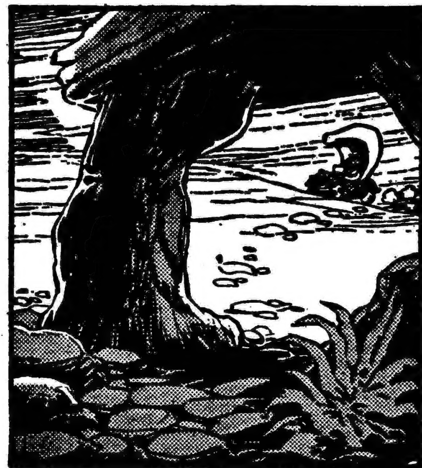
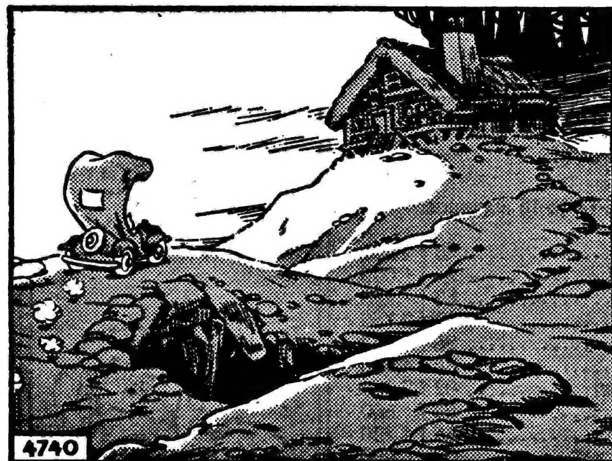
HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

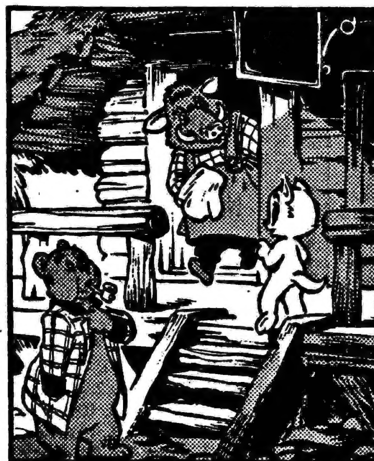

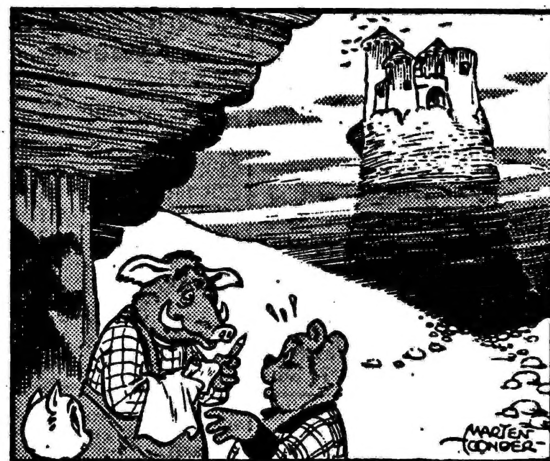

4739. De oplettende lezertjes van heer Bommels levensloop zullen zich herinneren, dat zijn woning aan de rand van een duister woud gelegen is. Dit woud, in de wandeling het Donkere Bomenbos genaamd, wordt in het noorden begrensd door het land der Zwarte Bergen. En hoewel dit gebied nog zelden beschreven is, meen ik toch er wel eens op gewezen te hebben, dat het in een kwade reuk staat. In de diepe kloven en ravijnen huist daar het woest roversvolk der Zwelbasten; de spelonken worden bevolkt door allerlei gedrochten waar ik het nu niet over wil hebben. Want het is mijn bedoeling de aandacht te vestigen op de bouwsels, die de bergtoppen bekronen. Ruïne-achtige steenklompen zijn het, die in een verleden door roofridders en andere omstreden figuren bewoond werden en die nu slechts nog dienen als verblijfplaats voor onzalige levensvormen waar een beschaafd iemand geen omgang mee kan hebben. Toen heer Bommel dan ook besloot om de kortste weg naar huis te nemen, was het met een bezwaard gemoed. Maar hij was zijn omzwervingen beu en hij verlangde naar een maaltijd zoals alleen Joost hem die kon voortzetten. Nadat hij dus afscheid had genomen van Kapitein Wal Rus stapte hij met Tom Poes in de Oude Schicht, die als deklast was meegekomen en zette koers naar de Zwarte Bergen. Ze kwamen daar aan op een herfstige namiddag. De goed onderhouden weg ging plotselding over in een rotsig hobbelpad, dat vrij steil omhoog voerde; een kille wind voerde vochtige dampen met zich mede en voordat ze het wisten waren ze omringd door donkere rotsformaties, die een onheilspellende aanblik boden. Maar er was nu geen weg terug meer; het nauwe pad bood geen gelegenheid tot keren, terwijl de avond reeds begon te vallen...

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

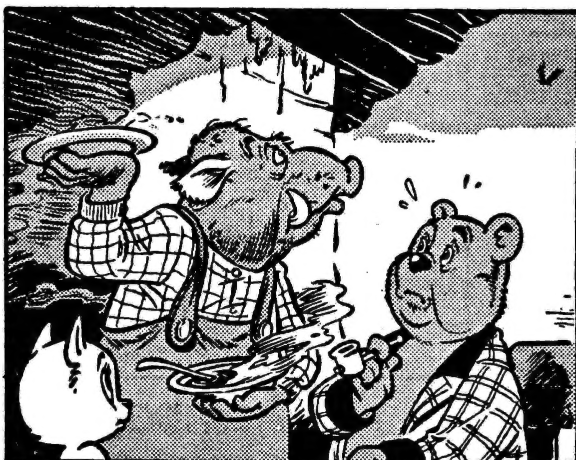

4740. Tegen het vallen van de avond kwam er een soort huis in het zicht en heer Bommel slaakte een zucht van verlichting. „Het is toch eigenaardig", zo sprak hij, remmend, „hoe een heer zelfs in onherbergzame gebieden een gastvrij dak weet te vinden. Deze bergen en al die ruïnes begonnen me te drukken. „Een vriendelijke herberg", dacht ik, „met spijs en drank en dekking voor de nacht, dàt is wat ik zoek". „En kijk, daar ligt een schilderachtig hotelletje. Zie je wel, jonge vriend?" „Hm", zei Tom Poes, een korte blik op het uithangbord werpend. Daarop stapte hij uit en beklom het terrasje. „Die jeugd tegenwoordig", prevelde heer Ollie. „Nooit eens blij of dankbaar. Wat heb ik nu aan „hm" na een doorreden dag?" Zo sprekende ontsteeg ook hij aan het voertuig en monsterde nu op zijn beurt het uithangbord, dat zich knarsend in de wind bewoog. „In de Grauwe Hazer"!, las hij en daarop haastte hij zich betrekkend het trapje op. „Kijk, kijk, gasten!" zei de morsige kastelein, die nu groetend te voorschijn trad. „Gaat u zitten, hooggeborenen! De avondlucht is wat kil, maar u hebt hier een prachtig uitzicht. Onder u bevindt zich de Knekelkloof en daar vóór u verrijst de Zwarte Drens. Wat mag het zijn? Raapstelen of stroopbieten?" „De w-wat?" vroeg heer Bommel, die zijn eigen gedachten volgde. „W-wat is de zwarte drens?" „Die berg daar", hernam de waard, „waar dat kasteel op staat, ziet u wel? Er is nog een aardige geschiedenis aan verbonden, want van geslacht tot geslacht is het bewoond geweest door monsters, die op reizigers loerden. Wat mag het zijn, hooggeborenen? Zullen we er raapstelen van maken? Een soepje vooraf?"

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

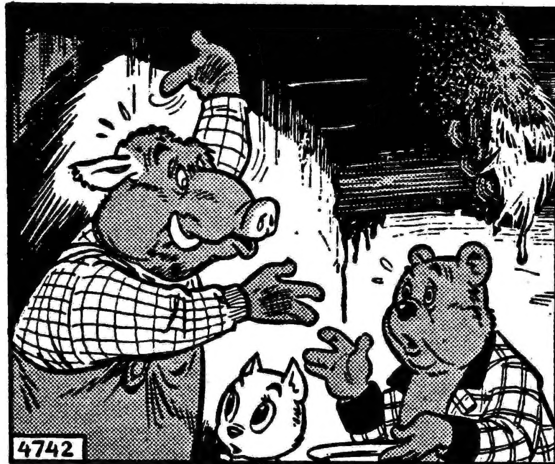

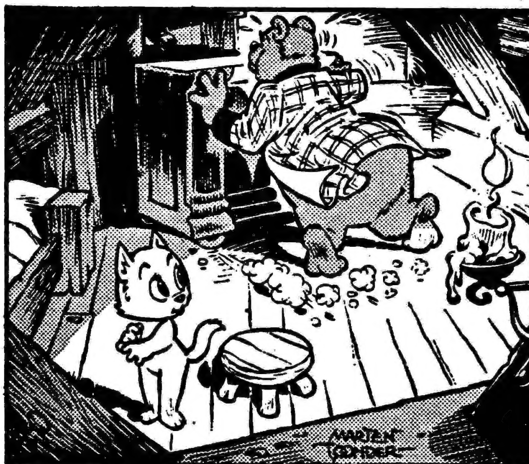

4741. Heer Bommel en Tom Poes zaten in de snel vallende schemering en wachtten beklemd op hun soep. Uit de Knekelkloof stegen kronkelende mistslierten omhoog zodat het vervallen bouwwerk op de berg scheen te zweven. Er hing een doodse stilte over het landschap; het enige geluid was een vreemd gehuil héél in de verte. „Een weerwolf, denk ik", zei Tom Poes. „Een wàt:" vroeg heer Ollie opschrikkend. Hij keek ongerust om zich heen en schudde toen afkeurend het hoofd. „Wat ben je toch altijd onaardig, jonge vriend", klaagde hij. „Het uitzicht is een beetje drukkend, dat geef ik toe. Een gevoelig heer heeft zoiets nog eerder in de gaten dan jij; het is dan ook heel ongepast om zulke grapjes te maken". „Het is geen grapje", hernam Tom Poes ernstig. „Ik meen het, hoor. En kijk, daar boven in die ruïne gaat een lichtje aan!" „Een l-lichtje?!" stamelde heer Bommel. „In de r-ruïne? W-wat kan dat zijn?" „De grauwe razer, denk ik", zei de herbergier, die met walmende aardappelsoep op het balkonnetje trad. „Hij is zeker opgestaan nu de zon onder is. Eet u smakelijk, hooggeborenen!" „De g-grauwe r-razer?" herhaalde heer Ollie verblekend. „B-bedoelt u het monster, dat op reizigers loert? Bestaat dat dan nog steeds... als u b-begrijpt wat ik b-bedoel?" „Zover ik weet wel", verzekerde de waard. „Ik heb hem nooit gezien. Meer van geslacht op geslacht wonen daar de Razers boven de nevelslierten uit de Knekelkloof. En soms, als de wind deze kant op waait, kan men hen horen tieren. Laat u de soep niet koud worden, heren!"

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

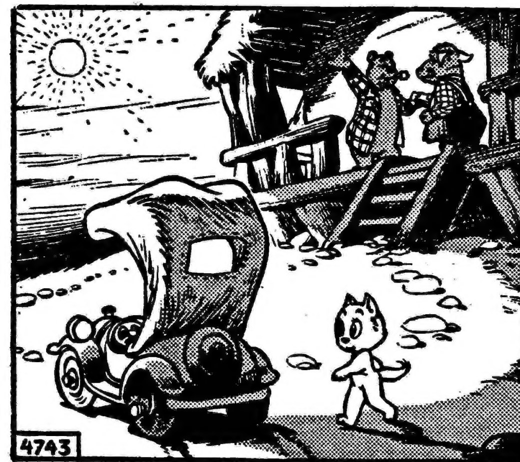

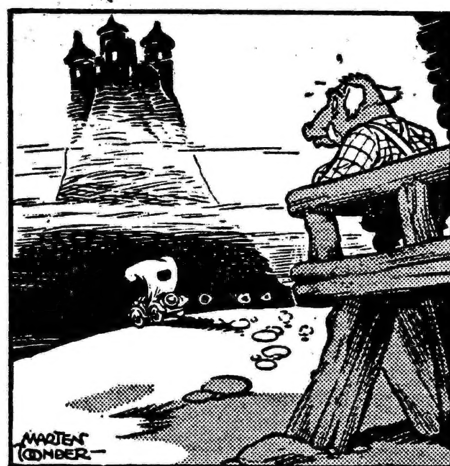

4742. Heer Bommel staarde de waard met holle ogen aan. „Ik begrijp het niet", sprak hij klagend. „Hoe kan er nu nog een monster bestaan, dat op reizigers loert? Dat is heel onaangenaam voor lieden van mijn stand! Grijpt de politie dan niet in?" „Het loeren op reizigers schijnt een weinig in onbruik te zijn", hernam de herbergier. „Ik ben er tenminste nooit getuige van geweest – en wat niet weet, wat niet deert, wat u? Zo denkt de politie er ook over. Laat dat monster daar maar tieren, als wij er maar geen last van hebben, voelt u wel? Laat uw soep toch niet afkoelen, hooggeborene!" Heer Ollie wierp een sombere blik op het kleurloze brouwsel en schoof het bord terzijde. „Ik eh... ik heb toch niet zo'n trek", prevelde hij. „ik ga liever naar bed". „Ach, wat is dat nu jammer!" riep de kastelein uit. „De raapstelen zijn bijna gaar. U bent toch niet bang voor de grauwe razer, hooggeborene?" Dat is niet nodig, hoor. Hij hokt daar maar in zijn bouwval en raast en tiert in eenzaamheid". „Een heer", zei heer Bommel opstaande, „is nooit bang. Maar soms heeft hij ineens niet zo'n trek meer. Heel gewoon. Ga je mee naar boven, Tom Poes?" Met deze woorden trok hij zich terug in het inwendige van de krakende herberg en even later kon men hem bezig zien met het schuiven van een zware kast voor de deur van het slaapvertrek. „Men kan nooit weten", verklaarde hij desgevraagd. „De Zwarte Bergen zijn een vreemd gebied – en als doortrekkend reiziger moet men op alles voorbereid zijn, als je begrijpt wat ik bedoel. Weet je wat? Ga jij maar veilig in het bed liggen; dan slaap ik wel op de vloer er onder om de eerste aanval op te vangen".

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

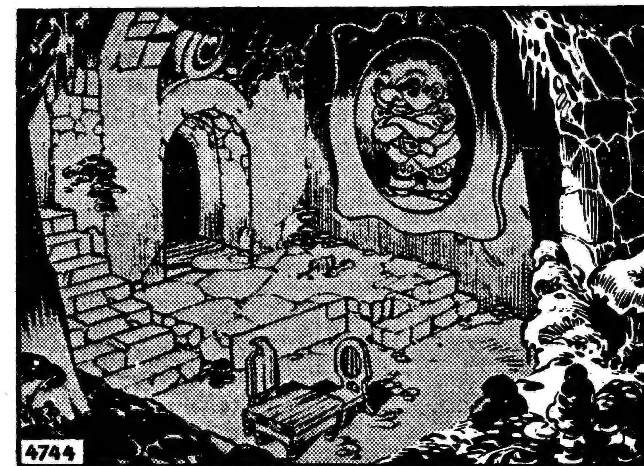

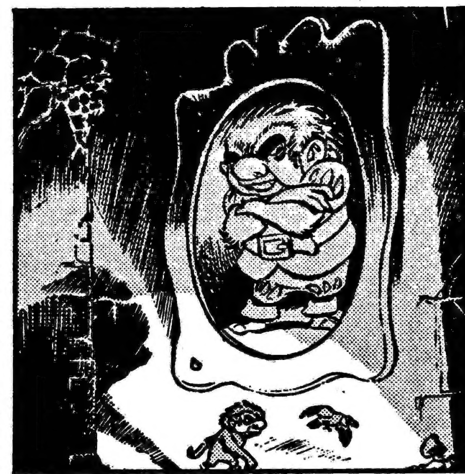

4743. De volgende morgen rees de zon waterig boven de nevels uit en in dat bleke licht scheen het landschap veel minder neerdrukkend dan de vorige avond. „Het belooft een mooie dag te worden", sprak heer Bommel toen hij na het ontbijt naar buiten trad. „Weliswaar heb ik niet zo goed geslapen; het bed was te hard, als u begrijpt wat ik bedoel. Maar mijn ijzersterk gestel kan daar wel tegen". „Ik ben blij dat te horen, hooggeborene", zei de waard. „Want ik was een ogenblikje bang, dat u mijn verhaal over het monster in de ruïne niet goed had verdragen". „Ha, dat monster!" riep heer Ollie uit. „Daar heb ik geen last van gehad, hoor!" Hij rekende gul lachend af en volgde toen Tom Poes naar de Oude Schicht. „Ik weet niet waar u naar toe gaat, heren", riep de herbergier vanaf zijn balconnetje. „En ik ben blij, dat u geen last van de grauwe razer hebt gehad. Maar wanneer u naar het zuiden moet, kunt u toch maar beter nket langs de ruïne rijden. Men kan nooit weten, nietwaar?" Zijn waarschuwende woorden gingen echter verloren in het geraas van de startende motor en even later hobbelde de Oude Schicht pal zuidwaarts, in de richting van de berg waarop de bouwval gelegen was. De onderkant van de Zwarte Drens was nog in de nevelen van de nacht gehuld maar de ruïne zelf tekende zich scherp af tegen de bleke ochtendlucht. „O wee", prevelde de kastelein, het voertuig naogend, „als ze die weg nemen, moeten ze omhoog om aan de andere zijde te raken. En dan komen ze vlak bij het slot van de grauwe razer. Maar komaan, het is mijn zaak niet. Wat niet weet, wat niet deert".

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

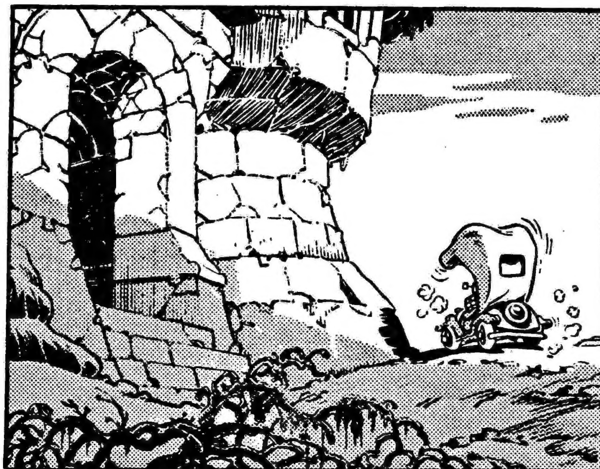

4744. In het bouwvallige slot, dat de top van de Zwarte Drens bekroonde, heerste een voortdurende schemering. Want de diepliggende vensters waren met vodden en raggen afgesloten – en de lucht die in de sombere vertrekken hing was dan ook muf en van schimmelgeur doortrokken. Op de vochtige vloeren en wanden woekerde een welige zwammengroei, die daar het meubilair grotendeels tot wrakhout vergaan was, de voornaamste stoffering vormde. In deze neerdrukkende omgeving nu sleet een monster zijn eenzaam leven. Daar het van zijn voorouders een onaangenaam uiterlijk en stuitende manieren geërfd had, werd het reeds als kleuter door iedereen gemeden. Praten had het dan ook niet geleerd en de weinige uitdrukkingen die hij kende waren afkomstig van de oude kraai die zijn vader hem op zijn sterfbed had nagelaten. „Stuk repel!" placht de vogel te krassen, „krijg de teter!" Daar woorden van deze strekking niet opwekkend zijn, versomberde het monster meer en meer en toen het de jaren des onderscheids bereikt had, was het een echte Grauwe Razer geworden. Op de morgen van deze dag kon men hem achter de kraai aan de grote zaal zien binnenschuifelen om enige boleten voor zijn ontbijt te plukken, zoals zijn gewoonte was. „Puingruwel!" riep het beest met rauwe stem. „Dommellijder!" Zijn meester antwoordde echter niet. Opgeschrikt door een ongewoon gerucht veranderde hij van richting en liep: scheef naar een venster toe om een blik naar buiten te werpen. Het was het geluid van een automotor dat zijn oor getroffen had.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

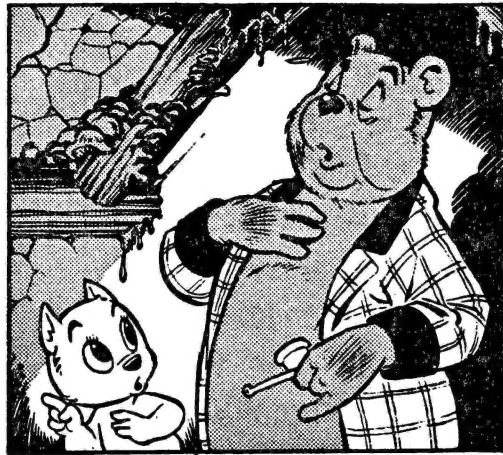

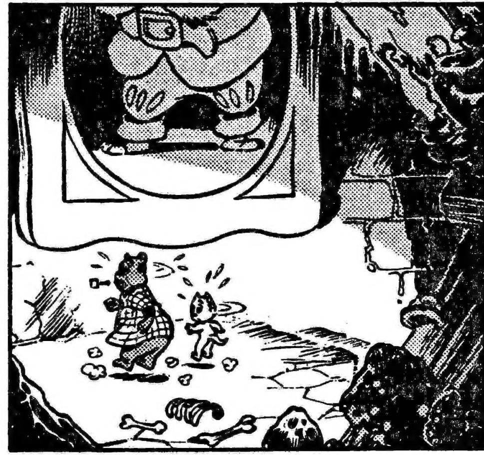

4745. Het monster bewoog zich schuifelend naar het raam en wierp een steelse blik door de flarden, die het venster bedekten. Daarop verstijfde het en zijn haren gingen overeind staan. „Puingruwel!" mompelde het. „Opgelapt dolgat!" „Krotenkoker!" kraste de kraai ergens boven hem. „Krijg de teter!" Doch zijn meester schonk geen aandacht aan het dier. Hij knarste zijn tanden en zwaaide zenuwachtig met zijn lange armen zodat de stofwolken opdwarrelden. Het was duidelijk, dat wat hij buiten zag hem hevig opwond Toch was het in het geheel niet angstaanjagend wat daar plaats greep. In het licht van de ochtendzon kon men de Oude Schicht vreedzaam voor het vervallen bouwwerk zien stilhouden en even later stapten heer Bommel en Tom Poes er uit. „Een kloek gebouw", sprak heer Ollie prijzend. „Een beetje verwaarloosd, maar met wat geld en toewijding zou er nog best iets moois van te maken zijn. Hier hebben heren gewoond, jonge vriend; dat gepraat over monsters is maar onzin, zie je wel?" „Hm", zei Tom Poes „Soms wonen monsters in de mooiste huizen, heer Ollie. We kunnen beter weer doorrijden". Deze woorden prikkelden heer Bommel. Hij was van plan geweest na een enkele vluchtige blik weer verder te gaan; doch nu bleef hij staan en keek talmend langs de grauwe muur omhoog. „Onzin, zei ik", hernam hij. „in mijn praktijk als heer van stand heb ik reeds zo dikwijls met allerlei soorten figuren te maken gehad, dat ik niet bang meer ben voor zogenaamde monsters. Ik zou wel eens even binnen willen rondkijken"

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

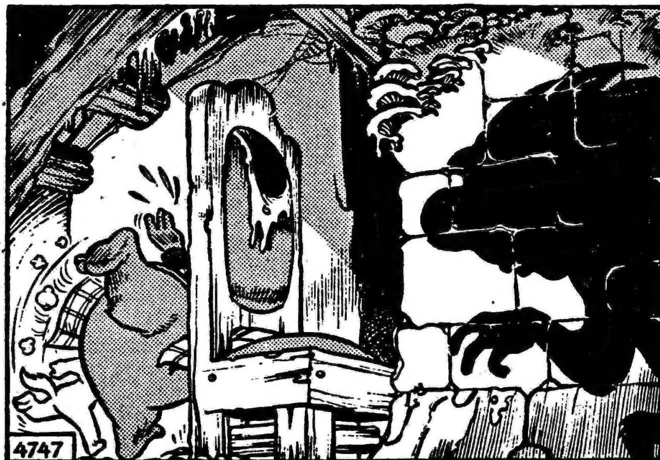

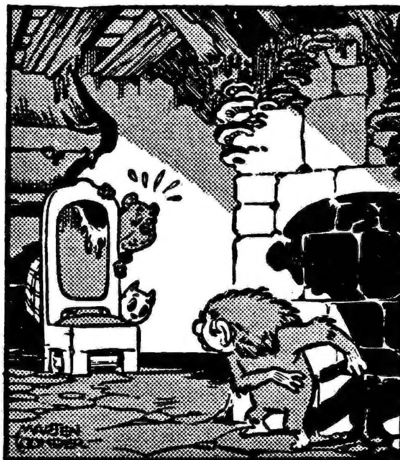

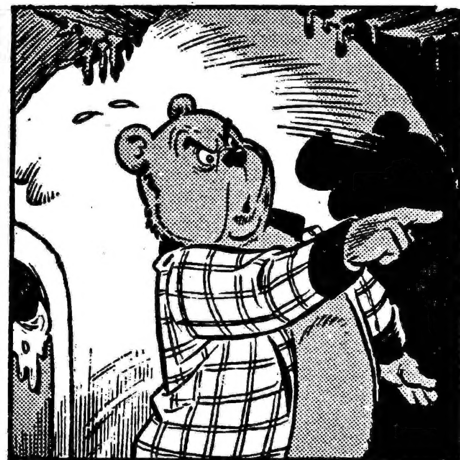

4746. Heer Bommel trok zijn jas recht en beklom met gefronste wenkbrauwen het vervallen bordes. Een deur was er niet meer en uit de duistere opening sloeg een muffe schimmelgeur hem tegemoet. „Hallo!" riep heer Ollie met een geknepen stem die geheel verloren ging in de holle ruimte. „Ahum", hernam hij, zich vermannend, „is hier iemand?" „Voorzichtig", zei Tom Poes, die wat zorgelijk naast hem liep. „Monsters zijn meestal gevaarlijk!" Nu bleef heer Bommel staan. „Luister eens, jonge vriend", sprak hij waardig. „Soms ben je knap vervelend met je waarschuwingen en terechtwijzigingen. Ik ben een gerijpt heer en die toon van jou past je niet. Als hier werkelijk een monster woont, schrijft mijn plicht me voor om deze streek ervan te verlossen. En als het hier niet woont is er niets te vrezen. Ben ik duidelijk genoeg? Goed; volg me dan en zwijg verder". Na deze woorden zette hij zich opnieuw in beweging en liep met stijve passen naar binnen. Het is mogelijk, dat de zware geur die hem tegemoet sloeg en de zwammen die het voortgaan bemoeilijkten zijn moed wat deden zakken, maar hij liet dat niet merken. „Niemand te zien, net als ik dacht", herham hij. „En hier hebben heren gewoond. Kijk maar eens naar dit kloeke schilderij. Een echte edelman, al is zijn uiterlijk wat grimmig, als je begrijpt wat ik bedoel. Ik bedoel..." „Puingruwel!" gromde een stem achter hem en ergens boven uit de balken kraste iemand: „Stuk repel! Doorgeblazen krothuis!"

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

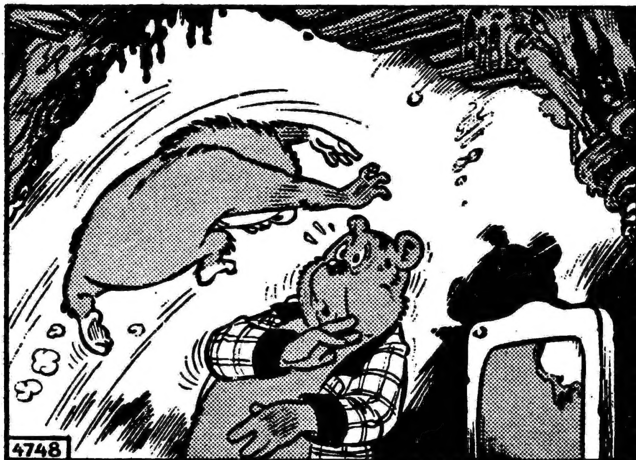

4747. „W-watwasdat?" stamelde heer Ollie bleek. „Riep daar iemand?" „Krotenkoker!" kraste een stem bij de zoldering en uit de deuropening klonk een grommend geroep dat tot getier aanzwol. „Klavervreter!" riep de ongekende. „Ruinstoppel! Opgelapt krothuis, krukkende tremel, puikop!!" Heer Bommel luisterde met toenemende ontreddering naar deze woordenvloed en toen hij bovendien een reusachtige schaduw om de hoek zag komen sloeg de schrik hem om het hart. Met een gesmoorde uitroep dook hij achter een stoel. „Het m-monster!" jammerde hij. „De r-rauwe g-grazer! W-wat moeten we doen?" „Stil zijn", fluisterde Tom Poes die hem gevolgd was. „Men moet monsters niet onrustig maken. Dan worden ze kwaad". Heer Ollie gehoorzaamde. Hij zat zwijgend achter de bouwvallige zetel en enige ogenblikken was er niets te horen dan het klapperen van zijn tanden en het getik van waterdruppels die van de zoldering vielen. Toen klonk er een geschuifel en een stem mompelde op vragende toon: „Stuk repel?" Het was duidelijk, dat het monster naderde – en heer Bommel stak bevend zijn hoofd om de leuning om te weten waar hij aan toe was. Nu viel zijn blik op een onaanzienlijk ventje dat hem met gluiperige oogjes uit een hoek van het vertrek beloerde. De geringe afmetingen en de vreesachtige houding van het monster gaven hem zijn moed terug. Hij stond dus op, slikte eens en trok zijn jas recht. „Foei!" sprak hij. „Was me dat schrikken! Uw gedrag is vlegelachtig, heer Razer. Het is hoogst ongepast om gasten met ruwe scheldwoorden te overladen en het wordt tijd, dat u eens op uw plaats gezet wordt!"

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

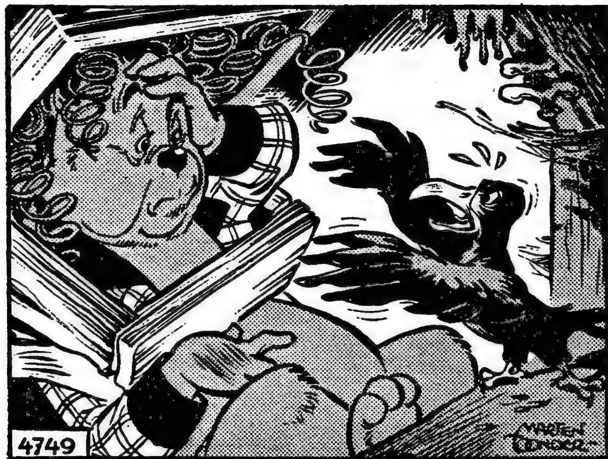

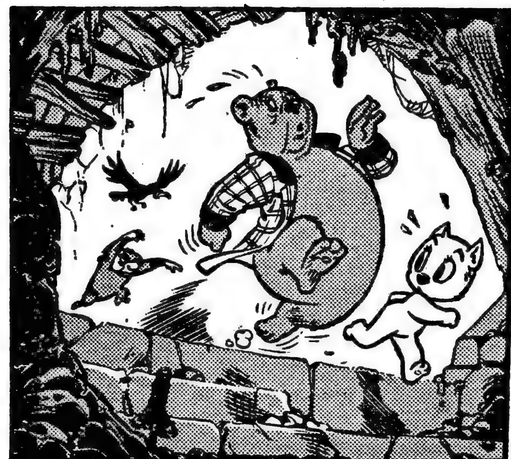
4748. Het bleef stil na heer Ollie's woorden en hierdoor aangemoedigd deed de spreker een pasje voorwaarts en voer voort: „Men kan een Bommel niet ongestraft met een opgelapt krothuis vergelijken, heer Razer! Dat is ongepast!" Het monster dook grommend in elkaar. Het was duidelijk, dat het zich bedreigd voelde, maar heer Ollie zag deze houding voor schroom aan. „Deze keer zal ik het nog eens door de vingers zien!" riep hij streng uit. „Maar laat het niet weer gebeuren! Niet alle bezoekers zijn zo lankmoedig als ik!"

„Puingruwel!" kraste de kraai in een nokbalk – en nu kwam het grauwe ventje plotseling in beweging. Met een rauwe gil sprong het op de berispende heer toe, stuitte hem tegen de borst zodat hij het evenwicht verloor en vatte in dezelfde beweging de stoelleuning vast. Het ging allemaal zó vlug, dat heer Bommels ontredderde blik de loop der gebeurtenissen niet kon volgen. „Pas op!" riep Tom Poes nog; maar het was reeds te laat. Met onverwachte kracht hief het monstertje de stoel boven het hoofd en liet het meubel daarop gonzend op de zittende gasten nederdalen. Het rottende houtwerk splinterde geheel uit elkaar en de verroeste veren dansten met pringelende geluiden uit de zitting, voor de ogen van de getroffenen. Geen wonder dan ook, dat deze geheel uitgeteld waren en niet de kracht vonden nog iets op te merken. Daar zouden ze trouwens toch geen kans voor gekregen hebben. Het monster was achter een kast gedoken waar het razend en tierend naar zijn bezoekers keek – en vanuit de binten kraste de kraai.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

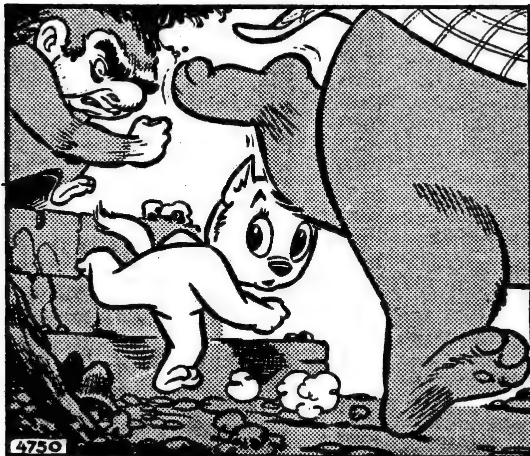

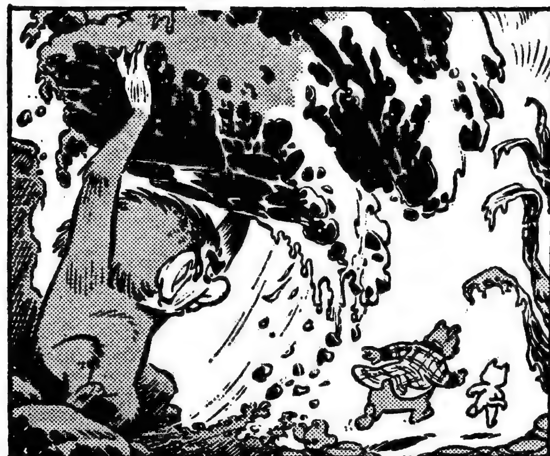

4749. Na enige tijd sloeg heer Ollie lodderig de ogen op. Het viel hem moeilijk om zijn gedachten te bepalen, want zijn uitzicht werd bemoeilijkt door enkele wiebelende stoelveren en zijn ademhaling was geremd door een uitgezakte zitting. „W-waar ben ik?" zo stamelde hij. „Krukkende krotter!" kraste een stem en toen ontwaarde zijn uitgebluste blik een zwarte vogel, die voor hem op een balk zat. „W-wat is er gebeurd?" hernam de beklagenswaardige heer, terwijl hij zich moeizaam oprichtte. „Doorgeblazen dolgat!" voer de kraai voort. „Opgekrikte dreumel" krotenkoker; puingruwel!" „Puingruwel!" herhaalde een stem van achter een kast en daar sprong het grauwe monstertje ook weer te voorschijn. Nu werd de herinnering aan het gebeurde plotseling weer levendig en heer Bommel rees met een kreet uit de stoelzitting op, zodat de vergane veren galmden. „H-hier hoor ik niet!" zo riep hij uit. „T-tom P-poes! Waar ben je?m „Hier", zei Tom Poes, die de uitgang reeds gevonden had. „Kom gauw, we moeten weg!" Zo sprekende holde hij de duistere gang in, die naar de trap voerde en heer Ollie volgde hem met grote haast. Geen wonder. Het gescheld van de grauwe razer was tot een getier aangegroeid, dat akelig tussen de wanden van de ruïne weergalmde. En de bezoekers, die de geweldige kracht van het lelijke ventje kenden, lieten zich niet langer misleiden door zijn nietige gestalte. „Hier naar beneden", hijgde Tom Poes. „Als we eenmaal buiten zijn durft hij ons niet te volgen, denk ik". Helaas, het zou spoedig blijken, dat ook Tom Poes zich vergissen kan.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

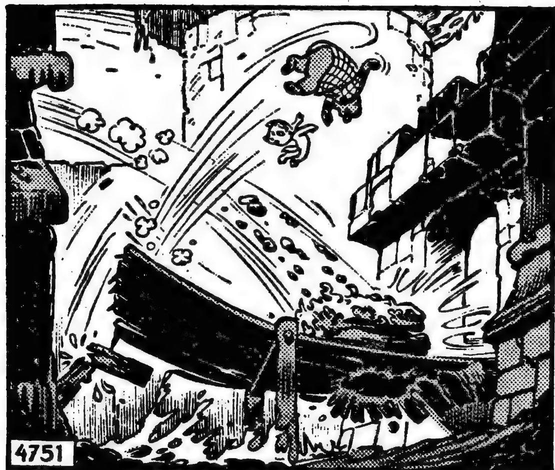

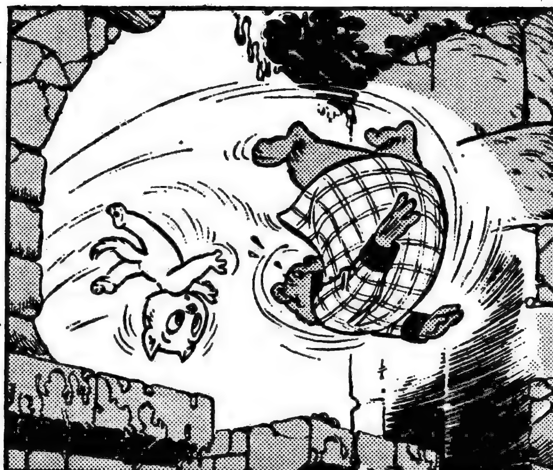

4750. Heer Bommel vluchtte achter Tom Poes aan de trap af en spoedde zich hijgend naar de uitgang, die als een vale lichtplek zichtbaar was. De geuren van rottend houtwerk en natte schimmel beklemden hem en het getier van zijn achtervolgers drukte hem terneer zodat hij zich half verdoofd voortbewoog. Tom Poes had daar minder last van. „Misschien is vluchten verkeerd", dacht hij. „Het monster handelde uit angst, wil ik wedden. En nu het denkt, dat wij nog banger zijn wordt het flink. Eigenlijk zou ik..." Op dat moment voelde hij een beweging achter zich en toen hij zich bliksemsnel omdraaide zag hij, dat de grauwe razer als een flits op hem afschoot. Zonder de moeite te nemen om de traptreden te gebruiken sprong het ventje met gebalde vuisten naar beneden en het zou er slecht hebben uitgezien wanneer Tom Poes hem niet in de gaten had gehad. Nu bukte hij zich echter zodat de geweldige slag die voor hem bestemd was geweest de muur boven zijn hoofd trof. Er ontstond een groot gat in het vijfsteens metselwerk en daardoor aangespoord verdubbelden de vluchtelingen hun snelheid. Zo geraakten zij op de binnenplaats waar vele varens en boleten groeiden, maar veilig bleken ze ook daar niet te zijn. „Doorgesijpelde miezel!" schreeuwde de razer. „Puintremel; krotenkruier; stuk repel!" En met deze woorden greep hij een brok muur uit de bouwvallige omwalling en hief dat boven het hoofd...

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

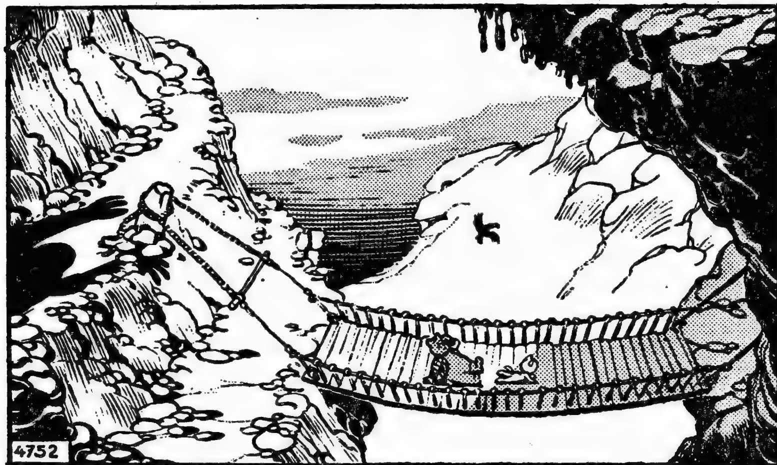

4751. De aftocht van heer Bommel en Tom Poes miste iedere waardigheid. Voor heer Ollie waren het de scheldwoorden die hem deden vluchten. Dat verklaarde hij tenminste na afloop – en er is geen reden om aan zijn woorden te twijfelen. Tom Poes zocht een goed heenkomen omdat hij begrepen had, dat het monster over een onnatuurlijke kracht beschikte wanneer het opgewonden was. Zo bolderden ze beiden over de bouwvallige ophaalbrug die de ruïne met het bergpad verbond. Doch ze hadden het midden nauwelijks bereikt toen een bovenmaats stuk metselwerk achter hen op het plankier stortte. Voor de donderende slag schoten de vermolmde planken los en nu werden de ongelukkigen omhoog geworpen als stenen uit een katapult. Om hun as wentelend verdwenen ze over de kantelen van de rotsvesting uit het gezicht en daarop daalde er stilte over het ruwe toneel. Een dunne wind floot om de bouwval en voerde de geur van schimmel met zich mee, zodat de waard, beneden in het dal, haastig de ramen van zijn uitspanning sloot. Voordat hij hiermede echter gereed was drong ook een aanzwellend getier tot hem door dat versterkt werd door een akelig gekras. „De grauwe razer is weer bezig met zijn trawanten”, mompelde de ondernemer verbelekend. Hij had gelijk. Op de tinnen van de bouwval was het monster verschenen en onder het uiten van rauwe taal staarde het met valse ogen naar de uitwerking van zijn worp. „Krothuis!” kraste de kraai die boven zijn hoofd rondwiekte. „Stuk krothuis! Doorgebogen stuk krothuis!” „Puingruwel!” tierde het grauwe ventje. „Repelaar!” Uit de diepte kwam echter geen antwoord.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

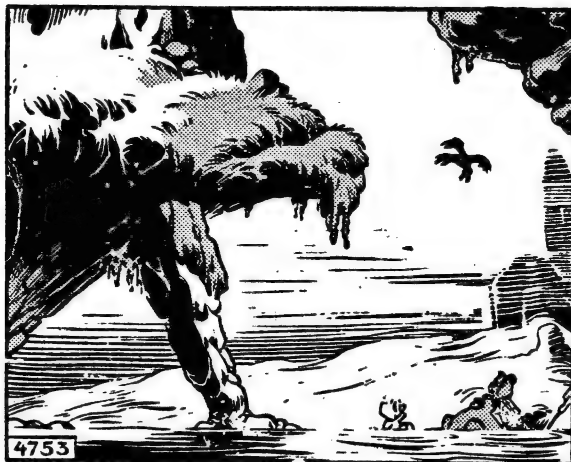

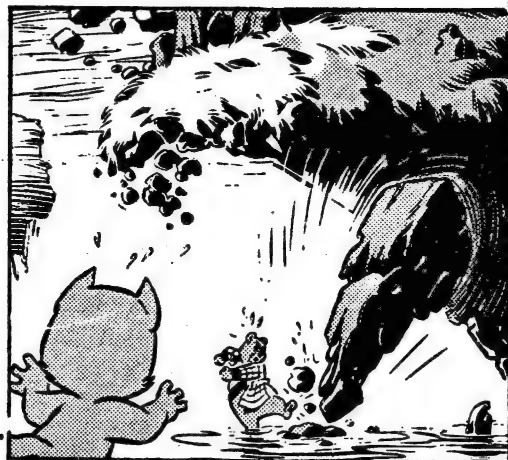

4752. De weg, die langs de Zwarte Drens omhoog voerde naar de ruïne van de Grauwe Razer liep over een diepe afgrond. Deze was door middel van een hangbrug passeerbaar gemaakt en op het houtwerk daarvan waren heer Bommel en Tom Poes gekaatst. Natuurlijk was het een lelijke klap waarvan ze geheel versuft geraakten. Maar de ophanging gaf vering aan het bouwsel waardoor het werkte als een soort vangnet. Tom Poes opende al spoedig de ogen weer en hij had geen moeite om zich te herinneren wat er gebeurd was. „We moeten verder!" riep hij uit. „Kom gauw!" Heer Ollie richtte het hoofd op. Hij wilde vragen waar hij zich bevond, zoals dat zijn gewoonte was. Maar door het krassende geroep: „Krothuis!" boven hem en de geur van schimmel die hem door de kille wind omwalmde sloeg hij dat over. Met grote snelheid sprong hij overeind en haastte zich achter zijn jonge vriend aan over de meewippende brug. Maar ach, nog is het verslag van hun martelgang niet ten einde. Want daar zwaaide opnieuw het monster uit de schaduw van zijn bouwval nader om zijn bezoekers verder tegen te werken. Met een grommend geluid stortte het zich op de ketting, zette er de tanden in en beet die met een akelig knappend geluid door. En voordat de vluchtelingen het einde van de hangbrug hadden bereikt viel het bouwsel uit elkander, zodat ze de grond onder de voeten geheel verloren. Temidden van wrakhout en puin tuimelden ze de kloof in. Hun kreet ging verloren in het tieren en grauwen van de razer en zijn kraai, die met grote voldoening het verdwijnen van de visite gadesloegen.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

4753. Aan de voet van de Zwarte Drens bevond zich een drabbige poel waaruit vele nevels langs de bergwand walmden. Het was in dit water, dat Tom Poes en heer Bommel ten onder gingen nadat de hangbrug was ingestort. De diepte er van redde de ongelukkigen het leven – en na enige tijd kon men hen dan ook geheel ontredderd, doch onbeschadigd bij de oever aantreffen. Daar in de laagte was het windstil, de geur van rottend kroos wolkte traag uit de modder op naar de hoogte waar de kraai eenzaam kraste. „Bl-bl-blop!" sprak heer Ollie, enig overtollig water uitblazend. „Daar zijn we goed vanaf gekomen", mompelde Tom Poes. „Het had veel erger kunnen zijn". „Schlumpf..." hernam heer Bommel. Hij slikte met grote moeite en stond toen plassend op. „Erger?" vroeg hij. „Hoe bedoel je dat: erger?" „Schrootkoek!" riep de kraai, uit het zwerk omlaag duikend. „Reklaars! Stuk chrimpel!" „Wat kan er nu nog erger zijn?" vervolgde heer Ollie met stijgende drift. „Wat er vanmorgen gepasseerd is, is erger dan alles wat ik ooit heb meegemaakt. Het gevaar van dit monster is niet te beschrijven!" „Schuddekop!" krijste de kraai. „Netellijder!" „Maar nu is het afgelopen!" riep heer Bommel met verheffing van stem. „Ik ga er een einde aan maken – al zou de onderste steen boven komen!" Zo sprekende plaste hij opgewonden door het slik en gaf een trap tegen een steen die daar lag om uiting aan zijn woede te geven. Het was maar een nietig trapje, dat de driftige heer meer pijn deed dan de steen – maar de gevolgen waren vreselijk...

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

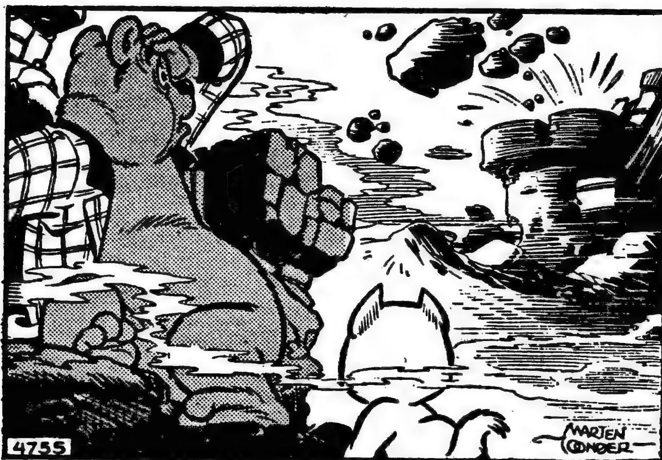

4754. In de natuur heerst een fijn evenwicht; dat bleek, toen heer Bommel in zijn grote drift een trap tegen een steen gaf. Want deze steen hield een dun uitgeslepen stuk rots op zijn plaats – en deze rots vormde op zijn beurt het steunpunt voor de overhangende oever die zich onder de Zwarte Drens bevond. Door heer Ollie's woede aanval werd dit ragfijne evenwicht ruw verstoord. De steen sprong weg, de rotsnaald viel om, de oever begon te verzakken, de Zwarte Drens scheurde en daarop kwam het gehele bergmassief dreunend en krakend naar beneden storten. Tom Poes en heer Ollie trokken zich zover mogelijk onder de er tegenover liggende oever terug en keken ontdaan naar de ruïne, die voor hen uit de lucht kwam vallen. „W-wat g-gebeurt er?" stamelde heer Ollie. Doch zijn geknepen stem werd overstemd door het natuurgebeuren en de kraai was de enige die nog verstaanbaar was. „Krotter", krijste het dier. „Krothuis! Stuk krothuis!" „Wat heb ik gedaan", prevelde heer Bommel stil voor zich heen. „Dit is mijn schuld! Ach, de toorn van een heer is iets vreselijks, dat had ik moeten bedenken. W-wat moeten we nu doen? K-kijk, daar valt een hele steunbeer. Hoe ontzettend is dit alles!" „U hebt wel een goed einde aan dat monster gemaakt!" riep Tom Poes. „Er blijft niets overeind!" „Maar zo heb ik het niet bedoeld!" riep heer Ollie met overslaande stem. „Heus, geloof me!" Op dat moment kwam de toren omlaag, waardoor er een einde aan het gesprek en aan de verzakking gemaakt werd.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

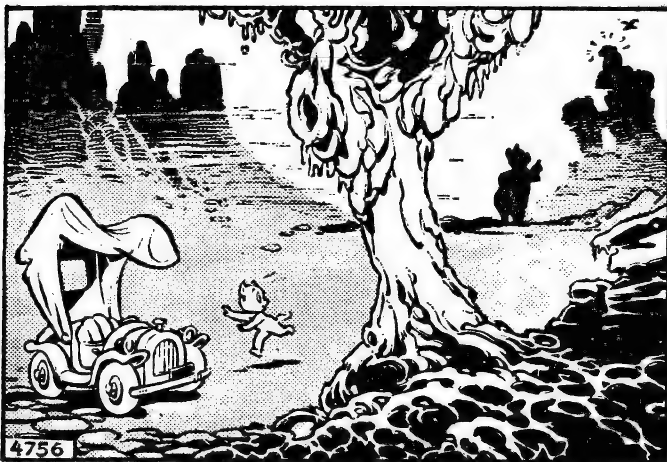

4755. Na het neerstorten van de toren daalde er een neerdrukkende stilte over het landschap. De poel was nu geheel gedempt met de Zwarte Drens, zodat de geur van rottend kroos verdrongen werd door schimmelstank uit het metselwerk. Doch dit gaf heer Ollie geen vreugde. Voorafgegaan door Tom Poes baande hij zich al klagend een weg uit het puin. „Hoe vreselijk is dit alles", sprak hij met droeve stem. „Het is meer dan ik dragen kan, jonge vriend. Door een ogenblik van drift heb ik de schamele behuizing van een ongelukkige veroest. En wie weet hoe dit beklagenswaardige wezen zich bij de val bezeerd heeft! Hoe zal ik het ooit weer goed kunnen maken?" „Stil eens even", zei Tom Poes. „Daar beweegt iets!" Nu dat was waar. Uit de resten van de toren maakte zich een brok steen los, dat met grote kracht de lucht ingeslingerd werd. En op hetzelfde moment krijste een rauwe stem uit de ontstane opening: „Doorgeblazen krotter! Krijg de schrimpel!" „Daar is het monster!" riep Tom Poes. „Lopen, heer Bommel!" Zo sprekende voegde hij de daad bij het woord en heer Ollie volgde hem zonder zich lang te bedenken. Geen wonder. Het afstotende gelaat van de Grauwe Razer was boven de kantelen verschenen en zijn getier verscheurde de vredige stilte die boven het landschap hing. Doch na enige ogenblikken verstierf het, zodat de vluchtelingen de pas inhielden en verbaasd omkeken. Daar leunde het monster uit zijn resten en staarde met knipperende ogen rond in de kale vlakte die het omringde. Het begreep plotseling, dat het dak en duisternis kwijt was – en daar het last had van ruimtevrees barstte het spontaan in schreien uit. „D-daar heb je het nu al!" prevelde heer Ollie verblekend. „W-wat m-moet ik doen?" „Lopen!" hijgde Tom Poes. Doch helaas, naar deze verstandige raad werd niet geluisterd.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

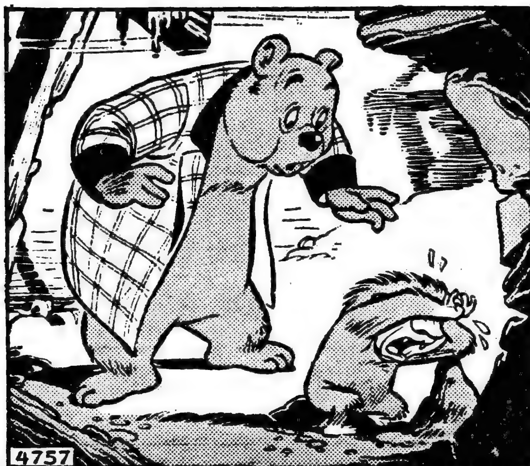

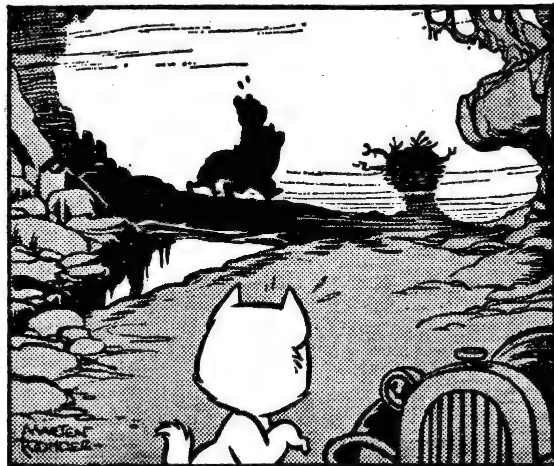

4756. Tom Poes liep snel verder zonder om te zien en nu kreeg hij tot zijn grote verbazing de Oude Schicht in het oog. Het voertuig was op wonderbaarlijke wijze bij het neerstorten op zijn wielen terechtgekomen. En zo hecht is de constructie van automobielen uit dat bouwjaar, dat het nagenoeg geen schade had opgelopen. „Dat is mooi, heer Ollie!" riep Tom Poes verheugd. „We kunnen rijden! Kom gauw!" Toen merkte hij echter, dat hij alleen was. Heer Bommel stond in grote tweestrijd bij het puin en keek naar de grauwe razer, die met de handen voor het gelaat zat te schreien. „Tut, tut", zei heer Ollie, aan zijn jas plukkend. „Huil niet zo! Het is eigenlijk allemaal je eigen schuld, nietwaar? Ik bedoel: je bent heel ruw en onbeleefd tegen me geweest en een Bommel verdraagt zoiets niet. Ik werd driftig, bedoel ik. Ik heb je berg niet expres omgegooid, als je begrijpt wat ik bedoel... Ach, ik bedoelde het zo niet, heus niet!" Maar het monster weende voort met krijsende uithalen, zodat het de gevoelige heer vreemd te moede werd. Hij wendde zich besluiteloos om en begon terug te lopen, doch nu geraakte de razer, die meende dat hij werd aangevallen, geheel in paniek. Gillend sprong hij op en vluchtte, doch omdat hij door zijn handen en door het licht verblind werd, rende hij met zijn hoofd tegen een paal aan, die omknapte. Nu drong de ernst van het gebeurde in zijn volle omvang tot heer Ollie door. „Vreselijk", prevelde hij. „Hier sta ik tegenover een beklagenswaardig wezen, wiens wereldje ik, Olivier B. Bommel, verwoest heb. Maar ik zie mijn plicht".

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

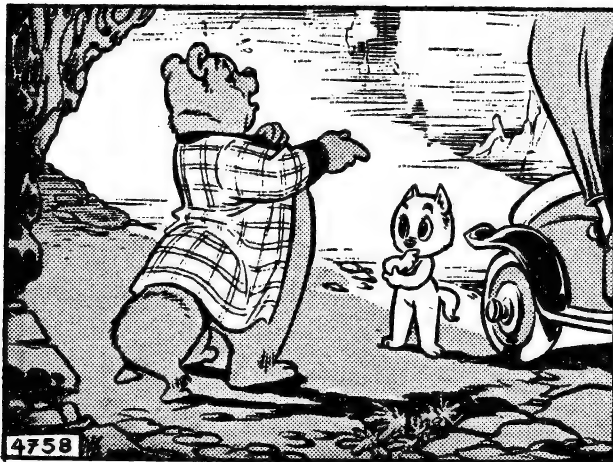

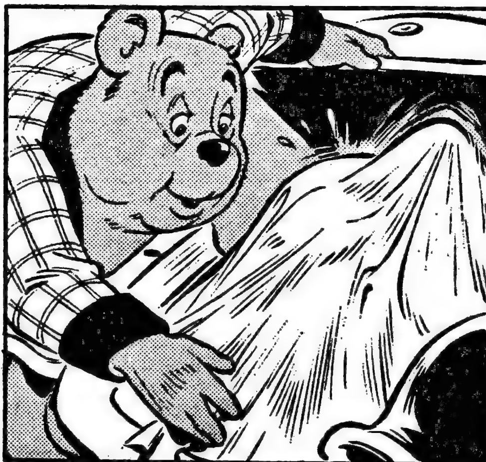

4757. De Grauwe Razer hurkte in zijn puin neder en verborg lichtschuw het gelaat in de handen. Het was duidelijk, dat hij geheel verscheurd was, want toen heer Bommel hem opnieuw behoedzaam naderde bleef hij huiverend zitten. „Ik heb het zo niet allemaal bedoeld", sprak heer Ollie op deelnemende toon. „Het was eigenlijk een ongelukje, dat begrijp je toch, hè?" Het monster gaf geen antwoord. Misschien maakte het zachte gepraat betere gevoelens in hem wakker. Of voelde her, dat er van deze fezelende figuur geen gevaar te duchten was? Ik weet het niet. In ieder geval verviel het niet opnieuw tot getier en dat maakte de sfeer heel hoopvol. „Doorgesijpelde miezel!" kraste de kraai ergens uit de dampen. „Jammerkoek!" „Maar ik zal trachten het goed te maken", hernam heer Bommel haastig. „Je hebt een moeilijke jeugd gehad en je hebt nooit liefde gekend, arm schepsel. Dat gaat nu anders worden. Ik ben een heer van stand voor wie geld geen rol speelt – en ik zie mijn plicht. Met zachtheid en begrip zal ik je tot eennuttig lid van de maatschappij maken..." „Dompelaar!" krijste de kraai naderwiekend. „Opgekraamd krothuis!" Heer Ollie keek gehinderd even op, doch hij liet zich niet uit het veld slaan. Op gevoelvolle toon sprak hij nog enige tijd door – en net toen Tom Poes, die de Oude Schicht rijklaar gemaakt had, ongerust begon te worden, trad hij fier uit de puinhopen te voorschijn. „Heer Bommel!" riep Tom Poes uit. „Wat hebt u nu aan uw jas hangen?" „Stil een beetje, jonge vriend", zei heer Ollie zacht. „Het is de Grauwe Hazer, die mij volgt. Verschrik hem niet, want ik heb de goede toon gevonden om zijn vertrouwen te winnen".

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

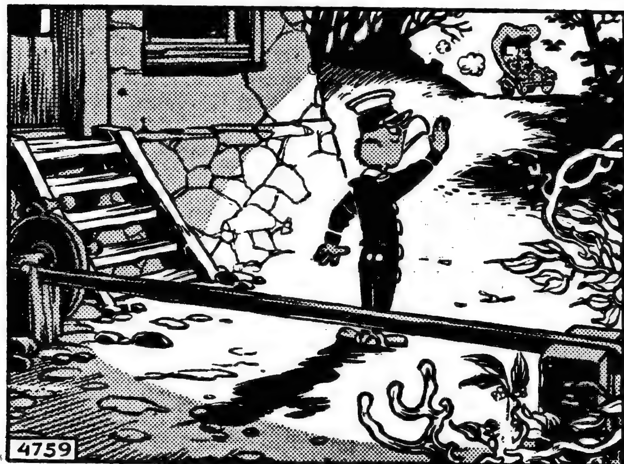

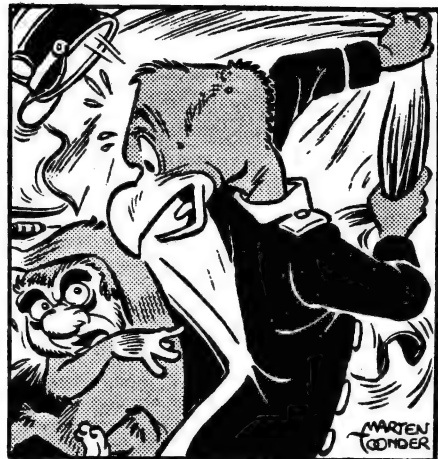

4758. Tom Poes staarde verbijsterd naar het monster, dat zich als een vreemd verlengstuk onder heer Bommels jas voortbewoog. „Wat gaat u nu doen?" vroeg hij. „Wat wilt u met dat afschuwelijke ventje?" „Ik ga goedmaken watik bedorven heb", zei heer Ollie op mooie toon. „Ik heb de stille wereld van dit ongelukkige schepsel vernietigd en dat schept verplichtingen voor een heer van mijn stand. Ik neem het mee naar een fraaie omgeving". „Hebben we dan nog niet genoeg ellende met het mormel gehad?" vroeg Tom Poes boos. „Laat het hier, waar het hoort, anders komt er alleen maar narigheid van". „Genoeg", hernam heer Bommel koeltjes. „Je bent brutaal, jonge vriend. Open de bagageruimte en pak een deken". Tom Poes zuchtte diep. Toen haalde hij de schouders op en deed wat hem gezegd was, zodat de gruwe razer zich even later in de kleine ruimte onder het textiel kon terugtrekken. „Ik begrijp deze beklagenswaardige", verklaarde heer Ollie, terwijl hij zijn beschermeling goed instopte. „Hij is niet aan licht en ruimte gewend en daarom moet hij voorlopig een beetje in de schemering blijven. Het zal even duren voordat hij de schoonheid van de natuur zal kunnen genieten. Maar in een mooie omgeving, ver van de slechte invloeden uit zijn jeugd, komt hij wel tot zichzelf; dat zul je zien". Zo sprekende had hij de auto op gang gebracht en nu reed hij in een rustig gangetje het bergpad af. Boven hem vloog de kraai, die woedend kraste. „Doorgebitterd krukkebeen!" schreeuwde het dier. „Krukker!" Maar hij was te hoog om gehoord te worden.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

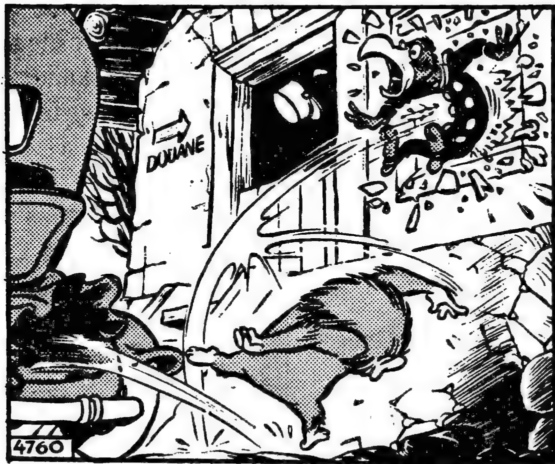

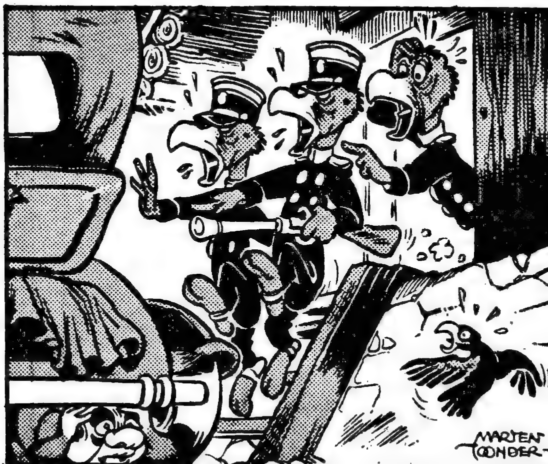

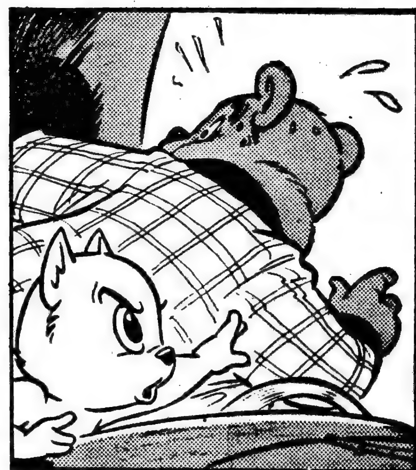

4759. De wegen die uit het gebied der Zwarte Bergen voeren zijn afgezet met tolbomen en bemand door waakse beamten. Deze zien er op toe, dat er geen Raapbrand, hennepblad, netelaftreksel of ongewenste vreemdelingen in de laagvlakte komen; een hard en ondankbaar werk, zoals het verloop van deze geschiedenis ons zal leren. Op het vroege morgenuur ziet men hier de dienstdoende ambtenaar van het grenskantoor Pricbol staan. Hij is uit zijn kantoor gelokt door het geluid van een naderende automotor en bij nader toezien zullen oplettende lezertjes dan ook zeker de Oude Schicht opmerken. Heer Ollie had het trouwe voertuig een dag en een nacht door het barre gebied gestuurd en stopte nu met een zucht. „Oef", sprak hij. „Is me dat rijden! Doe die boom omhoog, goede vriend; ik verlang naar huis". „Iets aan te geven?" vroeg de beambte. Papaverjokken, hazelroeden of alruinwortels?" „Niets daarvan", zei heer Bommel vermoeid. „Ik ben een oppassend burger van Rommeldam op doorreis enmet ongure praktijken houd ik mij niet op". „Dompelaar!" riep de kraai die boven de auto fladderde. „Opgekookte dompelaar!" „Zo", hernam de ander, door dit gekras geprikkeld. „Niets aan te geven, huh? Wat hebt u daar in uw bagageruimte?" „O, een monster", zei heer Ollie met een gemaate glimlach. „Niets bijzonders". „Ja, ja, ik ken dat", mompelde de ambtenaar. „Een monster zonder waarde zeker. Laat maar eens zien". Zo sprekende trok hij met een geoefende beweging de deken weg en bracht zodoende plotseling de grauwe razer aan het daglicht. Nu, de gevolgen lieten niet op zich wachten...

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

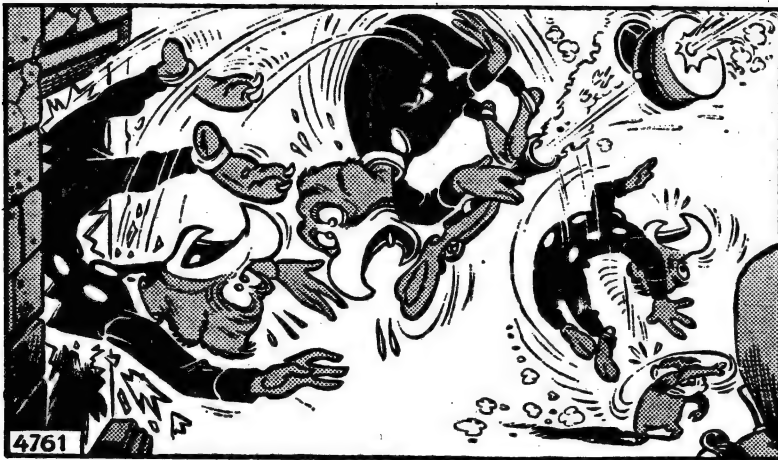

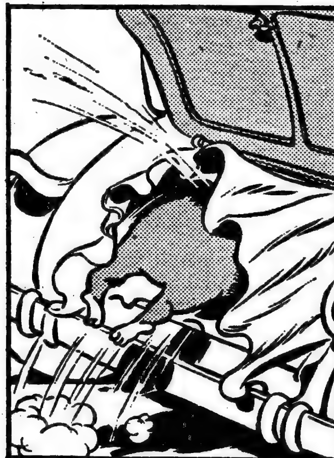

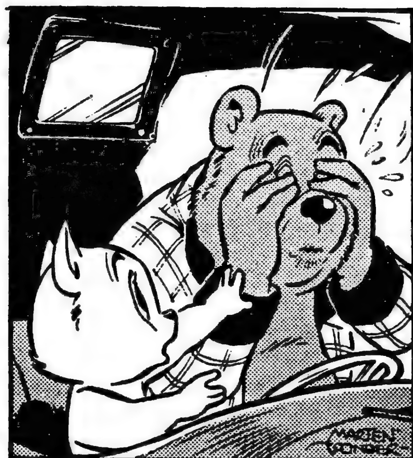

4760. De Grauwe Razer was na een verblijf van twintig uren in een schuddende automobile onder een pluizige deken geheel overspannen geraakt. Toen de grensbeambte dan ook plotseling zijn bedekking afrukte was dit meer dan hij kon verwerken. Met een afschuwelijke kreet rees hij uit zijn benauwde schuilplaats omhoog en wierp zijn belager door het venster van het douanekantoortje. De ambtenaar verdween tussen rinkelende glasscherven en splinterend houtwerk uit het gezicht en een ogenblik heerste er stilte. Het monster keek met knipperende ogen rond, doch de bleke herfstzon deed hem pijn aan de ogen en het panorama stond hem tegen. Grommend dook hij onder het voertuig en maakte zich daar klein. Het was duidelijk, dat hij zich bedreigd gevoelde en daar had hij gelijk in. Want uit het getroffen gebouwtje kwamen nu alle aanwezige beambten gesneld om orde op de zaken te stellen. „Het is een overval!" riep degene die door het raam gegooid was. „Een grensincident! Grijp ze!" „Handen omhoog!" sommeerde zijn collega, die met een schiettuig zwaaide - en de derde riep met zware stem: „Jullie zijn er bij, terroristen!" „Doorgeblazen krothuis!" kraste de kraai, die overspannen om zijn meester fladderde. „Krukkebeen!" „Dit loopt verkeerd af!" zei Tom Poes haastig. „Rijd door, heer Ollie. Het is een zaak tussen het monster en de douane. Laten ze het samen maar uitzoeken". Heer Bommel luisterde echter niet naar hem. Verbijsterd volgde hij het gebeuren terwijl hij met trillende lippen prevelde: „Het is allemaal mijn schuld. Maar ik ken mijn plicht".

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

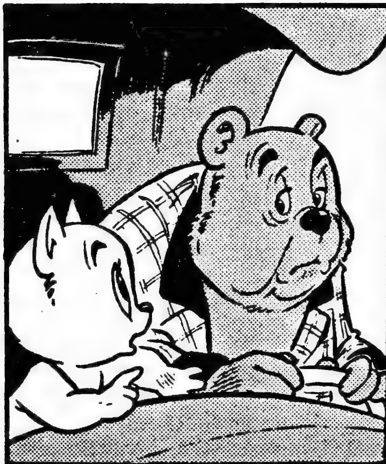

4761. De gebeurtenissen namen hun droeve loop, zoals te voorzien was. De grauwe razer, die bitter naar de duisternis en de schimmelgeuren van zijn ruïne verlangde, voelde zich natuurlijk bedreigd toen hij op ruwe wijze door gewapende figuren benaderd werd. Grauwend schoot hij vanonder de auto te voorschijn – en voordat de beambten begrepen wat er gebeurde hadden ze reeds de grond onder de voeten verloren. Heer Bommel hing half uit zijn vaartuig en sloeg de gebeurtenissen geheel verstijfd gade. „Er w-wordt geschoten!" stamelde hij. „D-doe toch iets, j-jonge vriend!" „Doorrijden!" riep Tom Poes. „Wij hebben hier niets mee te maken!" „Krotenkoker!" schreeuwde het monster. „Ruingruwel!" Het keek hatend de laatste douanier na, doch toen werd het zonlicht hem te veel en met een grauw dook het schuwe wezen in de bagageruimte waar het de deken over zich heen trok. De grensbewaking was inmiddels door het versplinterde venster in de duisternis van het kantoortje verdwenen en slechts de kraai fladderde nog roepend rond. „Schuddekop!" kraste het dier. „Doorgeblazen schuddekop!" Deze kreet bracht heer Ollie weer tot zichzelf. „Schuddekop", prevelde hij, zich achter het stuurwiel terugtrekkend. „De waarheid moet gezegd worden, ook al is hij bitter. Ik ben blij, dat mijn goede vader het niet hoeft te horen – maar ik zal proberen om het weer goed te maken..." „Rijden nu toch!" riep Tom Poes ongeduldig. „Dat goed maken komt later wel!"

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

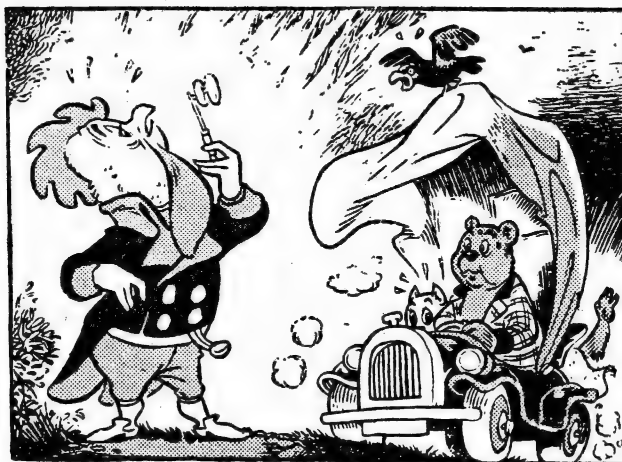

4762. De douanebeambten snelden opnieuw hun kantoortje uit. Ze waren danig gehavend en hun stemming had ernstig geleden. Het zou er voor de reizigers dan ook slecht hebben uitgezien; maar gelukkig had heer Bommel genoeg moed gevat om gas te geven en door te rijden, zodat de ambtenaren het nakijken hadden. „Wat nu?" vroeg Tom Poes ernstig. „Het nummer van uw auto is natuurlijk opgeschreven en u krijgt de politie aan de deur, dat is vast! En waarom?" „Waarom?" herhaalde heer Ollie. „Dat weet je toch even goed als ik!? Je hebt immers gezien, hoe Razertje zijn geduld verloor? En dat nemen zulke ambtelijke figuren niet". „Natuurlijk niet", zei Tom Poes. „Maar wat hebt u met het monster te maken? Nu hebt u weer een probleem aan uw jas. Wat wilt u met dat vreselijke ventje in de beschaafde wereld doen? Waarom hebt u het niet gelaten waar het hoorde?" „Omdat ik mijn plicht ken", sprak heer Bommel, zich oprichtend. „Ik heb iets goed te maken. En ook een Grauwe Razer heeft recht op een plaatsje onder de zon, als je begrijpt wat ik bedoel". Tom Poes haalde de schouders op en zweeg. De rit verliep verder dan ook in een drukkende stilte, totdat de beschaafde wereld bereikt werd. De eerste wandelaar die verried dat deze wereld in het zicht kwam, was de markies Cantecler. Deze edelman liep met rustige wandeltred van de herfst te genieten en sprak zacht tot zichzelf. „Parbleu", prevelde hij. „Welk een fraaie, beschaafde omgeving is dit eigenlijk. Het valt te meer op nu parvenu Bommel eens een poosje buitenslands vertoeft..." Op dat moment werd het geronk van een bejaarde automotor hoorbaar en een krassende stem riep: „Krothuis! Opgelapt krothuis!"

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

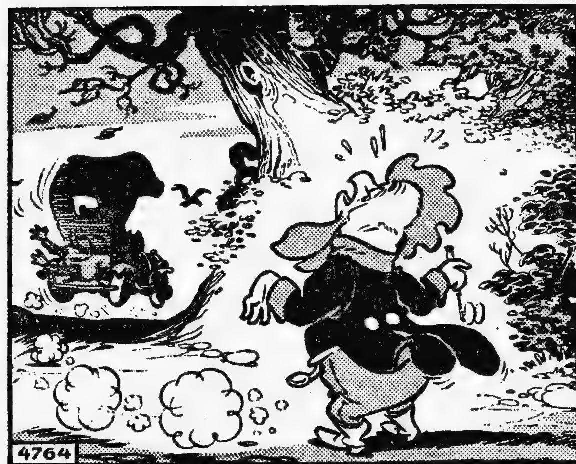

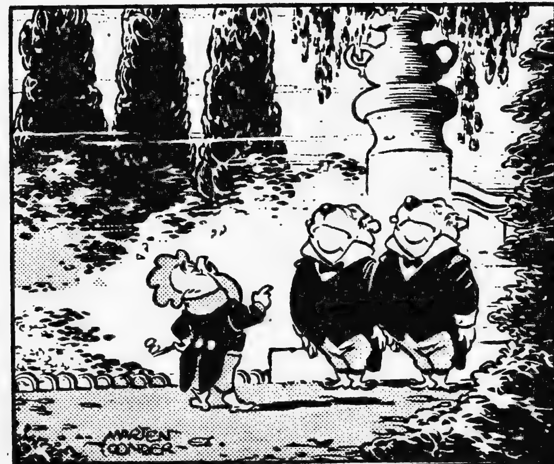
4763. De markies bleef staan en wierp een blik achterom. Daar naderde een stoffig en besmeurd voertuig met klapperende spatborden door de ontberingen van een lange reis. Op het verzakte kapje zat een oude kraai, die „reklaars" riep en uit de begageruimte stak een harige arm naar buiten. „Fi donc", prevelde de edelman. „Een schrijnend toneeltje! Kermisgasten, wed ik". Daarop trad hij naar het midden van de weg zodat het verkeer geen doorgang kon vinden en keek mijmerend naar een overhangende tak. Achter hem knarsten remmen en ook toeterde een claxon, zodat het hem even moeite kostte om zich te concentreren. Doch toen sloot hij de ogen, hief een hand en prevelde op zachte toon: „O gouden lover- o tover van de late herfst, hoe gloeit uw blad'rentooi... te dom, te dom, blad'rentooi... hm...eh..." Het getoeter werd dringender. „Neem me niet kwalijk, maarkies!" riep heer Olllie. „Mag ik er even langs?" „Par exemple!" mompelde de edelman. Hij wendde zich nu geheel om en monsterde het voertuig enige tijd zwijgend door zijn oogglas. „Het is Bommel met z'n makkers!" sprak hij. „Net als ik dacht. Gedaan is het met de tover van de late herfst..." „Ja, het begintg al koud te worden", gaf heer Ollie toe.

„Mag ik er even langs, buurman? Ik heb twintig uren gereden, ziet u? Daarom wil ik nu graag even naar huis voordat we weer eens gezellig kunnen praten als heren onder elkaar". Nu verhief de kraai zich. „Opgelapt krothuis!" riep het dier krijsend. „Krijg de schrimpel! Stuk schrootkoek!"

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

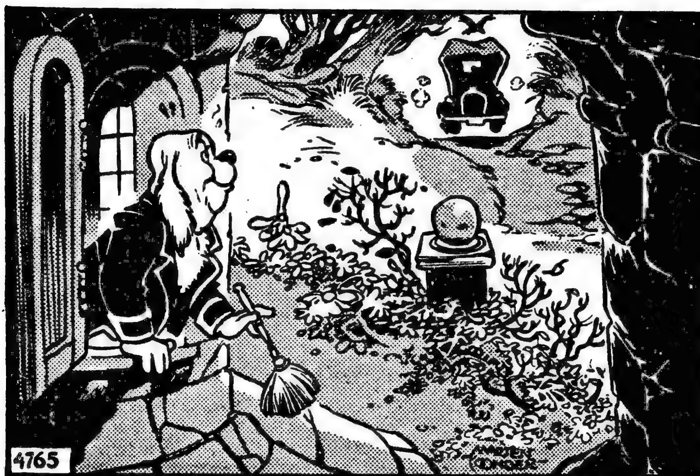

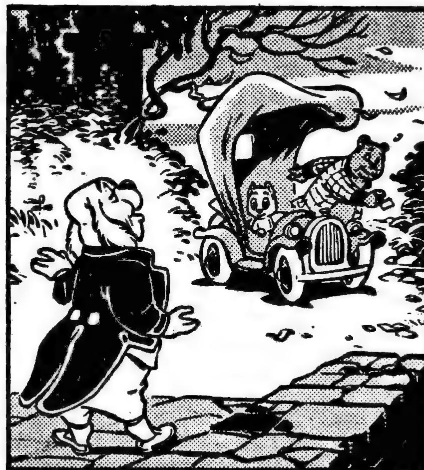

4764. „Stuk schrootkoek!" kraste de kraai. „Puintremel!" „Parbleu", prevelde de markies verblekend. „Wat beduidt dit, Bommel?" Heer Ollie wilde de zaak rechtzetten, doch nu voer er een trilling door het voertuig. Het was de grauwe razer, die nerveus werd door het geroep van zijn huisdier en meende, dat het werd bedreigd. „Doorgeblazen dolgat!" schreeuwde hij van onder zijn deken uit. „Krotenkoker! Schuddekop!" „Rijden, heer Ollie!" zei Tom Poes haastig. „Direct breekt het monster los en dan is het te laat!" Heer Bommel gehoorzaamde verslagen. „Het is een misverstand, markies!" riep hij nog. „Ik kom het morgen wel even rechtzetten!" Zijn woorden gingen echter verloren in het aanzwellend gebrul van de Razer dat door de kraai werd aangevuld. De edelman sprong haastig terzijde om het tierende groepje door te laten en staarde het geschokt vanuit de berm na. Eerst toen het geroep „schrootjammer" in de verte verstorven was kwam hij weer in beweging. „Par exemple!" prevelde hij, terwijl hij driftig naar huis stapte, „dit gaat te ver! Ik laat me niet ongestraft beledigen door de circustroep van de platte Bommel. Deze vlek moet worden uitgewist!" Het was duidelijk, dat zijn toorn was opgewekt en hij liet er dan ook geen gras over groeien. Even later kon men hem op het gazon van zijn buiten waarnemen terwijl hij orders gaf aan enige potige knechten. „Doet uw handschoenen aan", zo besloot hij, „en dan fris de handen uit de mouwen. Ik beloof u een extra drinkgeld".

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

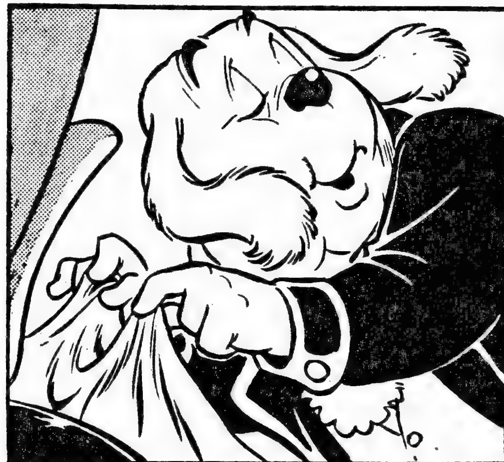

4765. Om vijf minuten over elf werd er een torenvenster op Bommelstein geopend en de bediende Joost boog zich naar buiten om een plumeau uit te slaan. Zover kwam hij echter niet, want het naderende geronk van een auto trok zijn aandacht. „Dit geluid herken ik, wanneer men mij toestaat", prevelde hij. „Daar nadert heer Olivier uit de vreemde! Ach, het was rustig zonder hem, maar toch ben ik blij, dat hij er weer is. Nu krijgt het stof-af-nemen weer een diepere betekenis". Ontroerd trok hij zijn werktuig terug en haastte zich naar beneden om zich op het bordes op te stellen. En ja hoor. Onder het gepiep van remmen rondde de Oude Schicht een toren en kwam voor de stoep tot stilstand. „Welkom thuis, met uw welnemen", riep de trouwe knecht bewogen uit. „Hebt u een goede reis gehad? Is uw gezondheid hersteld, als ik zo vrij mag zijn?" „Dat kon beter zijn, Joost", zei heer Bommel zuchtend. „De rit was zeer vermoeiend; ik heb vierentwintig uren achter het stuur gezeten". „Zeer betreurenswaardig", hernam de bediende. „Dan zal een kopje koffie zeker smaken, heer Olivier. En een glaasje melk voor de jonge heer, vermoed ik.

Komt u gauw binnen; ik zal wel voor het voertuig en de bagage zorgen. Helaas heb ik geen maaltijd gered, maar als u mij toestaat zal ik snel een krachtige bouillon uit een pakje trekken..." „Krotenkoker!" schreeuwde op dat moment iemand boven zijn hoofd. „Zoetekoeker! Lijmgaren!" Joost keek geheel ontdaan op en toen zag hij een grote zwarte vogel, die onrustig om zijn hoofd fladderde.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

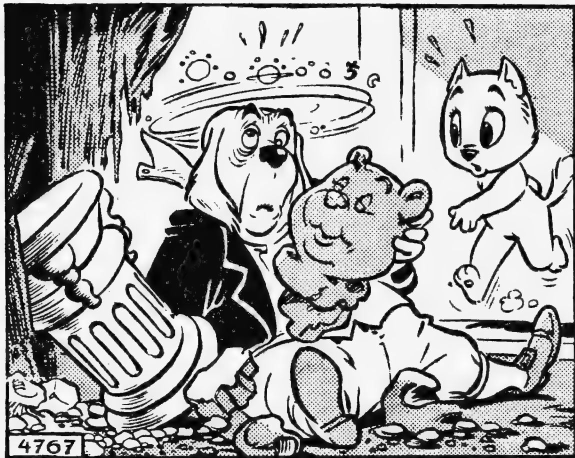

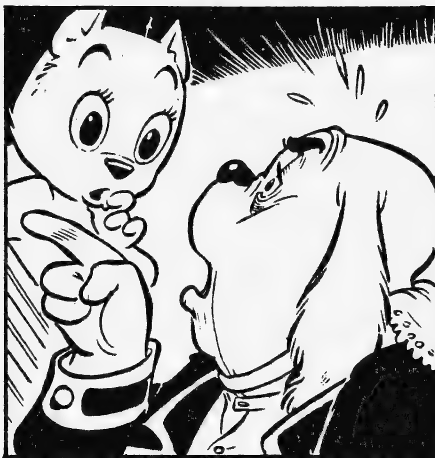
4766. Joost verstarde en keek met grote ogen naar de vogel, die klapwiekend rondvloog. „Zoetekoeker!” kraste het dier. „Opgekookte zoetekoeker!” „U moet mij verschonen, heer Olivier”, prevelde de knecht onthutst. „Ik heb geen kennis aan het dier. En ik weet niet waar het vandaan komt. Maar als u mij toestaat zal ik...” „Laat maar, Joost!” sprak heer Bommel met een gemaakt lachje. „Het is een gedresseerde kraai, die wij onderweg zijn tegengekomen. Een aanhankelijk beest, dat praten kan”. „Doorgedrukt krothuis!” schreeuwde de vogel. Hij maakte een duikvlucht naar het hoofd van de bediende en deze trad schielijk terzijde. „Ik hoor het”, zei Joost bleekjes, „een pratende kouw, hoe aardig. Eh... ik zal nu de bagage eerst even naar binnen brengen, als u mij toestaat”. „Pas op”, riep Tom Poes, die haastig naderbij kwam. „Laat de bagage maar even liggen, Joost.

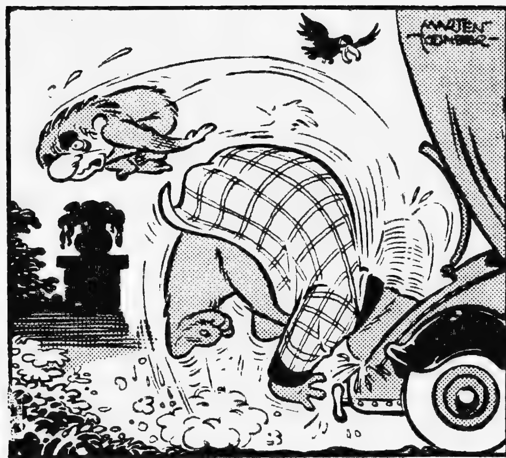
Heer Ollie's razer zit er boven op en ik weet niet, wat hij er mee wil doen”. „Dat weet ik wel, jonge heer”, hernam de knecht. „Alles hier in huis heeft zijn vaste plaats – en die ken ik beter dan heer Olivier, als ik zo vrij mag zijn”. Zo sprekende was hij de bagageruimte van de Oude Schicht genaderd en trok de deken, die er overheen lag, terzijde. Toen was het natuurlijk te laat.

Er klonk een kreet en heer Bommel, die juist dankbaar gestemd de voordeur van Bommelstein wilde betreden zag plotseling zijn trouwe bediende door de lucht passeren. „Doorgeblazen krotter!” kraste de kraai, die met hem mee vloog.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

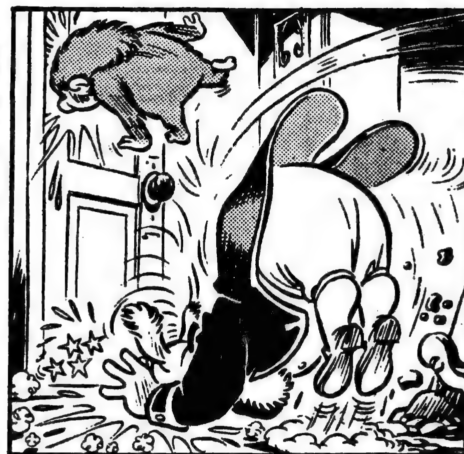

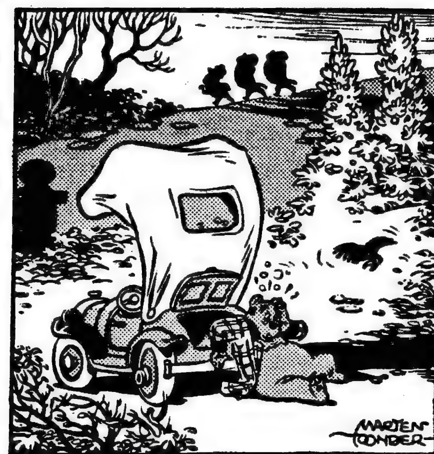

4767. Joost vloog de hall van slot Bommelstein binnen en verdween uit het gezicht. Het geluid van brekend meubilair en vallende voorwerpen verried, dat hij in de gang was neergekomen. En omdat heer Bommel geheel verstard bleef staan, haastte Tom Poes zich achter de knecht aan. „Heb je je pijn gedaan? vroeg hij ongerust. „Is het goed afgelopen, Joost?" „Umps", stamelde de ongelukkige bediende. Hij keek verwilderd rond, totdat zijn blik bleef rusten op het borstbeeld, dat hij in de armen hield. Het glimlachende gelaat van zijn meester scheen hem weer tot zich zelf te brengen, want vol walging wierp hij het kunstwerk van zich af. „Neen, als ik zo vrij mag zijn", stamelde hij moeilijk. „Ik heb een ernstige schok gehad – het is slecht afgelopen. Wanneer ik mij althans zo mag uitdrukken. Er is iets los geraakt, vrees ik..." „Alleen je boord", zei Tom Poes troostend. „Het had erger kunnen zijn, hoor. Ik had je trouwens gewaarschuwd voor heer Ollie's razer!" „Van razers heb ik zo geen verstand", hernam de knecht, zich tussen het rinkelende gipswerk oprichtend. „Maar u had me wel eens mogen vertellen, dat er een electrisch apparaat in de bagagerruimte zat, jonge heer. De schok had ernstige gevolgen kunnen hebben". „Arme razer!" sprak heer Ollie, die buiten bij de auto stond. „Ik hoop, dat deze schok geen ernstige gevolgen voor je heeft gehad. Joost is soms zo wild en onbezonnen, als je begrijpt wat ik bedoel. Ben je erg geschrokken? Kom maar met mij mee, hoor. Ik zal zorgen, dat je de stilte en de schemering krijgt waar je zo van houdt..." De rest van zijn woorden ging verloren in een gesmoorde kreet toen de grauwe razer via zijn rug het vaartuig verliet.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

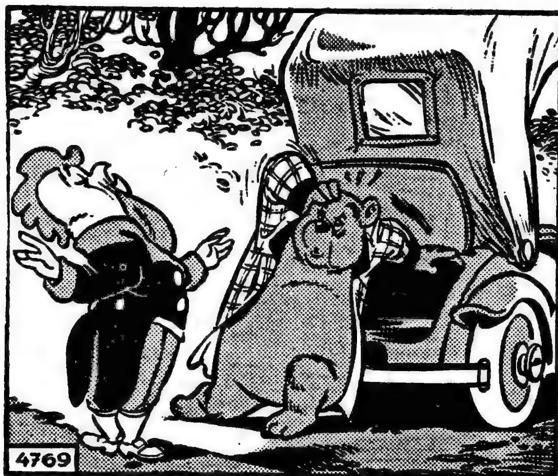

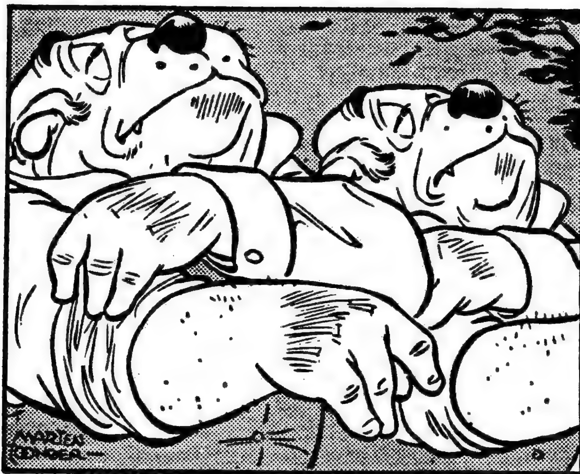

4768. Joost wendde zich om tussen de rinkelende brokken aardewerk en nam langzaam een staande houding aan. „Ik gevoel mij niet geheel wel, als u mij toestaat", sprak hij moeilijk. „Het was een lelijke tuimeling. Ik moet er wel even aan wennen, dat heer Olivier weer thuis is, jonge heer. Alles was hier zo rustig en vredig, dat ik onverwachte schokken ontwend ben". „Het was heel vervelend", gaf Tom Poes toe. „Maar ik moet je hulp hebben, Joost. Heer Bommel zit een beetje in de moeilijkheden, zie je? Op reis heeft hij kennis gemaakt met een monster – en dat heeft hij meegenomen om het te verbeteren". De trouwe knecht begon zich uit zijn gebukte houding op te richten. Hij deed dat voorzichtig, maar het was duidelijk te zien, dat hij ernstig geschokt was. „Hoe z-zegt u!" vroeg hij met trillende stem. „Een m-monster? Wat bedoelt u, als ik vragen mag?" Op dat moment klonk er een kreet uit de deuropening; een grauwe vorm sprong naar binnen en voordat iemand wist wat gebeurde stortte Joost opnieuw ter aarde om doorgang te verlenen aan de Razer, die over zijn rug heen de kamer binnen vloog. Heer Ollie, die buiten bij de Oude Schicht langzaam tot zichzelf kwam hoorde het getier en het gebonk van vallende voorwerpen – en een bange zucht ontsnapte hem. „Weer thhuis", prevelde hij. „Ach, hoe anders had ik mij dit voorgesteld. Maar voor een heer, die het goede zoekt, is er geen rust weggelegd". Nu, daar had hij gelijk in. Want over de heuvel achter hem kon men de markies de Canteler zien naderen, gevolgd door twee lakeien...

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

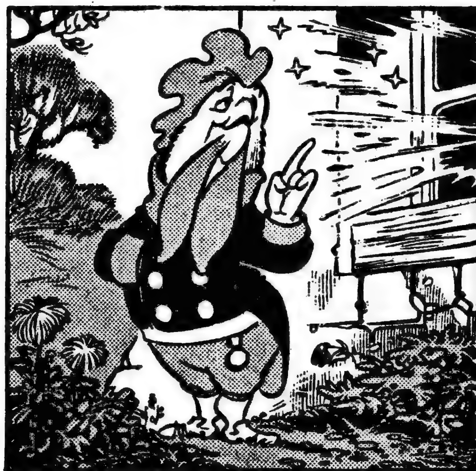
4769. De markies betrad, gevolgd door zijn lakeien, de tuin van Bommelstein en wendde zich tot heer Bommel. Deze was juist doende om zich op te richten, maar toen hij de edelman zag naderen zakten zijn benen weer onder hem uit. „Oempf", prevelde hij. „Juist", sprak de heer de Cantecler koel. „Als ge uw slaapje uit hebt zult ge u moeten verantwoorden, amice".

„Ver... wat?" vroeg heer Ollie met bevende lippen. „Verantwoorden zei ik", hernam de ander hem een koude glimlach. „Voor de beledigingen die ge mij hebt doen toevoegen. Daarvoor zult ge boeten, eh... Bommel!" Nu brak het angstzweet heer Ollie uit. „Een d-duel?!" stamelde hij. „Maar het is allemaal een misverstand, markies, w-werkelijk! Ik heb u niets doen toevoegen. Die kraai volgt uit zichzelf – en Razertje volgt mee, als u begrijpt wat ik bedoel. Ik heb dat niet in de hand..." „Parbleu, spaar me uw laffe uitvluchten", zei de edelman verveeld.

„Voor een duel zijt ge trouwens te plat. Een gepaste kastijding is hier meer op zijn plaats!" Zo sprekende wees hij op zijn knechten die zich van hun jassen hadden ontdaan en nu met afgepaste bewegingen bezig waren hun mouwen op te rollen. Het zien daarvan gaf heer Bommel plotseling hernieuwde levenskracht en met een kreet sprong hij overeind. „Help!" riep hij met dunne stem, terwijl hij zijn huis binnensnelde. „Joost! Tom Poes! Help! Daar z-zijn w-woestelingen d-die mij leed willen doen!" Joost, die met weer overeind was gekomen uit zijn laatste val, verstijfde. „Nog meer leed?" sprak hij tot zichzelf. „Dat is niet mogelijk, met uw welnemen. De maat is vol!"

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

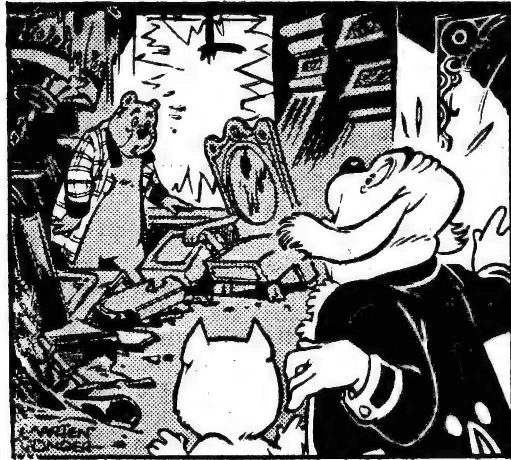

4770. Heer Bommel wachtte niet. Zonder de pas in te houden snelde hij de kamer in waar ook de grauwe Razer niet lang daarvoor een toevlucht genomen had. De lakeien van de markies betraden nu ook het pand. Daar de dunne hulpkreten van de beklagenswaardige heer hen de weg wezen, draafden ze keurig in de pas de gang door die naar de openstaande deur voerde. „Heer Olivier heeft belet..." begon Joost nog. Maar zijn optreden werd in de kiem gesmoord door de ruwe wijze waarop de knechten hem terzijde schoven. En terwijl de trouwe bediende voor de derde keer die morgen tegen het parket sloeg ontstond er in het vertrek een groot misbaar. Glas en aardewerk stortte kletterend ter aarde; meubels splinterden en een dreunend gebonk vermengde zich met luide kreten en rauwe uitroepen. „Dit zal een les zijn voor de onbehouwen rekel!" sprak de markies tot zichzelf. Hij stond op het gazon onder het venster en volgde met opgeheven wijsvinger de loop der gebeurtenissen. „Fi donc", prevelde hij na enige tijd. „Het gaat er ordinair toe! Ik hoop toch, dat mijn lakeien het niet te bont maken. Een gepaste kastijding is op zijn plaats, maar dat gewone volk pleegt er dikwijls een divertissement van te maken..." Hij zweeg en luisterde na een aanzwellend getier, dat plotseling boven de andere geluiden opsteeg. „Schrootkoek!" schreeuwde een overspannen stem. „Puintremel, doorgeslagen halfsleet, repelaar!" En terwijl de edelman geschokt terug trad werden de beide knechten met grote kracht door het venster op de grasmat geworpen.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

4771. De heer de Cantecler herstelde zich spoedig. Met een koele blik monsterde hij zijn knechten door zijn lorgnon en schudde het hoofd. „Fi donc!” sprak hij. „Uitgegroeide weke figuren! Zelfs een eenvoudige kastijding kan ik niet aan u overlaten. Misschien hebben wij de krachten van deze eh... Bommel wat onderschat. Maar dat ge bij uw werk geen handschoenen draagt, stempelt u tot non valeurs!” De lakeien sloegen de ogen op en namen een zittende houding aan. „Genoeg gepraat”, hernam de edelman. „Herstelt uw erreur en begeeft u opnieuw naar binnen. Wij kunnen dit pand niet verlaten zonder dat mijn eer hersteld is...” Op dat moment kwam de kraai door de versplinterde ruit naar buiten gefladderd en zette een keel op.

„Opgekraamde halfsleet!” kraste het dier. „Repelaar!” Nu rezen de knechten haastig overeind en kozen het hazenpad, terwijl de markies verblekend achteruit deinsde. „Parbleu”, stamelde hij. „Tegen zóveel plat geweld is geen verfijning opgewassen. Ik moet mij op andere maatregelen bezinnen”. „Zwamdraad!” krijste de vogel hem na. „Uitgetrokken zwamdraad!” Het geschreeuw drong helder door tot het studeervertrek waar heer Bommel, tot de knieën in versplinterd meubilair, aan het venster stond. „Ik heb dit niet bedoeld!” riep hij met zwakke stem. „Alles loopt me uit de hand, als u begrijpt wat ik bedoel”. „Toch hebt u het krachtig aangepakt”, zei Joost, die aarzelend binnentrad. „Als ik mij tenminste zo mag uitdrukken”.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

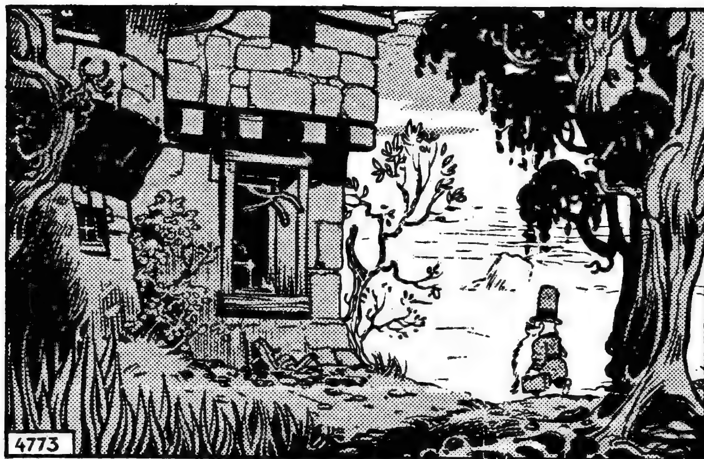

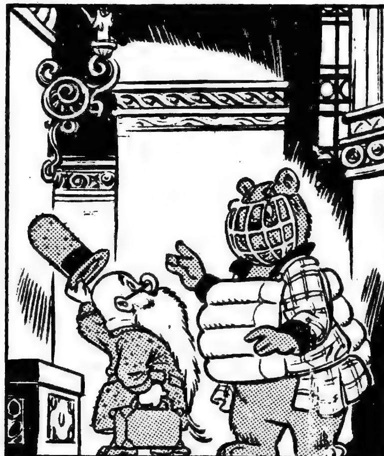

4772. Heer Bommel ging op de overblijfselen van een fauteuil zitten en keek zuchtend zijn eens zo gaaf studeervertrek rond. „Het is v-vreselijk", stamelde hij. „Ik ben blij, dat mijn goede vader dit niet hoeft mee te maken". „Daar kan ik inkomen, als u mij toestaat", zei Joost vormelijk. „Het is prettig, dat u weer thuis bent, heer Olivier. Dat geeft wat vertier, wanneer ik mij zo mag uitdrukken. Maar ik heb de indruk, dat hier niet de juiste maat gehouden wordt!" „Doorgerammelde halfslag!" riep de kraai. „Krotenkoker!" „Neem nu deze vogel", hernam de bediende. „Een pratende kauw is aardig; maar dit soort uitdrukkingen gaat te ver. Ze zijn ongepast, als u mij permitteert. En ik had hier net stof afgenomen en de tafel in de was gezet..." „Het is allemaal de schuld van het monster", zei Tom Poes, die zich zoekend door de puinhopen bewoog. „Waar is de razer gebleven?" „De Razer!" riep heer Bommel opschrikkend. „Waar is het monster gebleven? Als dat hier vrij rondloopt, vervalt alles tot puin. Zoek hem, Joost!" „Puin!" kraste de vogel.

„Puingruwel! Puintremel! Krothuis!" De trouwe knecht staarde geschokt naar zijn meester en wendde zich toen waardig om. „Het monster zit op uw hoofd, met uw welnemen", sprak hij koel. „Ik weet niet wie u met de razer bedoelt; maar ik heb de indruk, dat hier iets vreemds aan de hand is. De sfeer is beklemmend, wanneer u mij toestaat".

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

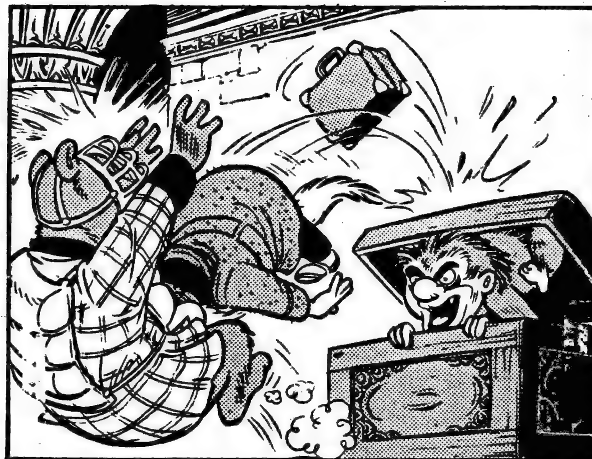

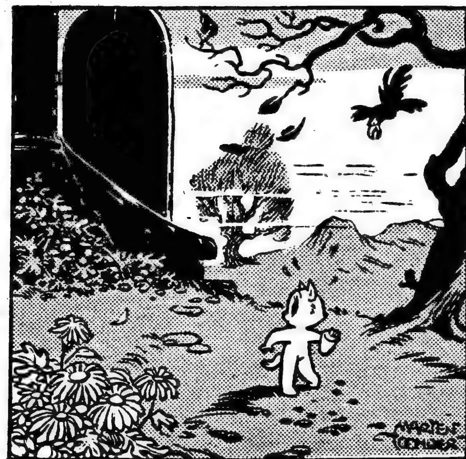

4773. Buiten dwarrelden de blaadjes stil van de bomen en de geur van gevallen eikenloof hing in de lucht. Door deze herfststemming spoedde een eenzame wandelaar zich ritselend voort. Het was professor Prlwytzkofsky, die bezig was om geld te verzamelen voor een expeditie die hij wilde ondernemen. De flinke geleerde bezocht daartoe de rijkste inwoners van de gemeente en zo kunnen we hem hier waarnemen op weg naar Bommelstein. Zijn gedachten waren geheel op zijn werk gericht. Toen hij dan ook de dichte stofmassa's waarnam die uit een versplinterd venster wolkten dacht hij slechts aan een grondige najaarsschoonmaak - en glimlachend betrad hij de hall van het oude slot. „Der goede middag", sprak hij tot de slotheer, die daar zoekend rondwaarde. „Prlwytzkofsky is der naam. Aangenaam. Ik ben dadig met het zamelen van gelden voor een reistocht naar de Himalaya's. Daar houdt zich een monster op, dat men der schrikkelijke sneeuwman noemt - en ik..." Hij zweeg verrast. Zijn gastheer, die eerst afwezig had toegeluisterd, veerde bij die laatste woorden plotseling op. „Een monster!" zo riep hij uit. „In de Himalaya? Daar heb ik nu geen tijd voor, professor! Ik ben bezig een monster te vangen, dat zich hier ergens verstopt heeft!" „Praw!" prevelde de geleerde. „Dat is interessant! Ik dacht reeds; der her Boml ziet gans komisch uit. Welke aard van monster zoekt u hier, mijnheer?" Zo sprekende plaatste hij zijn valiesje op een sierkist, die achter hem stond en maakte zich gereed tot oplettend luisteren. „Vertelt u toch rustig, her Boml", voer hij voort. „Het vangen van buitenordentelijke levensvormen is mijn nieuwste specialiteit! Wat voor monster zoekt u? Wel genus?"

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

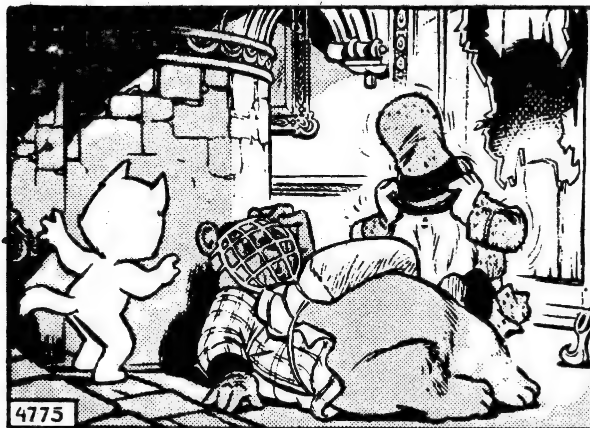

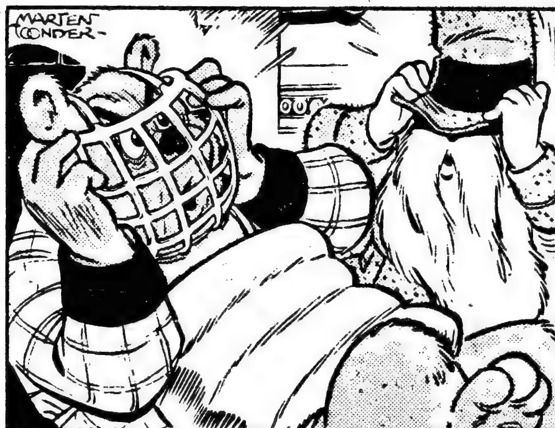

4774. Heer Bommel verschoof zijn schermmasker enigszins om beter te kunnen praten en haalde diep adem. „Het monster, dat ik zoek", sprak hij, „is de Grauwe Razer. Het woonde in de Zwarte Bergen; en omdat het in behoeftige omstandigheden verkeerde heb ik het meegenomen. Maar geen woord van dank heb ik gehad, professor! Deze razer is bezig mijn huis in puin te leggen, als u begrijpt, wat ik bedoel! Als ik nu maar wist waar hij zich verstopt had..." „Rustig!" vermaande de geleerde. „We moeten dit wetenschappelijk aanvatten, anders geraken wij in een chaotisch denkleven. Ik begrijp, dat uw monstersoort lijdt aan woedeaanvallen. Hoe uit zich dat? Wat doet het voor boosaardiges?" Zo sprekende zette hij zich op de kist, die achter hem stond, zonder te bemerken dat deze een weinig openkierde. De hand, die het deksel opgetild hield, geraakte dan ook in de verdrukking en uit de kist klonk een gil, die akelig door de gang galmde. Op hetzelfde moment werd het deksel met grote kracht opengeworpen zodat de professor er af werd geslingerd en met het hoofd vooruit tegen de gewatteerde buik van zijn gastheer belandde. De val van de beide lichamen gaf een zware dreun die tot in de tuin doorklonk. Daar was Tom Poes bezig met het strooien van broodkruimels voor de kraai. Maar toen hij het lawaai hoorde, staakte hij deze bezigheid en keerde zich geërgerd om naar het huis.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

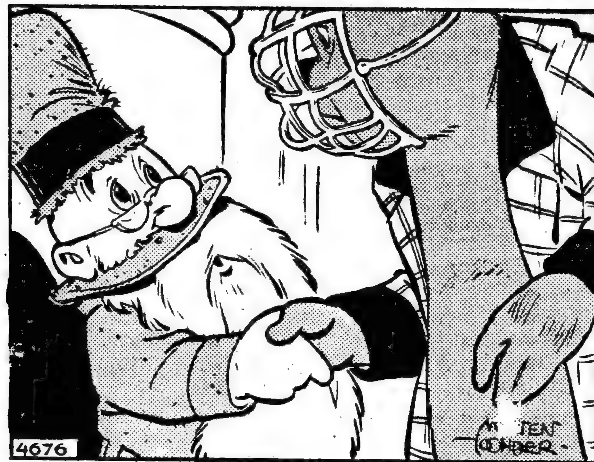

4775. Tom Poes wierp de broodkruimels weg en liep haastig naar binnen om te kijken wat het lawaai beduidde. Hij hoefde niet ver te zoeken. Vóór hen, in de hal lag heer Bommel met een verbogen schermmasker voor de verwrongen trekken en daar achter zat professor Prlwytzkofski aan zijn hoedrand te rukken. „Wat is er gebeurd?" vroeg Tom Poes ongerust. „Tiste glauwe lazel! sprak heer Ollie vanachter zijn traliewerk. „Tsat in de kist!" „Pfaulwitsj!" riep de geleerde dof in zijn hoofddeksel. „Toetanwat!" hernam heer Bommel driftig. „Kkan niet opsjtaan met altie kussen en el sjit een ijzelen spijl in me mond". Het was duidelijk, dat hij ernstig in het spreken belemmerd werd en ook van de professor viel niet veel opheldering te verwachten. Doch nu zag Tom Poes in de kelderdeur, die zich achter de onderzoekers bevond een gat, dat de ruwe trekken van het monster vertoonde. „De grauwe razer is weer bezig geweest!" zei hij begrijpend. „Tat sjeg ik toch!" riep heer Ollie rood. „Help muit dese kjooi, Tjom Powsj!" „Psjaw!" kreet de professor omfloerst. „Der stjopkoj hoederbänd!" Hij rukte verwoed aan de rand die klem zat onder zijn neus en heer Bommel trok aan zijn masker totdat het rammelde. „Ik weet niet wie u in die kooi gestopt heeft", zei Tom Poes, „maar hier zit het monster achter, dat is vast. En ik moet zorgen, dat het zo vlug mogelijk onschadelijk gemaakt wordt. Probeer de sleutel van dat ding te krijgen, heer Ollie, dan ga ik intussen weer aan het werk. Want ik heb een plan". Met deze woorden spoedde hij zich weer naar buiten; de beide heren met hun moeilijkheden alleen latend.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

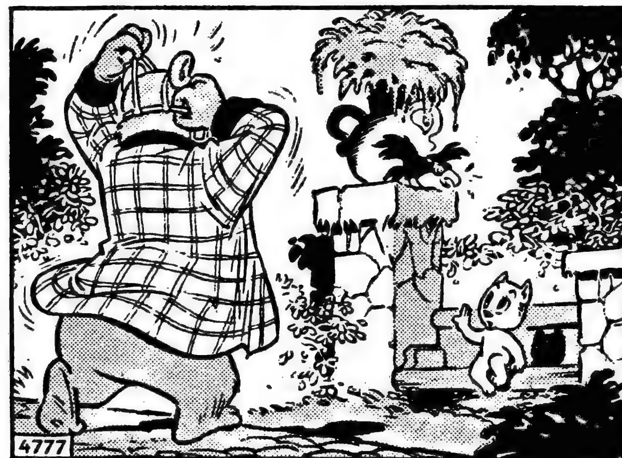

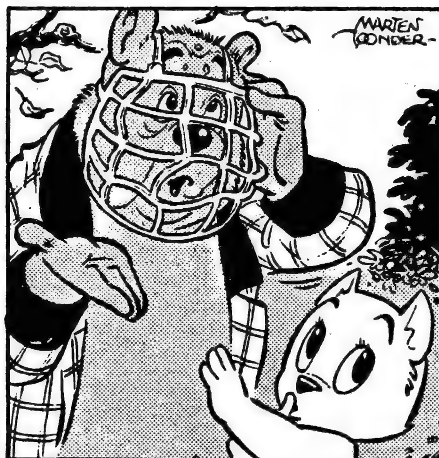

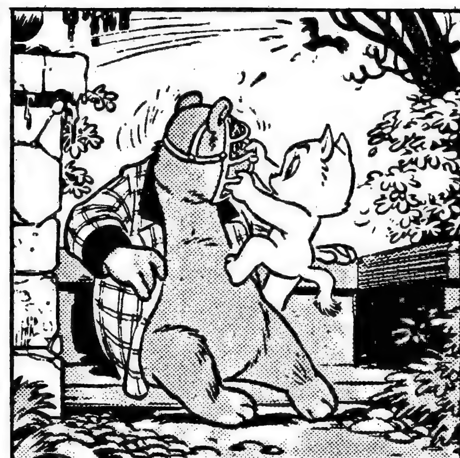

4776. Na enige tijd was heer Bommel er in geslaagd zich van zijn kussens te bevrijden, zodat hij op kon staan. Intussen had professor Prlwytzkofsky de top van zijn hoofddeksel van de rand gesneden. En hoewel deze laatste hem een weinig onder de neus klemde, kon hij zich weer verstaanbaar maken. „Praw!" sprak hij, heer Ollie de hand drukkend. „Gelukgewenst, her Boml! Dit is eerst ener monster! Gans sakkerloot, wat? Ik ga zo vort ener onderzoeking maken!" „O...eh...ja", stamelde zijn gastheer. „Maah hjelp me eelst even uittese kjooi, Pjofessoh. Kkan niet kjijken en niet platen!" „Ja, ja, wonderbaar!" riep de geleerde. „Ik weet thans waar der monster is. Hij is door dezer deur gespringt! Ik volg zo vort!" Met deze woorden klom hij haastig door het gat in het houtwerk en verdween uit het gezicht, zodat heer Bommel eenzaam en onbegrepen achterbleef. In zijn nood begon hij nu op dunne toon om Joost te roepen. En hoewel de trouwe bediende aan de herrie in de gang geen aandacht had gegeven opende hij nu toch de kamerdeur. „Roept u, heer Olivier?" vroeg hij. „Ja, tathooljetoch?" riep heer Bommel klagend. „Hjelp muit tese tjalies, Joos! Ik sit klem!" „Zeer betreurenswaardig", zei de knecht deelnemend. „Maar u moet me verschonen; ik kan niet alles tegelijk doen, als u mij toestaat. Eerst moet deze afgebroken kamer geredderd worden; daarna zal ik u helpen bij uw toilet". Hij wendde zich om en sloot, vermoeid doch krachtig, de deur weer achter zich.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

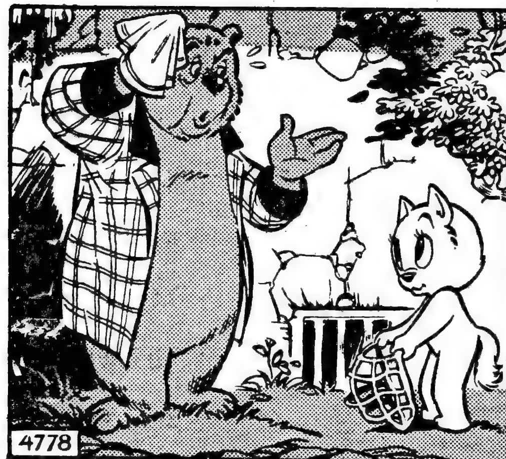

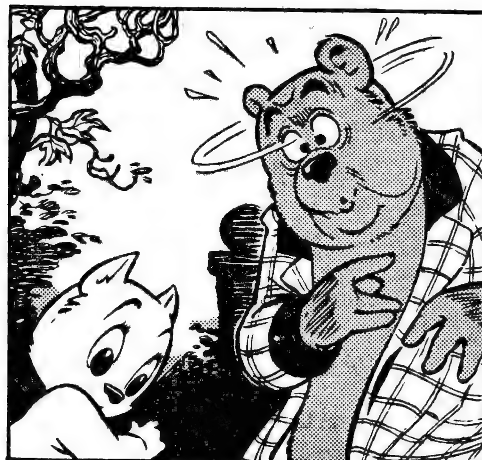

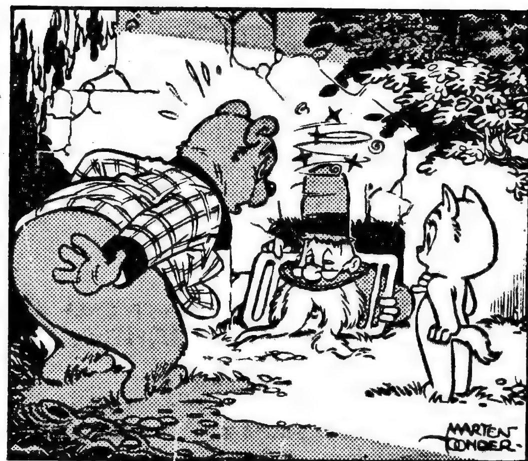

4777. Heer Bommel rukte machteloos aan het schermmasker, dat hij had opgezet om de Grauwe Razer op te vangen. Door de gebeurtenis was deze bescherming echter danig verbogen; het ding sloot hem als een kooi om de schedel en liet zich niet verwijderen. „Hoe vreselik is dit alles", sprak heer Ollie tot zichzelf, terwijl hij wanhopig naar buiten trad. „Zal ik dan mijn jonge leven verder moeten slijten achter deze tralies? Mijn huis vervalt tot een ruïne omdat er een onbegrepen monster rondwaart; het personeel keert zich van mij af en er is niemand die zich iets van mij aantrekt..." Op dat moment viel zijn blik op Tom Poes, die rustig op een bank zat en tegen de kraai praatte. „Zoete razer", zei Tom Poes. „Zeg dat eens! Zeg eens: Zoete razer". „Zoete koeker!" kraste de vogel. „Krijg de teter!" „Nee, nee", hernam Tom Poes. „Dat is niet aardig. Zo kom je niet verder. Je moet leren om vriendelijk te spreken. Luister goed..." Hij haalde diep adem, maar voordat hij zijn les had kunnen hervatten kwam heer Ollie tussenbeide. „Sjchaam je je niet?" riep deze moeilijk. „Sjoete bjoodjes bakken mettit molmel, telwijl je vjiend opgesjloten is achtel ijzelen tjalies? Help me lievel!" „Sst!" siste Tom Poes ontstemd. „Verjaag de vogel niet!" Het was echter reeds te laat. De kraai fladderde weg onder het geroep van „Zwamdraad! Doorgehangen Zwamdraad!" en verdween achter het geboomte. „Hettis sjtuitend!" hernam heer Bommel, terwijl hij op de bank plaats nam. „Maak dit maskel los, jonge vliend – of ik plaat nooi meel tegen je". Tom Poes haalde de schouders op en begon zuchtend aan de muilkorf te trekken. „Het is jammer", zei hij. „Ik dacht net, dat het zou lukken".

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

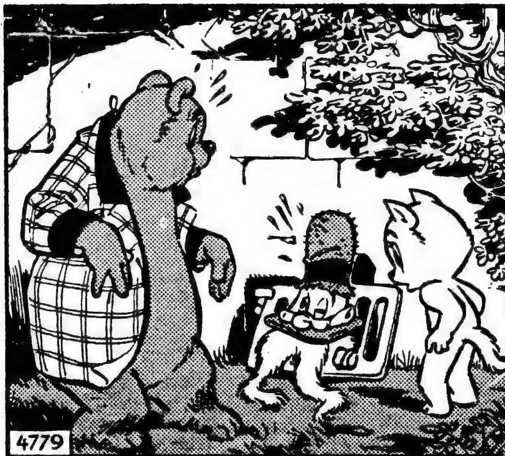

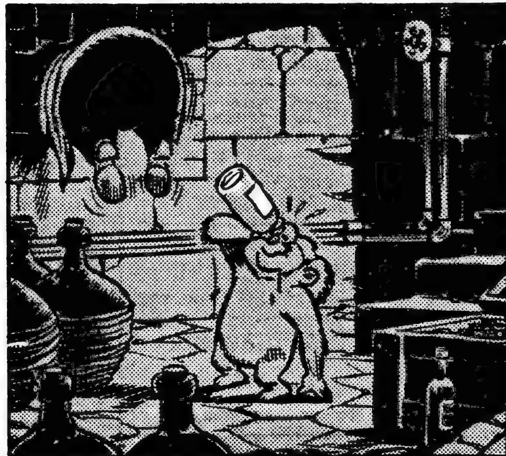

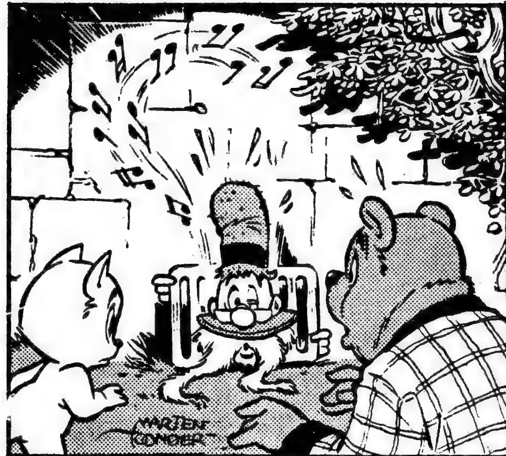

4778. Met veel moeite slaagde Tom Poes er in om heer Bommel van zijn schermmasker te bevrijden, zodat deze nu weer in staat was om gewoon te spreken. Dat deed hij dan ook; maar opgewekt was hij niet. „Het is mooi", zei hij bitter. „Kraaien vangen met lief gepraat, terwijl je vriend en beschermer in nood verkeert..." „Och, er was nog geen nood", zei Tom Poes sussend. „Die muilkorf was een beetje verbogen en ik dacht..." „Je dacht helemaal niet!" riep heer Ollie schamper uit. „Kan jij je voorstellen wat er omgaat in een heer met een ijzeren masker? Begrijp jij wat men achter zijn tralies denkt, wanneer men zijn huis in puin ziet leggen? Heb jij je afgevraagd waar de Grauwe Razer rondwaart?!" „Nee, dat niet", gaf Tom Poes toe. „Maar ik meende, dat het erom ging het monster te verbeteren. En daarom wilde ik met de kraai beginnen". „Schei uit met die kraai?!" hernam heer Bommel met overslaande stem. „Het is een stuitend dier en de manier waarop jij zoete broodjes met hem bakt is walgelijk. Help me liever om de Razer te vinden. Hij bevindt zich ergens in Bommelstein en wie weet, wat hij voor vreselijks doet..." Op dat moment klonk er een aanzwellend getier achter hen en toen zij zich geschrokken omwendden zagen zij dat het kelderraam door een vreselijke kracht uit zijn voegen gelicht werd. Het was het hoofd van professor Prlwytzkofsky dat naar buiten brak; de sponning van het venstertje als een kraag met zich voerend.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

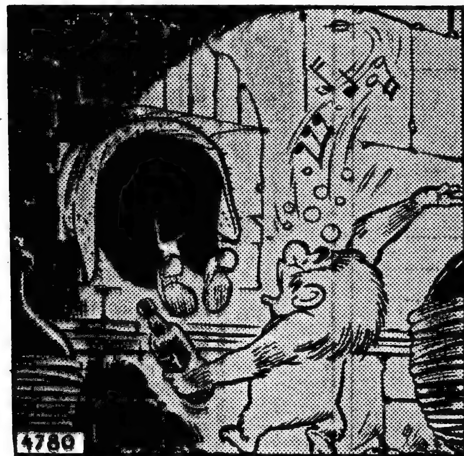

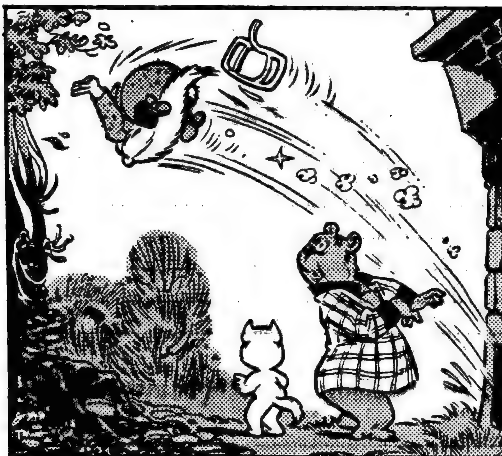

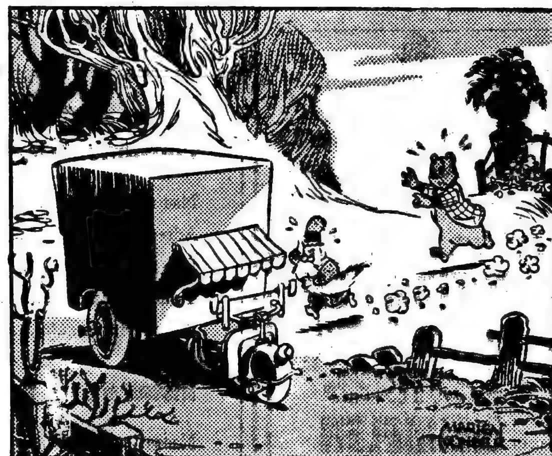

4779. Het getier verstomde en enige ogenblikken staarden heer Bommel en Tom Poes onder drukkend zwijgen naar het gelaat in het keldervenster. „P-professor P-prillewits!" stamelde heer Ollie tenslotte. „Wat is er gebeurd? Heeft het monster u bezeerd?" „Praw!" prevelde hij. „Welk een onbekwamer houding! "Mijne onderzoekingen zijn gans vastgelopen. Der monster heb ik niet gezien. Maar hier achter mij bevindt zich een buitenordentelijk ongepleegde knaap. Der deugniet heeft mij aangevat en door der gieter geworpen!" „Ja, ja!" zei Tom Poes haastig. „Maar het was geen knaap, professor; dat moet het monster geweest zijn". En ja, zo was het. Achter de machteloze gestalte van de geleerde bewoog de Grauwe Razer zich door de kelder, die door het afsluiten van het venster, plotseling schemerig geworden was. In het gedempte licht was zijn blik gevallen op een fles raapbrand, die heer Bommel had meegenomen van zijn reis en die Joost daar zorgzaam had opgeslagen. En zonder verder nog aandacht aan zijn slachtoffer te schenken begon hij met aandacht en gretigheid te drinken. De buitenstaanders wisten dit natuurlijk niet. „Vlug, heer Ollie!" zei Tom Poes.. „We moeten de professor naar buiten trekken voordat er iets ergs gebeurd". „J-ja, ja!" riep heer Bommel gejaagd uit. „Die stilte bevalt me niet! Wie weet w-wat het monster van plan is!" Hij trad voorwaarts, doch voordat hij iets had kunnen doen, klonken er rauwe kreten van achter de geleerde op. „Netel, netel, krijg de netel!" brulde een overslaande stem. „Repel... hik...repelhik...repelaar...!" „Daar heb je het al", prevelde heer Ollie achteruit deinzend. „Hij valt aan!" „Nee, dat geloof ik niet", zei Tom Poes. „Hij is aan het zingen!"

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

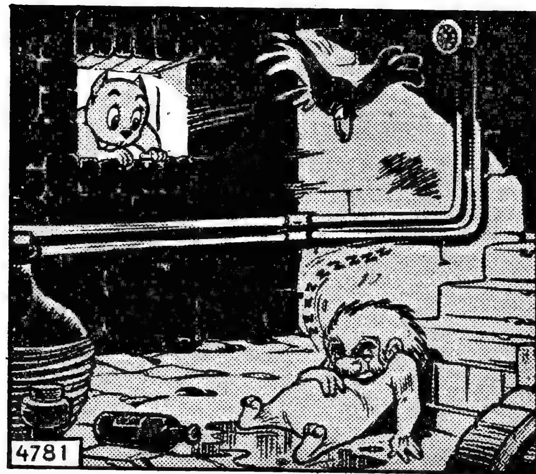

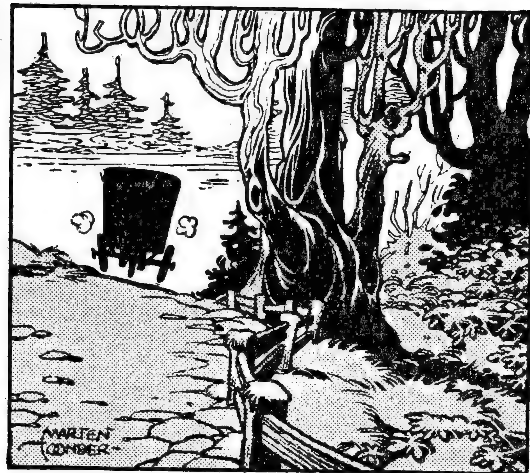

4780. De gestalte van de geleerde onderschepte het licht, dat anders door het keldervenster naar binnen viel – en omdat de Grauwe Razer van schemering hield begon hij zich recht op zijn gemak te voelen. Daar kwam nog bij, dat de raapbrand hem naar het hoofd steeg. Waarom weet ik niet, want deze licht mousserende drank gold op het het eiland Raap voor dorstlessend en verkwikkend. Maar op het monster had hij zo'n opwekkende invloed, dat het zich al spoedig met waggelende tred door de kelder bewoog, terwijl het zich voor het eerst in zijn somber leven aan gezang overgaf. Een mooi lied was het natuurlijk niet. De ongeschoolde stem stiet zulke rauwe klanken uit, dat het de luisteraars vreemd te moede werd – en vooral de professor, die zich als geluiddemper voor het geweld bevond had er hinder van. „Praw!" prevelde hij, „een halfsterker knaap, zonder beelding! Wellicht een kunstenaar. Hoe schrikkelijk! Trek mij toch uit der venster, her Boml..." Verder kwam hij echter niet. De raapbrand had zich zozeer van de Razer meester gemaakt, dat hij zich aan scherts te buiten ging en de geleerde een speels klapje gaf. Met een ploppend geluid schoot deze uit de sponning omhoog. Gedurende enkele ogenblikken bewoog hij zich over het hoofd van zijn gastheer heen door het luchtruim om dan met een dreun op het gazon te belanden. Maar zonder zich tijd te gunnen om een weinig te bekomen, sprong hij reeds weer overeind en repte zich naar zijn auto die bij de ingang stond. „Ga toch niet weg!" riep heer Ollie, die hem volgde. „Die knaap is het monster! Het is de Grauwe Razer die me uit de hand gelopen is. Blijf toch! Ik heb wetenschappelijke hulp nodig!" De professor luisterde echter niet. Hij sprong met verwilderde oogopslag in zijn voertuig en gaf gas.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

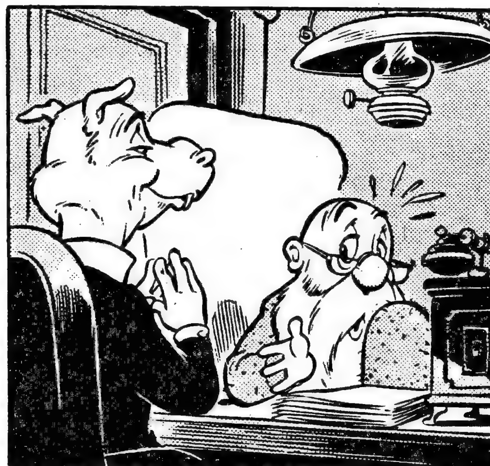

4781. De Grauwe Razer had de fles raapbrand half opgedronken en daarbij menig lied ten gehore gebracht. Doch na enige tijd werd hij door een vreemde lodderikheid bevangen, zodat hij zich op de vloer van de kelder uitstrekte en de ogen sloot. Zijn getier verstomde en een snurkende ademhaling verried, dat in slaap was gevallen. Nu stak de kraai de kop door de vernietigde vensteropening om een nieuwsgierige blik op zijn meester te werpen. Wat hij zag wekte zijn dorst op en met enkele wiekslagen daalde hij naar de plas, die de omgevallen fles veroorzaakt had. Tom Poes die het dier opmerkzaam volgde, zag hem doende en nu kroop hij op zijn beurt voorzichtig naar binnen. „Dit is mijn kans", dacht hij, een lege zak oprapend. We zitten nu eenmaal met het monster opgescheept – en voor zover ik heer Ollie ken, zal hij zich steeds dieper in de moeilijkheden steken om het mormel te verbeteren. En dat kan alleen maar gebeuren wanneer de kraai zijn akelig gepraat verandert!" „Der monster moet getemd worden", sprak professor Prlwytzkofsky op dat moment tot zichzelf. Hij reed in snelle vaart stadwaarts, doch zijn gedachten verbleven nog bij de bewogen ogenblikken die hij op Bommelsteijn had doorgebracht. Geen wonder. Zijn zware hoofdpijn werd nauwelijks bedekt door de resten van zijn hoed en tal van blauwe plekken bedierven hem het zitten. „Praw!" hernam hij. „Dit is ja een gans schrikkelijk, rechtopgaand, boodaardig soort! Het kan alleen onschadelijk gemaakt worden door de wetenschap; dat is klaar. Maar niet door de mijne. Ik zal een specialist moeten raadplegen!"

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

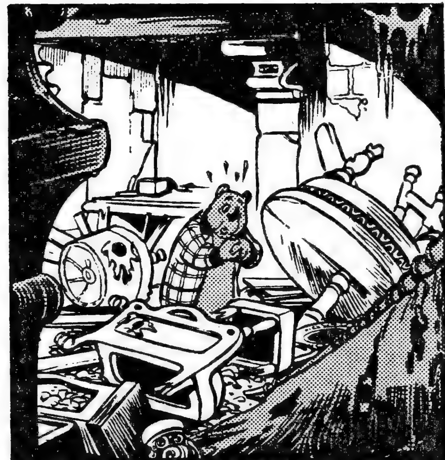

4782. Nadat professor Prlwytzkofsky zich thuis had verbonden en omgekleed, begaf hij zich naar het oude gedeelte van de stad waar de ontsporings- en Voogdijraad kantoor hield. We zien hem hier binnentreden bij de voorzitter van die raad; een zekere Docter Zielknijper. „Der goede dag!" sprak de geleerde, zijn zondags hoofddeksel lichtend. „Ik kom hier met een probleem, vereerde collega. Het is een wetenschappelijk vraagstuk, dat mij boven de hoed gaat". „Ik zal u gaarne terzijde staan", zei de heer Zielknijper glimlachend.b „Als dat tenminste binnen mijn vermogens is. Maar het moet al vreemd lopen, wanneer dat niet het geval zou zijn. Gaat u zitten en vertel maar eens". Nu dat deed de professor. Op bewogen toon verhaalde hij wat hem op Bommelstein was overkomen. „En nu is der vraag", besloot hij. „Of dit monster een knaap is, of dezer knaap een monster. Ik weet dit niet. Het is niet gans mijn terrein". „Nog", gaf Doctor Zielknijper toe. „Het lijkt me meer iets voor mij. Dit soort gevallen komt hier dagelijks voor, mag ik wel zeggen. Monstervorming bij de jeugd en jeugdvorming bij de monsters. Maar met zachtheid en begrip is er veel te bereiken". „Dat is ja schoon!" riep de ander uit. „Gaat u dan mede, hoogvereerde her Doctor. En sta mij toe, dat ik toekijk hoe u dit geval aanpakt. Dat kan mij van pas komen, wanneer ik naar de Himalaya's ga om de schrikkelijker sneeuwman te vangen". „Afgesproken", zei de ander. En na deze woorden begaven de beide heren zich naar buiten waar de acuto wachtte.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

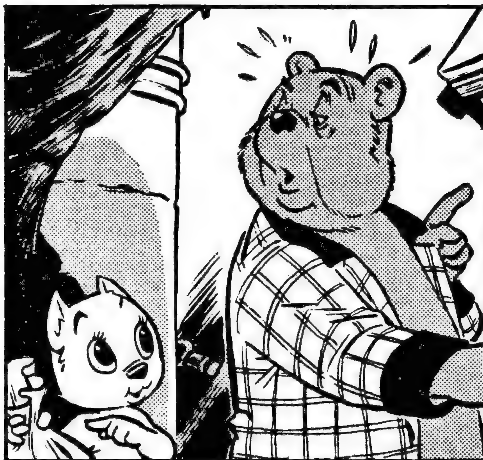

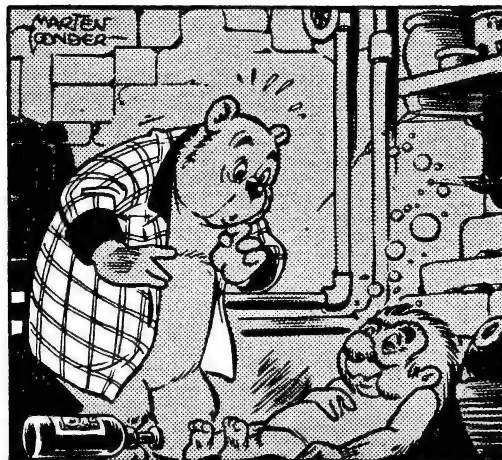

4783. Professor Prlwytzkofsku stuurde zijn auto de buitenweg op, die langs slot Bommelstein leidt en passeerde zodoende de overblijfselen van een oude gevangenis. Het eens zo hechte gebouw stond thans als een ruïne in de herfstnevels en de inwonende kraaien krasten droevig bij het opvliegen. „Kijk", sprak de heer Zielknijper, „in dat bouwwerk sloot men vroeger knapen op die monsters waren. Men liet ze daar in duistere cellen verkommeren". „Gans doeltreffend", zei de professor. „Maar niet wetenschappelijk, naar mijner idee". „Nee, nietwaar!" riep de ander uit. „Het was vreselijk! Tegenwoordig behandelen we deze gevallen heel wat liefderijker en zindelijker. De tijd, dat monsters in ruïnes werden opgesloten is voorgoed voorbij". „Het monster heeft van mijn huis een ruïne gemaakt", prevelde heer Bommel op dat moment. Hij waadde door de wrakstukken van zijn meubilair en luisterde handenwringend naar de krakende en scheurende geluiden die uit het aangrenzende vertrek opstegen. „Hoor nu toch eens aan", klaagde hij. „Joost ruimt mijn studeerkamer op. Het is vreselijk! Ik meende, dat deze fraaie, kunstzinnige omgeving een mooie invloed op de razer zou hebben. Maar in plaats daarvan heeft de lummel mijn erfstukken tot zijn eigen peil neergehaald. En overal sta ik alleen voor. Neem nu die Tom Poes. Waar is die eigenlijk? Hij is er nooit als ik hem het meest nodig heb..." Hij zweeg verblekend, want op de gang naderde een gesmoord geroep. „Krothuis!" kraste een stem. „Doorgeblazen krothuis!"

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

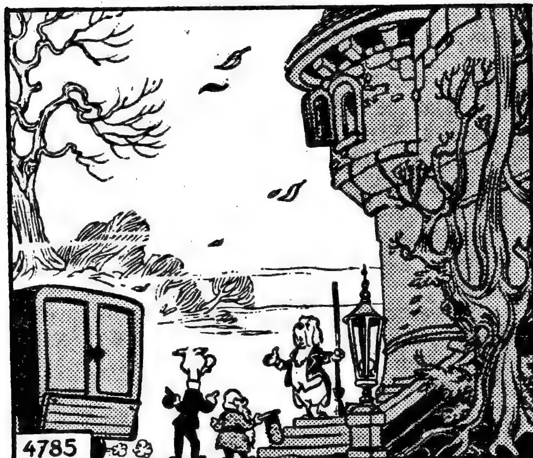

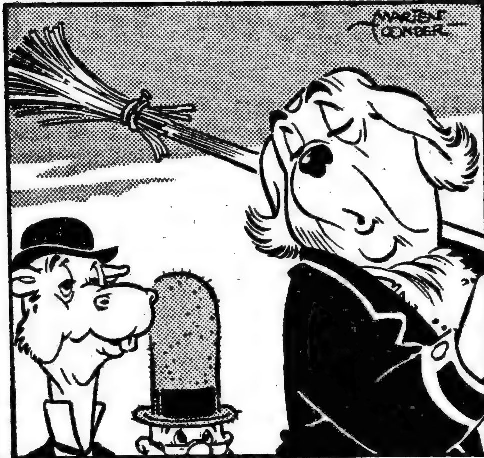

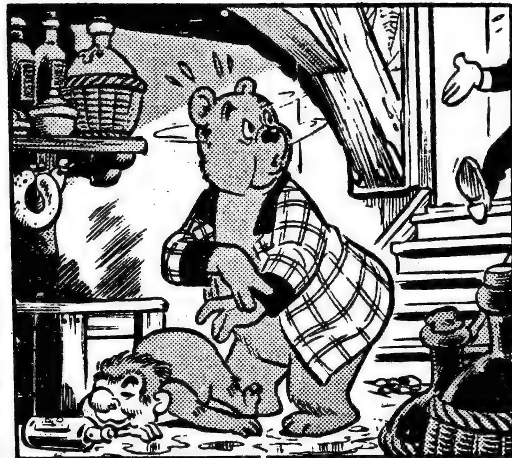

4784. Heer Bommel deinsde terug totdat hij krakend in de resten van een tafel stond en staarde met holle ogen naar de deur. „Puinkruier!" riep een omfloerste stem in de gang. „Doorgeblazen dolgat!" „W-wat is d-dat?" stamelde heer Ollie. „Ach, nu is de grauwe razer weer uit de kelder gekomen..." „Het is de razer niet, hoor", zei Tom Poes, die met een bultige zak binnentrad. „Het is de..." „Repelaar!" kraste iemand uit de jute. „Netel...hik..netellijder! Halfsleet! Hik..." „Het is de kraai", verklaarde Tom Poes. „Hij heeft raapbrand gedronken en daardoor kon ik hem vangen". „De kraai!" riep heer Bommel smartelijk. „Wat moet ik hier met die stuitende vogel? Ben ik dan nog niet genoeg beledigd? Breng hem weg! Breng hem naar de dierenbescherming voor een goed doel!" „U snapt het niet", zei Tom Poes geduldig. „Als u de razer wilt opvoeden, moet u met de kraai beginnen. Want de razer heeft praten geleerd van de kraai." „Reklaars!" kraste het beest in de zak. „Opgelapte reklaars!" „Hm", hernam Tom Poes. „En omdat de vogel alleen maar scheldwoorden kent, begrijpt de razer geen nette taal. Daarom..." „Genoeg", hernam heer Ollie, zich oprichtend. „Van jullie heb ik niets te verwachten. Mijn goede vader zei altijd: Ollie, jongen, je moet je moeilijkheden onder ogen zien. Welnu, dat ga ik doen". Hij voegde de daad bij het woord en zo kon men hem even later in de kelder zien afdalen om het monster onder ogen te zien. Doch helaas, die ogen waren gesloten. Het afschuwelijke ventje was door het drinken van veel raapbrand in een doezelige stemming geraakt en nu lag het bij de omgevallen fles te ronken".

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

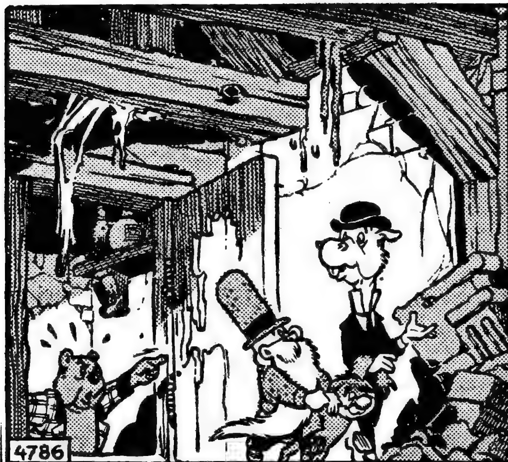

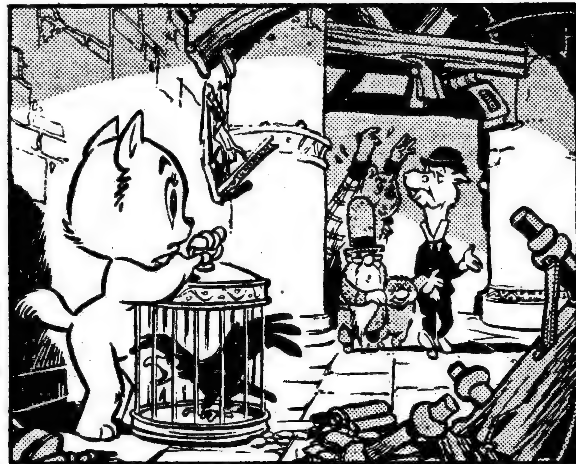

4785. De bediende Joost was juist doende zijn veger op het bordes uit te kloppen toen de auto van de professor voorreed. „Der goede dag", sprak de heer Prlwytzkofsky, zijn hoed lichtend. „Daar ben ik wederom. En met mij is der zeergeleerde Zeelsknijpfer. Wij komen der bomlmonster in ogenschouw nemen". „O, juist", zei Joost nerveus. „Ik geloof, dat heer Olivier het reeds in ogenschouw neemt, als ik me zo mag uitdrukken. Uw bezoek komt een weinig ongelegen. Het huis is nog niet geheel aan kant, daar ik herhaaldelijk onder de voet gelopen ben, wanneer u mij toestaat. Ik bedoel..." „Aan de ijver ligt het niet", onderbrak de heer Zielknijper, voorwaarts tredend. „Maar wij hebben de indruk, dat hier een ontspoorde jongere onderdak gevonden heeft, die vorming behoeft". „Bedoelt u, dat u de razer komt halen?" vroeg Joost, oplevend. „In dat geval zal ik u gaarne aandienen. Ik overweeg reeds om mijn ontslag te nemen, want de huishouding vergt thans te veel van mijn zenuwen, als ik zo vrij mag zijn? Zo sprekende was hij de beide geleerden voorgegaan naar de kelder, waar heer Ollie nog steeds besluiteloos over de grauwe razer gebogen stond. „Wat een toestand!" riep doctor Zielknijper geschokt onder het afdalen. „„Ach, hoe dikwijls heb ik dit reeds in mijn praktijk meegemaakt! Kelderjeugd en drinkgelagen, ja, ja. Het is duidelijk, dat de monsterknaap hier onder zeer slechte invloeden verkeert"

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

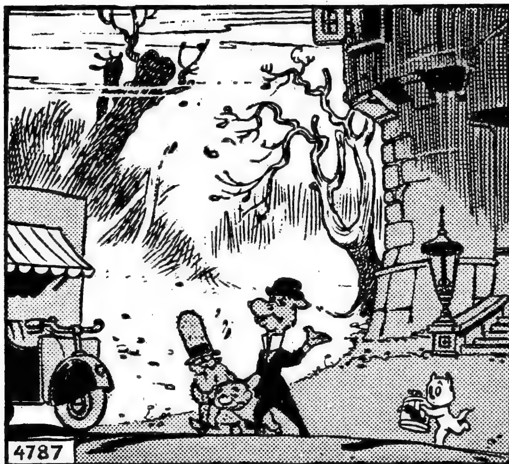

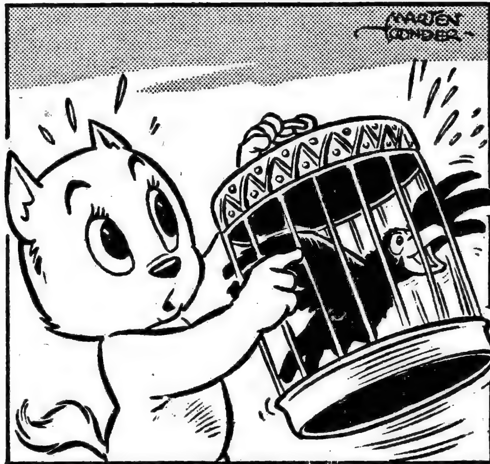

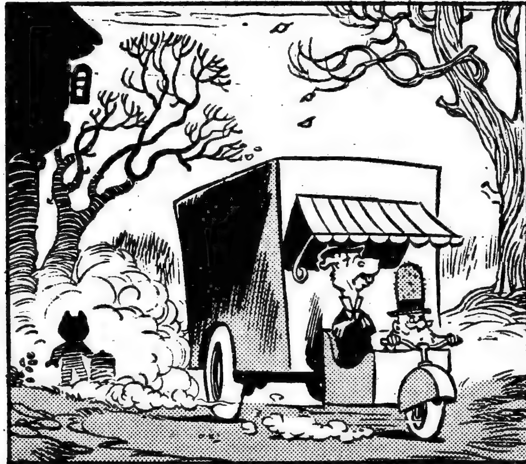

4786. Help mij even, professor", sprak de heer Zielknijper dringend. „Wij moeten het beklagenswaardige wezen zo vlug mogelijk aan deze omgeving onttrekken!" De heer Prlwytzkofsky gehoorzaamde enigszins vreesachtig; want hij was de behandeling van de grauwe razer nog niet vergeten. Het monster verkeerde echter onder de invloed van de raapbrand en liet zich willoos meevoeren terwijl het in zichzelf mompelde. „Krothuis", hoorde men het lallen. „Doorgeblazen puinschroot...hik... kr-hik-krotter!" „Stuitend", merkte de eerste geleerde op. „Maar ja, wat wil men? Dit huis is een verwaarloosde ruïne. Als jongeren monsters worden moet men altijd naar hun omgeving kijken; het komt altijd uit". „Het is niet waar!" riep heer Bommel, die achter het groepje uit de kelder rees. „Deze omgeving heeft geen monster gemaakt! Het monster heeft deze omgeving zo gemaakt, als u begrijpt wat ik bedoel". „Zwam...zwamdraad!" riep de razer met dubbele tong. „Halfsleet... hik...Miezelzzwam!" „Praw", prevelde de professor. „Geef acht, her Zeelsknijpfer! Der monster kan je aanvallerig worden". „Geen angst", zei de ander. „Ik heb de stakker geheel onder controle. En de taal die hij uitslaat is tekenend voor zijn opvoeder". Met deze woorden keek hij heef Ollie walgend aan; maar voordat deze iets in het midden kon brengen klonk hem een krijsende stem tegemoet. „Opgekraamde halfsleet!" kraste deze. „Krijg de netel! Hik! „Dit is zijn leermeester", zei Tom Poes die met een kooi bij de uitgang stond. „Deze kraai heeft de razer opgevoed".

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

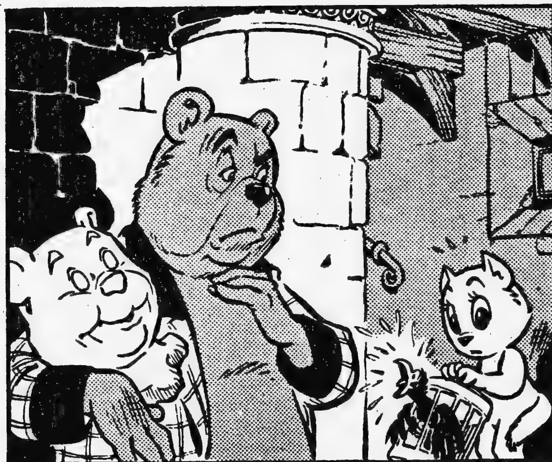

4787. Een kort ogenblik bleven de geleerden staan. De riwe taa: van de kraai schalde door de gangen en de grauwe razer begon oplevend terug te roepen. Heer Bommels vervallen hal galmde dan ook al spoedig van het gelal, zodat horen en zien de omstanders verging. „Dit doet de deur dicht", sprak de heer Zielknijper. „Deze omgeving is wel de meest stuitende die ik ooit ben tegengekomen. We zullen het pand onbewoonbaar laten verklaren en tevens de dierenbescherming waarschuwen. Gelukkig is deze jongere nu in goede handen. Kom!" Met deze woorden leidde hij het monster naar buiten en professor Prlwytzkofsky volgde ondersteunend. „Praw", sprak de geleerde. „Ik heb enige spraakzwerighedens en uw woorden zijn me niet gans klaar. Maar ik heb grote erkenning voor de manier waarop u dezer monster kalm houdt". „Dat is mijn overwicht", zei de ander glimlachend. „En ervaring, natuurlijk. Wanneer ik een ontspoorde rustig toespreek..." „Puinschroot!" kraste een rauwe stem achter hen – en daar naderde Tom Poes op een drafje; de kooi met zich voerend. „Pas op!" riep Tom Poes. „Het monster is nu versuft door de raapbrand, maar als hij weer bijkomt is het te laat! U moet deze kraai..." „Een kraai, jawel!" zei de heer Zielknijper ontstemd. „Een leekje hoeft mij niet te vertellen hoe ik handelen moet. Het zou misschien wel goed zijn als jij ook eens een tijdje een zindelijke verzorging kreeg, ventje". Tom Poes bleef staan en liet de kooi zakken. Ontmoedigd keek hij toe, hoe de razer in de auto werd opgesloten en hij schudde het hoofd toen het voertuig wegreed. „Dan moeten ze het zelf maar weten", mompelde hij.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

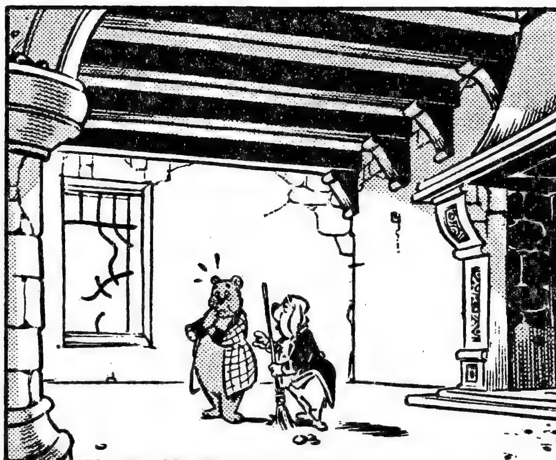

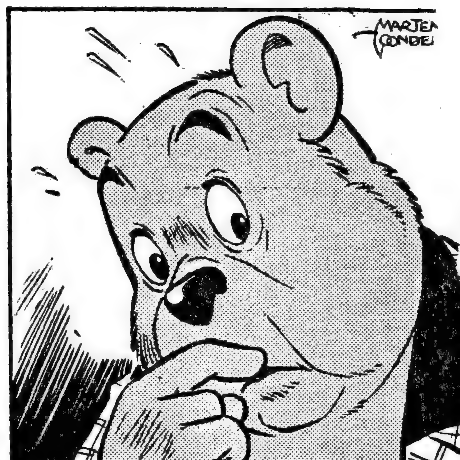

4788. Tom Poes nam de kooi weer op en liep neerslachtig naar binnen. „Ze snappen geen van allen hoe belangrijk de kraai is", dacht hij. "Naar misschien kan ik het heer Ollie duidelijk maken". Daar was echter weinig kans op. Heer Bommel had het hoofd van zijn borstbeeld opgeraapt en keek er droefgeestig naar. „Ach", sprak hij. „Het is ver met mij gekomen. Toen ik als eenzaam heer dit huis bewoonde, was ik omringd door schoonheid en gemak. Doch toen ik mij het lot van een ongelukkig schepsel aantrok verviel mijn aanzien tot puin, als iemand begrijpt wat ik bedoel". „Puingruwel!" kraste de kraai. „Krothuis!" „Zwijg, mormel!" riep heer Ollie rood. „En jij ook, Tom Poes! Je loopt daar maar rond met dat beest en mij, je vriend en beschermer die het goede zoekt, laat je in de steek. Eenzaam waar ik door de puinhopen en iedereen loopt over me heen. Is het dan fout om een monster goed te willen doen!" „Nee", zei Tom Poes haastig. „Maar dat goed doen moet u goed doen. En daarom moeten we deze kraai..." „Kraai!" kreet heer Bommel met overslaande stem. „Jij met je kraai! Wie ben ik nog?" „Krotenkruier!" riep de vogel. Nu werd het heer Ollie te veel. „Ga weg!" zei hij moeilijk. „Dit is meer dan een heer van mijn stand verdragen kan".

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

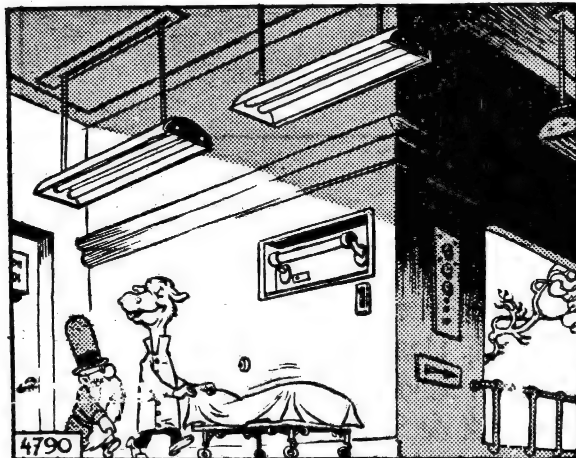

4789. Tom Poes bracht de kraai naar zijn huisje en daar hing hij de kooi aan een balk op. Vervolgens stak hij zijn kachel aan! hij zette thee, gaf de scheldende vogel een homp kaas en ging tenslotte in een gemakkelijke stoel zitten. „Heer Bommel begrijpt het niet", zei hij. „Hij denkt, dat ik jou voor de grap beter wil leren praten". „Kale halfsleet!" riep het dier ontstemd. „Maar het is geen grap", hernam Tom Poes. „Wanneer je alleen maar vervelende dingen zegt, zal iedereen je vervelend vinden. En omdat jij geen aardig woord kent, heb je van de grauwe razer een akelig mormel gemaakt. Daarom ga ik je beleefdheid leren." „Krothuis!" gilde de vogel. „Puingruwel!" nJuist", vervolgde zijn leermeester. „Dergelijke taal maakt ruw. Want de taal vormt je karakter. Je moet die woorden dujs afleren". „Gelukkig zijn wij nu van die ruwe woorden af, met uw welnemen", zei Joost op dat moment. „De razer is in vertrouwde handen en die betreurenswaardige vogel is door de jonge heer meegenomen. Scheldwoorden werken verruwend, als u mij toestaat". „Ja, ja", mompelde heer Ollie. Hij liet zijn droefgeestige blik door de lege kamer dwalen en zuchtte diep. „Erg verruwend", gaf hij toe. „Alles is kort en klein geslagen. Het is heel droevig, Joost". „Zegt u dat wel, heer Olivier", zei de trouwe knecht. „Het was een verschrikkelijk werk om alles op te ruimen. Een ogenblik dacht ik zelfs, dat het mij te veel zou worden, wanneer ik zo vrij mag zijn. Maar nu is alles weer fris aan kant. We kunnen met een schone lei beginnen". „Ach wat, schone lei", riep heer Bommel droevig uit. „Het is hier nu wel erg kaal geworden. En ik heb het monster niet kunnen helpen..."

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

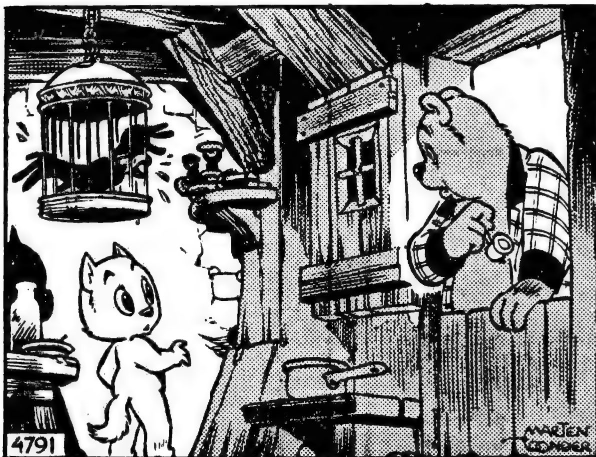

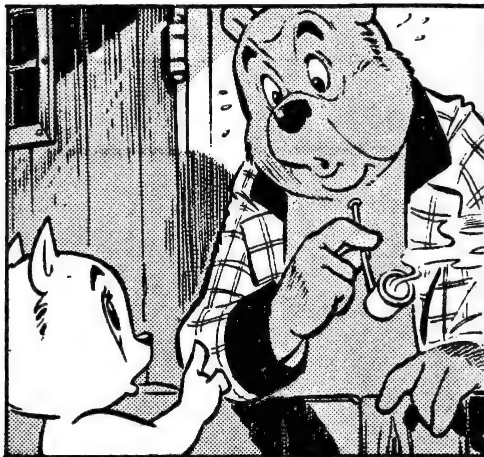

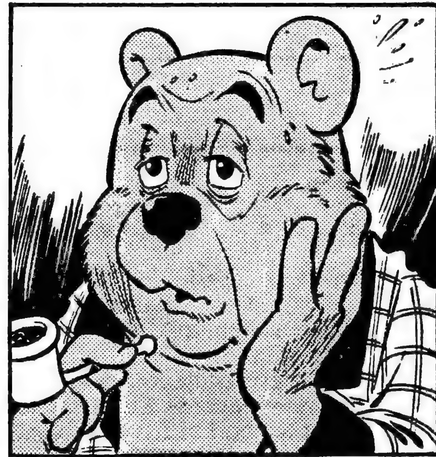
4790. De grauwe razer was naar een inrichting gebracht en nu werd hij door de beide geleerden op een brancard door een lange gang gereden. „Dit is mijn neuro-pedagogische kliniek", sprak doctor Zielknijper verklarend. „Hier worden jeugdige monstervormen weer in het rechte spoor gebracht. Door de rust van deze witte, lichte ruimten en de verantwoorde vormgeving worden héél mooie resultaten bereikt". „Gans interessant", zei de professor. „Maar wat is der rechte spoor voor ener monster?" „Een liefdevolle vorming", legde de ander uikt. „De fout ligt altijd bij de opvoeding; ook in dit geval. U kunt dat horen aan de taal die het ventje uitslaat. We zullen het analyseren, dan zult u zien, dat er een gewone knaap te voorschijn komt". „Ik ben blij, dat het monster in bevoegde handen is", mompelde heer Ollie tot zichzelf.

Hij wandelde met flinke tred door het kale landschap om in de stad nieuwe meubels te gaan kopen, maar echt blij zag hij er toch niet uit. „Het was te veel voor me", hernam hij. „Dat zie ik nu in. Ik kan van een monster geen gewoon iemand maken. En toch vind ik het zielig. Waarom zou dat ventje altijd schelden?" Op dat moment drong een verwilderd geroep tot hem door. Het klonk alsof er iemand „Krotenkruier" schreeuwde – en heer Bommel keek verrast op. Toen ontdekte hij, dat hij in de buurt van Tom Poes' huisje liep en dat de kreet daar vandaan kwam. „Ach, de jonge vriend is nog steeds met de kraai bezig", dacht hij. „Wat zou hij toch van plan zijn – als hij tenminste een plan heeft, wanneer iemand begrijpt wat ik bedoel? Ik kan er even langs gaan om mijn belangstelling te tonen. Misschien ben ik wel een beetje kortaf tegen hem geweest..."

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

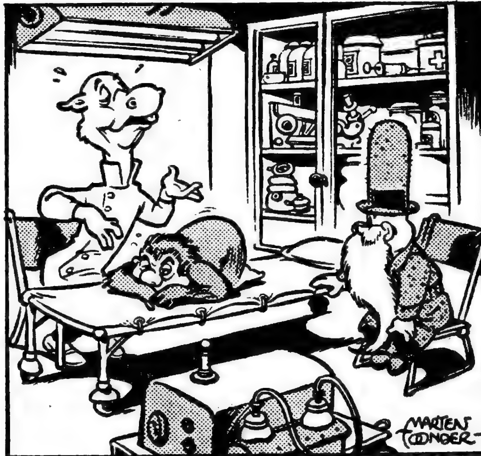

4791. Heer Bommel richtte zijn schreden naar het huisje van Tom Poes en opende na een korte klop de bovendeur. „Dag, jonge vriend!" zei hij vriendelijk. „Kale halfsleet!" riep een rauwe stem hem tegemoet, maar heer Ollie liet zich niet afschrikken. „Ik heb nog eens nagedacht", voer hij voort, „en ik zou toch wel willen weten, wat je met dat vreselijke beest van plan bent". „Wel", zei Tom Poes, „u wilde toch iets voor de grauwe razer doen, nietwaar?" „Ja", gaf de bezoeker toe. „Maar ik zie in, dat het me boven de krachten ging. Het monster heeft alles in puin gelegd zonder dat het naar mijn goede woorden luisterde". „We moeten bij het begin beginnen", legde Tom Poes uit. „En het begin ligt bij deze vogel, want die heeft de razer opgevoed". „Netellijder!" kraste het beest uit de kooi. „Krothuis!" „Ziet u?" hernam Tom Poes. „Het monster heeft nooit iets anders dan deze taal gehoord – en daardoor is het zo geworden". „Schrimpelkop", riep de vogel – en heer Bommel kromp een weinig ineen. „Bedoel je..." begon hij. Hij maakte zijn zin echter niet af en verviel tot nadenken. „Ik zie wat je bedoelt", mompelde hij na enige tijd. „Wat een vreselijk denkbeeld! Een kleuter, die nooit een lief woordje heeft gehoord. Zoals Olleke of zo, als je begrijpt wat ik bedoel... Een broekebaas, die alleen maar is uitgescholden. Ach, dat is erg! Zó had ik het nog niet bekeken!" „Daarom moet de kraai anders leren praten", verklaarde Tom Poes. „Wat de razer luistert alleen maar naar dit beest. Voor alle anderen is hij bang". „Bang en eenzaam in een duistere ruïne", prevelde heer Ollie. „Hou op, jonge vriend. Het gemoed loopt me over".

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

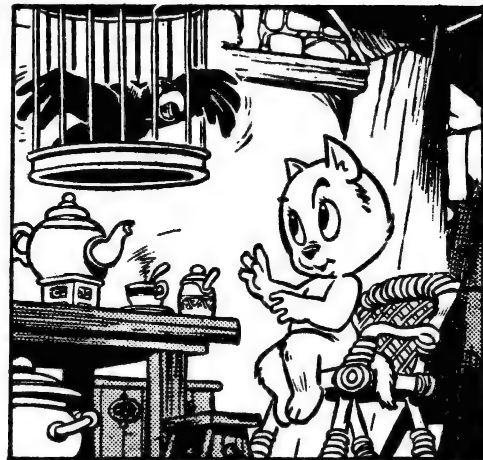

4792. De kraai zette zijn stuitend geschreeuw voort zodat een rustig gesprek geheel onmogelijk was. Heer Bommel had echter genoeg gehoord. Hij nam haastig afscheid en terwijl de woorden Reklaars en Schuifelbeen hem door de gesloten deur nagekrast werden spoedde hij zich bekommerd door het winterlandschap in de richting van de stad. „Wat wordt er in stilte toch veel geleden", zo prevelde hij. „Neem nu die arme razer! Geen wonder, dat het ventje grauwt en snauwt. Het heeft nooit liefde gekend. In de duisternis van een vervallen ruïne is het opgevoed door een razende en tierende vogel. Het is verschrikkelijk om aan zo'n kindertijd te denken! Hij hield de pas in en keek rond alsof hij door een plotselinge gedachte getroffen werd. „Nee!" riep hij uit, „het was verkeerd van mij om het arme monster aan een paar vreemden mee te geven. Het kan me niet schelen wat Joost zegt. Razertje heeft het gevoel van een heer nodig en niet het verstand van botte geleerden, als men begrijpt wat ik bedoel!" Met deze woorden zette hij koers naar de kliniek van doctor Zielknijper die niet ver van daar gelegen was. De geleerde zat op dat moment naast de brancard waarop het monster lag en sprak het vriendelijk toe. „Ontspan je", sprak hij met rustige stem. „Denk eens terug aan de tijd dat je nog een kleuter was. Wat herinner je je?" De razer sloeg lodderig de ogen op en knipoogde gehinderd tegen het felle licht. „Puingruwel!" prevelde hij. „Krothuis!" „Hoort u wel?" vroeg de heer Zielknijper opgetogen. „Deze woorden wijzen op slechte woningtoestanden. Zo'n zielkundige ontleding is hoogst interessant voor ons vaklieden!"

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

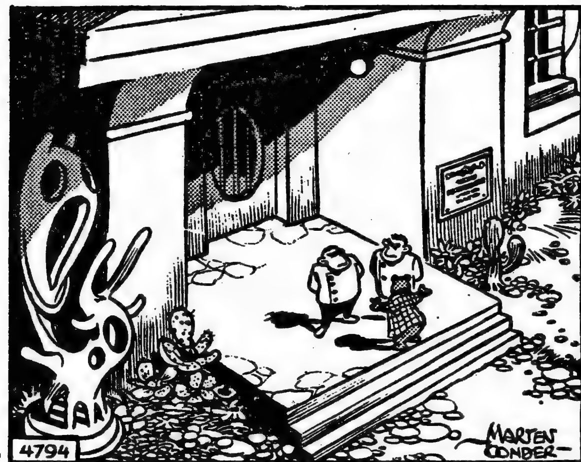

4793. De grauwe razer richtte zich wat op en bedekte de ogen. „Flapschroot”, zei hij. „Krothuis!” Maar zijn stem klonk klagend en ook overigens maakte hij een lusteloze indruk. „Praw!” sprak professor Prlwytzkofsky, „der dondersteen heeft hinder van der lampenschijn. Ik ken zijne nederdrachtige praat nu wel. Maar wat ik wil weten is dit: Is dezer levensvorm ener persoon of is hij ener monster?” „Eeen aardige vraag”, zei de heer Zielknijper glimlachend. „Monsters zijn altijd personen, collega. En personen zijn altijd monsters wanneer zij niet begrepen worden”. „Doorgeslagen puinkrotter!” prevelde het ventje. „Hoort u wel?” hernam de opvoedkundige. „Dit monster heeft in zijn jeugd slechte woningtoestanden gekend. Zijn gepraat over puin en krotten spreekt duidelijke taal over verwaarlozing en verzet tegen het ouderlijk huis. Ach ja, enkele woorden zijn genoeg om een geheel verhaal te ontvouwen aan de geschoolde vakman”. „Het gaat om een paar woorden”, zei Tom Poes tegen de kraai. „Die kunnen voor jou niet zo moeilijk te leren zijn. En als je ze kent mag je uit de kooi”. „Opgeklepte dreumel”, kraste het dier bedrukt. „Dat moet je vergeten”, vervolgde zijn leermeester. „Die onzin heb je van een onaardig iemand gehoord en daarmee heb je die arme razer bedorven. Luister nu goed, dan zullen we met iets gemakkelijks beginnen. Zeg eens: Lekkere thee!” „Krijg de teter!” riep de vogel. „Nee”, hernam Tom Poes geduldig. „Thee! Lekkere thee!” „Lekkere teter”, mompelde de kraai moedeloos. Het was duidelijk, dat hij toe begon te geven...

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

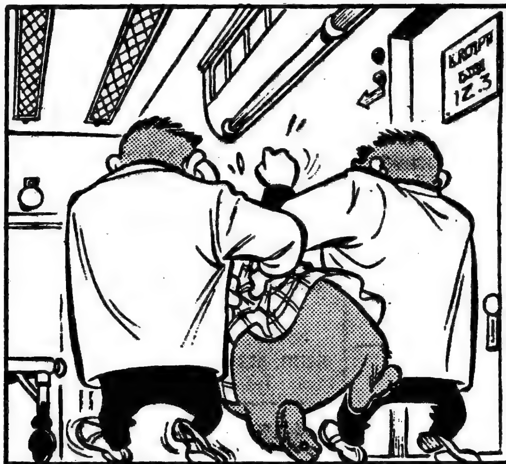

4794. Heer Bommel had zich met flinke tred naar de kliniek van doctor Zielknijper begeven. Enige ogenblikken bezag hij de frisse inrichting en de verantwoorde vormgeving met walgende blikken. Toen wendde hij zich tot enkele verplegers die zich bij de ingang ophielden en sprak ze aan. „Ik kom de razer halen", zei hij waardig. „En klein monstertje dat niets doet dan grauwen en snauwen". „Daar zit het hier vol mee", merkte één van de broeders op – en de ander vroeg: „Heb je je gele kaart bij je, opa?" „Ik heb geen kaart", hernam heer Ollie uit de hoogte. „Ik wil de heer Zielknijper spreken. Als heer en als Bommel kan ik niet dulden, dat razertje in deze kille, liefdeloze omgeving opgesloten wordt! Hier gaat zijn zieltje ten gronde!" „Nou, nou", gromde de voorste verzorger en de ander trad dreigend naar voren. „Kalm aan, vadertje", prevelde hij met dunne lippen. „Dit is een model inrichting". „Dat kan me niet schelen!" riep heer Bommel, die driftig werd. „Laat me door, lummels!" Nu hadden de verplegers er genoeg van. Ze namen de opgewonden bezoeker in een stevige greep om hem de uitgang te wijzen – en dit bracht heer Ollie tot het uiterste. „Laat me los!" schreeuwde hij. „Puin gruwels! Doorgeschoten klokhuizen!" Zijn overslaande stem galmde langs de heldere muren en drong door tot in het vertrek waar het monster door de geleerden behandeld werd. Op het horen van de vertrouwde klanken kwam het ventje plotseling overeind. Het schudde zijn sufheid af en gilde rauw: „Krothuis! Puingruwel!"

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

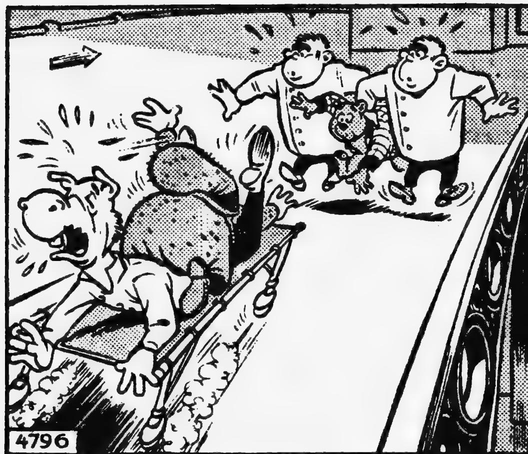

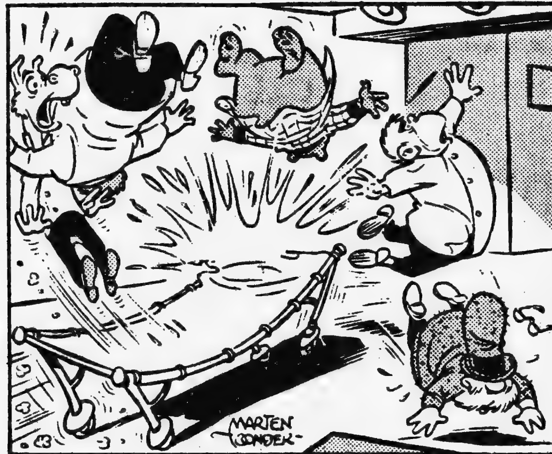

4795. Heer Bommels opgewonden kreten drongen helder door in de behandelingskamer en ze hadden een opwindende invloed op de grauwe razer. „Reklaars!" krijste die uit volle borst. „Schuddekop! Zwamdraad! Halfsleet!" En meer van deze woorden, die de oplettende lezertjes zich misschien zullen herinneren. De heer Zielknijper trachtte het opgewonden monstertje te kalmeren, doch professor Prlwytzkofsky trok zich haastig terug. „Achting!" zo riep hij uit. „Ik ken der kolossale kracht des monsters. Het is ja gans opgerecht en dan gaat iets schrikkelijks gebeuren!" „Doorgeblazen dolgat!" tierde de razer overeind komend. „Puingruwels!" riep een verstikte stem op de gang. Het was heer Bommel, die door de verplegers in een krachtige greep naar binnen gebracht werd en nu de bezinning geheel verloren had. „Een geval van jeugdvorming bij een monster, broeder!" merkte één van de begeleiders op en de ander beaamde: „Ja, ja, de stakker valt terug in zijn ware aard. Gauw met hem naar de dokter. Waar is die?" „In die kamer daar", hijgde zijn collega. Hij wees op een deur aan het einde van de gang en versnelde zijn schreden. Doch voordat het groepje veel verder was gekomen klonk er een verschikkelijke slag uit het aangewezen vertrek. De deur vloog uit zijn sponning naar buiten om doorgang te verlenen aan de brancard waarop de razer gerust had. Doch in plaats van het monster werd het voertuigje nu bemand door de beide geleerden die in een ordeloze knoedel op het linnen geslingerd waren.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

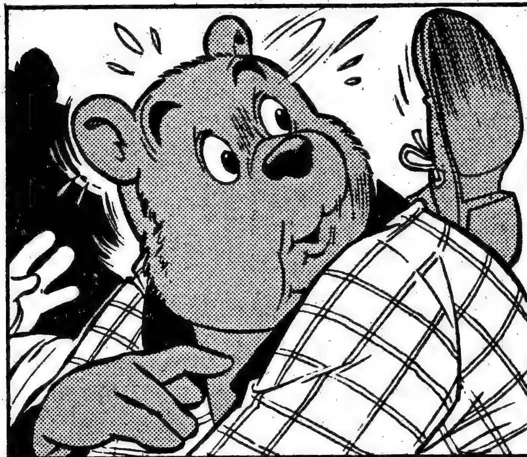

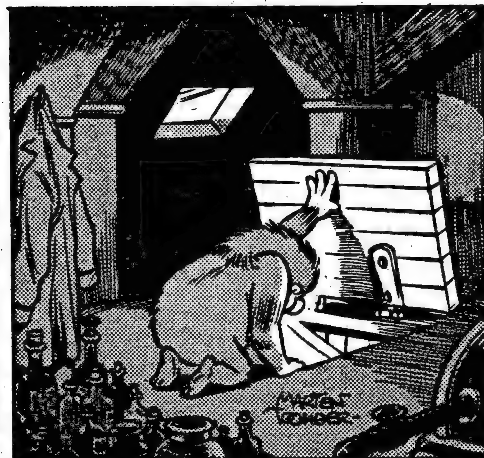

4796. De brancard schoot als een granaat uit de stilte van Docter Zielknijpers spreekkamer te voorschijn. Het tuigje voerde de beide geleerden op ordeloze wijze met zich mee en in het vertrek duidde een luid gerinkel en gebeuk er op, dat het monster de hand in het spel had. „Puinschroot!" schreeuwde zijn rauwe stem. „Krothuis!" „Achting!" jammerde de professor, die de voorste plaats op de rolwagen bekleedde. „Voorzicht! Op der zij!" Doch het was reeds te laat. Voordat de onthutste verplegers zich met hun patiënt terzijde hadden kunnen opstellen trof de draagbaar hen als een kegelbal de kegels. Er klonk een geweldige slag die gevolgd werd door kreten en het neerploffen van zware lichamen. Daarop daalde er een stilte, die slechts verbroken werd door het eentonige tieren van de grauwe razer. Een opmerkzaam toehoorder had nu echter een naderend geroep kunnen horen, dat van buiten kwam. „Lekkere thee!" kraste iemand. „Zoete razer!" Het was Tom Poes, die met de kraai door het stille winterlandschap naderde. De vogel zat enigszins verslagen in zijn kooi, maar Tom Poes zag er tevreden uit. „Heel goed, hoor", zei hij. „Nu kunnen we je baas verbeteren. Je zult eens zien hoe vlug hij even aardig is als jij!" „Krijg de thee!" mompelde het dier. „Zoet krothuis. Heer van stand. Theelijder".

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

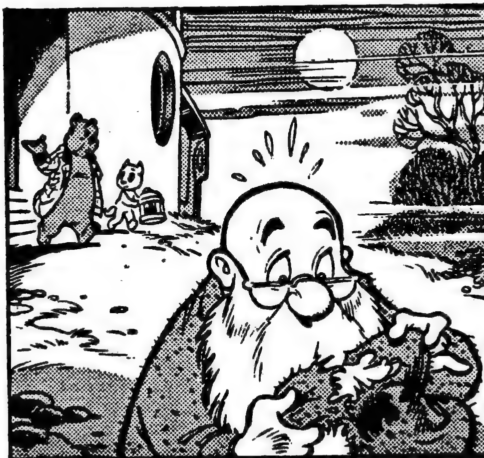
4797. De stilte van dokter Zielknijpers kliniek werd slechts verbroken door het gemompel van de getroffenen. Het getier van de grauwe razer was weggestorven, want het monster had zich in de diepte van het gebouw teruggetrokken, een ordeloze ruïne achterlatend.

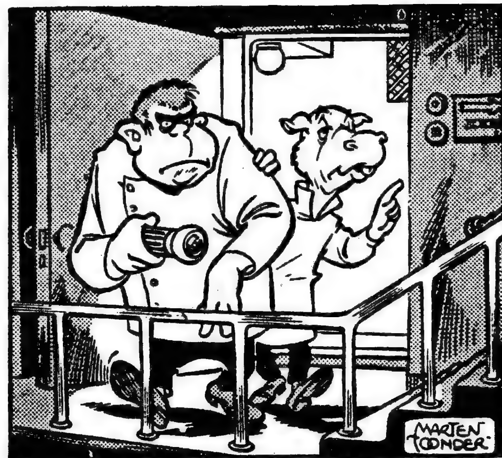
„Praw!" hoorde men de professor klagen, „der eeuwige hoederbänd. „Dit alles is de schuld van uw wanordelijk binnendringen!" sprak doktor Zielknijper tot heer Bommel. „Uw stuitende scheldwoorden verstoorden mijn liefdevolle behandeling". „Ik k-kwam voor razertje", prevelde heer Ollie.

„Ik scheld niet stuitend, bedoel ik. Ik bedoel, dat heeft de kraai mij geleerd. Niet mij, maar razertje, als u begrijpt, wat ik bedoel..." „Zoete razer", zei een stem achter hem – en toen heer Bommel zich getroffen omwendde zag hij Tom Poes met de vogel naderen. „Lekkere thee", hernam het dier binnensmonds. „Mooie bloemen, Heer van Stand". „Ik zie wat u bedoelt", riep dokter Zielknijper uit. „Deze lieve kraai krijgt de schuld van uw ruwe taal. Ik walg van u!" „Walgkrotter!" zei het beest peinzend. Dit woord scheen hem te bevallen, want al spoedig herhaalde het krijsend: „Walgkrotter!" Boven op de zolder, waar het monster een toevlucht gevonden had, drongen de echo's van het geschreeuw door – en het ventje spitste de oren. „Krotter?" herhaalde het. „Walgkrotter?"

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

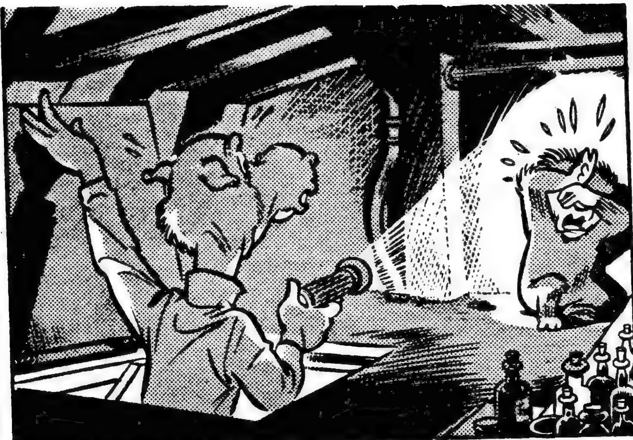
4798. De heer Zielknijper rees overeind en geleidde zijn bezoekers met zachte drang naar de deur. „En nu genoeg gebeuzeld", sprak hij. „Ik begrijp dat de heer Bommel hier een zorgelijk geval is; nochtans ontbreekt mij de tijd om hem een liefderijke behandeling te geven. Ik heb een monstervorming onderhanden die ernstiger is dan de zijne". „Wacht even", zei Tom Poes. „Wanneer u de grauwe razer wilt helpen moet u de kraai..." „Krijg de teter met je kraai!" schreeuwde de opvoeder overspannen. Hij herstelde zich echter snel en hernam op aangename toon: „Verlaat thans mijn kliniek. In de reine, witte sfeer van dit gebouw is geen plaats voor proefnemingen met babbelend gevogelte! Er uit!" „Ik weet, wanneer ik te veel ben", zei heer Ollie waardig. „Wij Bommels hebben een zuiver gevoel voor die dingen. Kom, Tom Poes". Hij wendde zich om en verliet de geneeskundige inrichting. De avond was reeds gevallen en de laatste stralen van de zon zetten het bouwwerk in een vreugdeloos schijnsel. „Wat nu?" zo vroeg heer Ollie met geknepen stem. „Onze pogingen om te helpen zijn op niets uitgelopen. Wat gaat er nu met razertje gebeuren?" Ja, dat was een moeilijke vraag.

Maar gelukkig was de grauwe razer bij doctor Zielknijper in bevoegde handen. In gezelschap van een bijzonder kundige verpleger begon hij het gebouw van onder tot boven te doorzoeken. „Neem een goede lantaren mee, broeder Hogel", zei hij nog. „Er bestaat een kans, dat het monster naar de zolder gevlucht is".

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

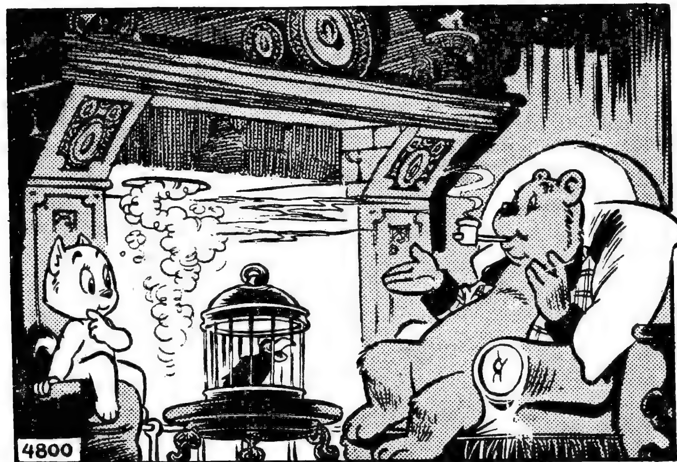

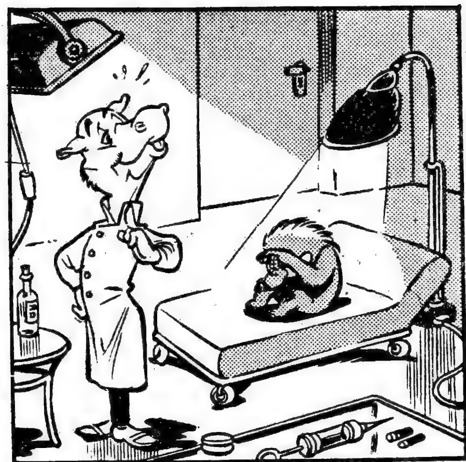

4799. Na een vergeefse speurtocht door de kliniek wendde doctor Zielknijper zijn schreden naar de zolder. „Het monster moet naar boven gevlucht zijn", sprak hij. „Net als ik al dacht. Monsters zoeken meestal donkere plaatsen wanneer ze zich willen verbergen. Duisternis en kwalijke geuren trekken deze beklagenswaardigen aan. Daarom sta ik er op, dat deze inrichting rein en licht gehouden wordt". „Jawel, dokter", mompelde de verpleger. „Goed", hernam de zielkundige. „Bestijg thans de trap en doorzoek de vliering grondig met uw lantaren, broeder Hogel. Doch bedenk, dat het geval over grote kracht beschikt!" „Jawel dokter", zei de ander. „Ik zal het liefdevol in de ondergreep nemen". Met deze woorden besteeg hij de opgang die naar de zolder voerde; hij opende het luik en bracht de zaklamp in de aanslag. De heer Zielknijper keek de gespierde gedaante vol vertrouwen na. „Die redt het wel", prevelde hij nog, maar op hetzelfde moment klonk er uit de opening een rauwe kreet en de broeder stortte dreunend van de treden om met een slag op het beton te belanden. Een ogenblik deinsde de geleerde achteruit, doch toen vermande hij zich. „U hebt uw lantaren niet tijdig ontstoken, Hogel!" sprak hij scherp. „Dáár ligt de fout!" Zo sprekende knipte hij de gevallen lamp aan en besteeg op zijn beurt de trap; want laf was hij niet. Nu, zijn vermoeden was juist. Tussen de balken zat het monster, dat jammerend in elkander dook toen de felle stralenbundel op hem viel.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

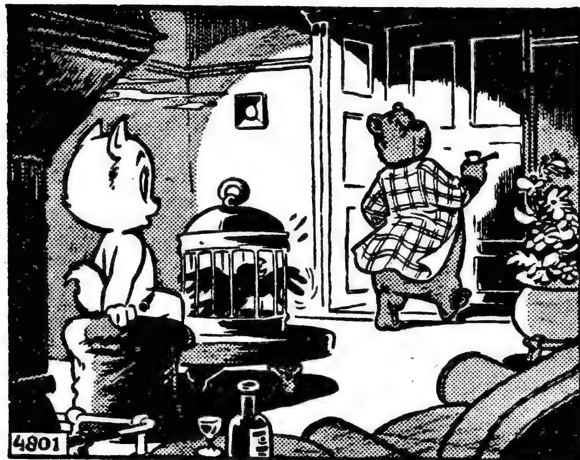

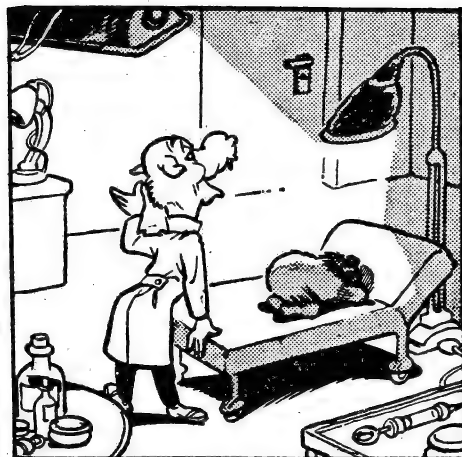

4800. Heer Bommel en Tom Poes waren door de schrale avond naar de warmte van slot Bommelstein gegaan. Daar zaten ze nu bij de knappende haard en keken naar de kraai, die tussen hen in stond. „Lieve razer", sprak het dier. „Zoete razer! Heer van stand! Wil je thee? Lekkere thee!" „Het is eigenaardig", zei heer Ollie nadat hij enige tijd opmerkzaam had geluisterd. „Er gaat iets moois van de vogel uit, als je begrijpt wat ik bedoel. Hij roept mijn zachtere gevoelens wakker, wat jij, jonge vriend?" „Hm", zei Tom Poes. „Het gaat meer om de zachtere gevoelens van de grauwe razer, heer Ollie!" „Dat begrijp ik", hernam heer Bommel, een weinig geprikkeld. „Dat bedoel ik juist! Mijn zachte gevoelens gaan uit naar dat arme monster, dat onbegrepen door die duistere... ik bedoel door die lichte kliniek dwaalt. Ik ga hem helpen!" „Dat wilde u vanmiddag ook al", zei Tom Poes. „Maar u hebt gezien, dat het niet gaat". „Vanmiddag is nu niet", zei heer Ollie scherp. „Een heer heeft tijd nodig om te rijpen. Bij nacht en ontij zal mij gelukken wat overdag niet mogelijk scheen. En als ik het arme monster niet help zal ik geen rust meer kennen". „Arm monster", sprak de heer Zielknijper op dat moment. „Ik zal u helpen. In het heldere licht zal ik bereiken, wat in duisternis en schemer niet mogelijk is!" De razer jammerde zacht. Het was duidelijk, dat het lichtschuwe wezen last had van de lampen, die het beschenen. Doch de geleerde glimlachte slechts. „In de zuiverheid van deze omgeving", zo voer hij voort, „zal ik persoonlijk uw opvoeding ter hand nemen. Ontspan u en vertel me dan rustig wat er in u opkomt".

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

4801. De houtblokken knetterden vreedzaam in de haard en de kraai mompelde binnensmonds. Doch heer Ollie liet zich door de prettige sfeer niet van zijn plannen afbrengen. Hij stond op en liep met vaste tred naar de deur. „Ga maar rustig slapen, jonge vriend", sprak hij grimmig. „Ik weet wat mijn plicht is!" „Doe het niet, heer Bommel", zei Tom Poes. „Er komen alleen maar moeilijkheden van. De enige manier is, om de kraai..." „Schei uit met dat stomme dier", riep heer Ollie uit. „Stom dier!" kraste de vogel. „Heer van stand!" „Met die aardige kraai, bedoel ik", vervolgde heer Bommel haastig. „Ik heb een list bedacht!" Zo sprekende verliet hij huis en haard om zich door de kille nacht naar de kliniek te begeven. „De jonge vriend denkt, dat hij de enige is die denken kan", prevelde hij onder het voortgaan.

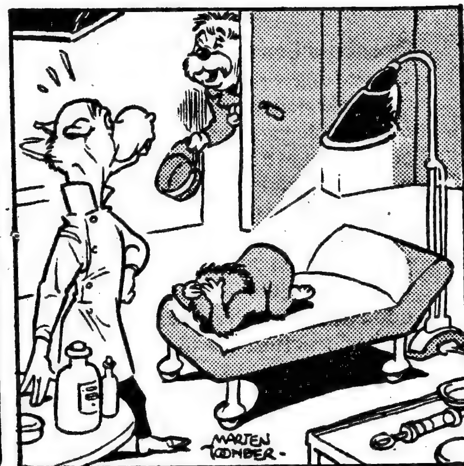
Maar ik heb een goed idee gekregen. Hoe houden ze razertje zoet in die inrichting, dacht ik? Heel eenvoudig! Door licht natuurlijk! Licht en zoete praatjes, dat is de behandeling van Zielknijper!" Hij wierp een hatende blik op de kliniek die door de verlichte vensters goed zichtbaar was in de nacht. Het was duidelijk, dat heer Ollie's denkbeeld juist was. De geleerde had alle lampen ontstoken om een vlucht te beletten; daarop had hij de rustbank wat omhoog gedraaid en nu boog hij zich liefdevol over de jammerende patiënt.

„Ja, ja, men moet aan licht wennen", sprak hij op zoete toon. „Alles moet helder en fris zijn; dat verdrijft troebele gedachten. De vooruitgang is een lichtend pad. Alles wordt steeds reiner en witter om ons heen. Wit is mooi. Wit is prettig. O, wat is het licht mooi!"

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

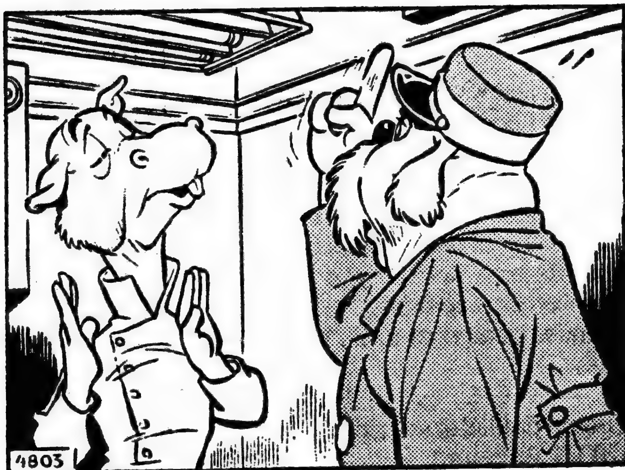

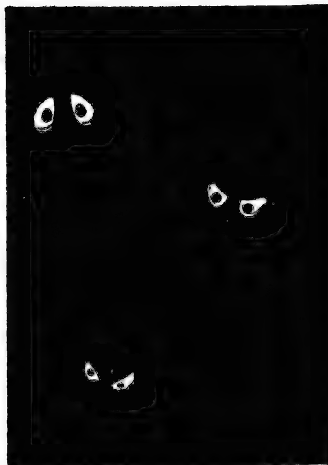

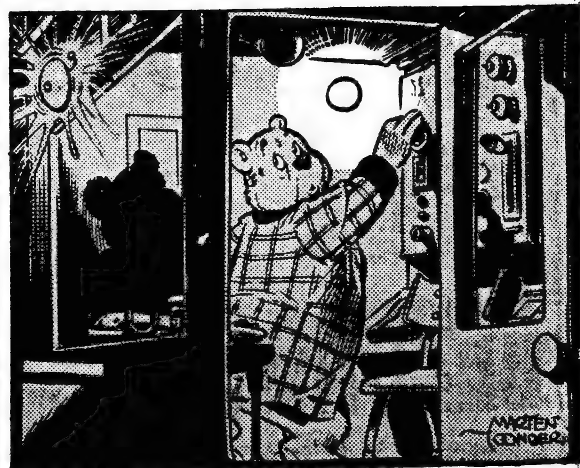
4802. Heer Bommel beklom met vaste tred het bordes van de kliniek en schelde aan. „Ik kom voor een spoedgeval", zo sprak hij toen de nachtportier hem opendeed. „Ik moet onmiddellijk dokter Zielknijper spreken". „Dat kan iedereen wel zeggen", meende de ander. „Hebt u een blauwe kaart?" „Die heb ik niet", hernam heer Ollie waardig. „Maar ik heb hier papieren, die beter zijn dan uw kaarten, goede vriend". Zo sprekende had hij zijn portefeuille getrokken en nu bracht hij enkele bankbiljetten te voorschijn. De portier zette grote ogen op en de bezoeker glimlachte voldaan. „Men denkt zo licht, dat ik geen ideeën heb", sprak hij terzijde. „Maar het moet al raar lopen wanneer een Bommel geen list kan verzinnen!" „Net wat u zegt", hernam de deurbewaker, die niet geluisterd had. „Ik zal zien wat ik doen kan, meneer. Waar gaat het over?" „Eh... over het monster", zei heer Ollie. „Ik kom iets listigs vertellen... iets belangrijks, bedoel ik". De portier stak het geld weg en haastte zich naar de spreekkamer waar de geleerde met zijn behandeling bezig was. „Licht is mooi", hoorde hij de zielkundige zeggen toen hij na een korte klop binnentrad. „Licht is prettig, O, wat is licht mooi. Ik houd van licht; licht is prachtig. Wat is er, Knuffels?" „Er is iemand om u te spreken", fluisterde de portier. „Over het licht... Over het monster meen ik. Het is belangrijk, zegt hij.

Het is een dikke heer in een ruitjesjas!" „In een ruitjesjas?" riep de doctor uit. „Jawel", beaamde de ander. „Een echte heer, hoor. Hij komt iets listigs vertellen, zei hij".

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

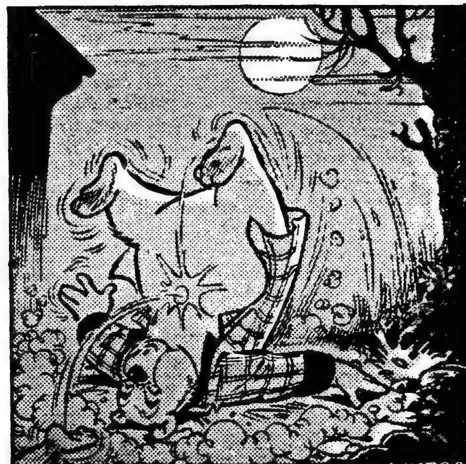

4803. „Een dikke heer in een ruitjesjas?" herhaalde dokter Zielknijper. „Voor die ben ik niet te spreken, Knuffels. Je stoort me ernstig, vriend! Ik ben hier aan een behandeling bezig; ik poog licht te brengen in dit verwarde monster en jij komt me met een troebele figuur aan, die van puin en duisternis houdt..." Op dat moment ging plotseling het licht uit. „Daar heb je het al!" riep de geleerde met piepende stem. „De hoofdschakelaar is omgedraaid!" „Dat heeft die jas gedaan!" gromde de portier. „Ik zal..." De rest van zijn woorden ging verloren in een luid getier, dat krachtig door het donkere vertrek daverde. Het was de grauwe razer, die geheel opleefde nu de stroom was uitgevallen. „Halfsleet!" schreeuwde hij. „Doorgeslagen halfsleet! Mooie lichtdraad! Opgekookt pretlicht!" Onder het uitslaan van deze en dergelijke taal sprong het ventje van zijn rustbed af en al spoedig verried het geluid van neerkletterend glaswerk, dat het zich door de spreekkamer spoedde. Het lawaai drong helder in de nachtstille kliniek door - en heer Bommel zou dan ook zeker hebben kunnen horen dat zijn list geslaagd was, wanneer de alarmschel niet in werking was getreden. Verstijfd van schrik stond hij in het duistere portiershokje, dat nog slechts door een noodlamp verlicht werd en staarde door het venster. „O wee", prevelde hij met bleke lippen. „Als men de hoofdschakelaar omdraait gaat er een bel! Daar heb ik niet op gerekend! Wat nu?"

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

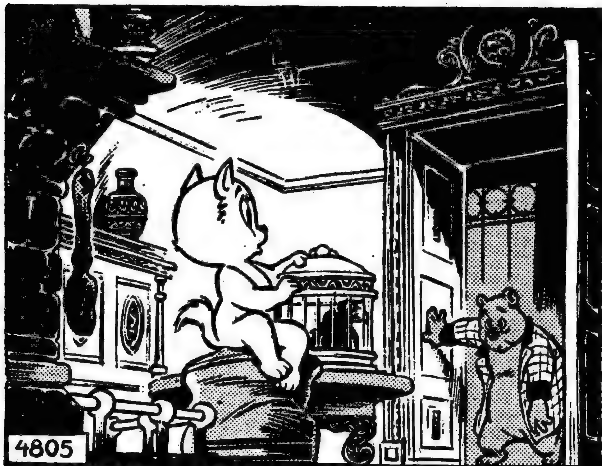

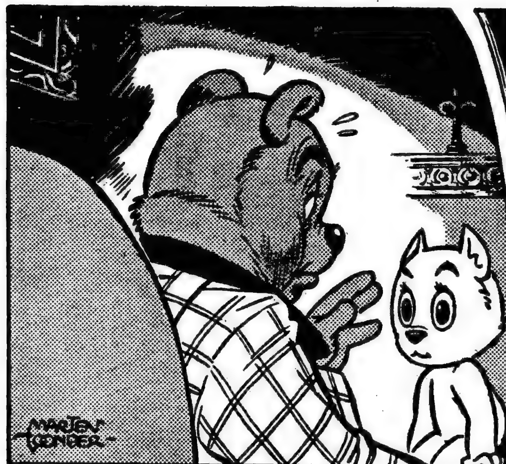

4804. In de nachtelijke stilte van de kliniek ratelde de alarmschel onafgebroken voort. De gevolgen bleven dan ook niet uit. Deuren werden geopend en door de gangen begonnen zich broeders te reppen. De heersende duisternis had heel wat boze uitroepen en ruwe valpartijen tot gevolg. Maar het getier van de grauwe razer wees hun de weg naar de spreekkamer van dokter Zielknijper en daar verzamelde zich al spoedig een groepje verplegers rond de geschokte geleerde. Niet lang echter. Het monster had namelijk geen last van het donker en niet lang daarna verried een luid geschreeuw dan ook, dat het handgemeen geraakt was. Er klonk gerinkel van glaswerk, gevolgd door het kraken van houtwerk en nu kon men tegen het licht van de volle maan donkere figuren waarnemen die uit het eens zo stemmige vertrek naar buiten geslingerd werden. Heer Bommel had de loop der gebeurtenissen niet afgewacht. In paniek stormde hij de verduisterde kliniek uit om pas te blijven staan bij het hek dat de inrichting beschermde. Een ogenblik stond hij daar bleek te luisteren naar het tumult en het geluid van neerploffende lichamen. Toen richtte hij zich op en begon met lokkende stem te roepen: „Razertje! Zoete razer! Kom dan! Kom bij oom Ollie! Lekkere thee! En meer van die dingen die hij van de kraai geleerd had. Uit de zwarte omtrekken van het opvoedkundige gebouw maakte zich nu de gedaante van het monster los. Het raasde nader met een geweldige snelheid, zette zich af op de tors van zijn beschermer en terwijl deze dof tegen het pad sloeg verdween het in de nacht.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

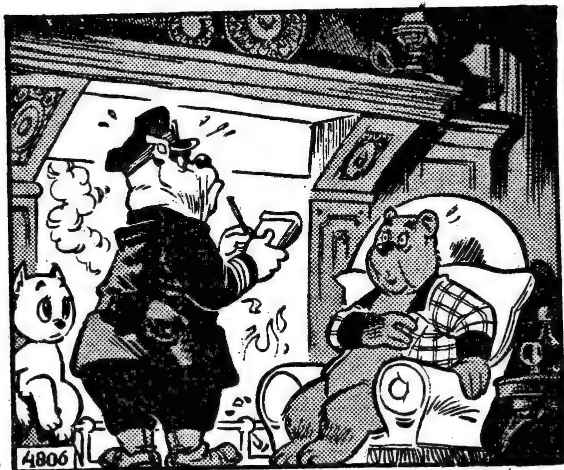

4805. Tom Poes zat nog steeds bij het knappende houtvuur met de kraai te praten toen heer Bommel weer binnentrad. Maar ach, wat zag die er uit! Zijn eerst zo fiere gestalte was gebogen, zijn jas was bevuild en zijn blik was dof toen hij zich met een diepe zucht in zijn stoel liet zakken. „Het is dus misgegaan", zei Tom Poes. „Ik het het wel gezegd, heer Ollie; u kunt tegen Zielknijper niets beginnen. We hadden beter..." „Ach wat!" riep heer Bommel uit. „Er is niets mis gegaan! Mijn list heeft héél goed gewerkt, jonge vriend, onthoud dat! De dokter is temidden van zijn verplegers uit de kliniek geworpen en dat was een mooi gezicht; de maan was juist vol, als je begrijpt, wat ik bedoel". „Hm", zei Tom Poes. „Het lijkt me nogal ruw. Daar krijgt u vast last mee". „Houd je aanmerkingen voor je!" hernam heer Ollie scherp. „Alles is goed gegaan, zoals ik al zei. Mijn list is geslaagd en het monster is bevrijd. Nee, wat me dwars zit, is dat het geen woord van dank voor me over had. Het heeft me ruw ter aarde geworpen en is in de nacht verdwenen. Nu ben ik dus nog even ver met zijn opvoeding - en dàt zit me dwars. Sta ik hier voor een onverbeterlijk geval, zo vraag ik me af?" Op dat moment werd de deur na een korte klop geopend en daar stond de bediende Joost in zijn kamerjas. „Excuseer, heer Ollie", zo sprak hij op vermoeide toon. „Ik ben uit mijn bed gebeld, als u mij toestaat. De politie wil u spreken". En ja hoor, een schaduw viel het vertrek binnen en commissaris Bulle Bas naderde de haard. „Zo", zei hij grimmig. „Je bent een onverbeterlijk geval, Bommel. Maar deze keer ben je er gloeiend bij".

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

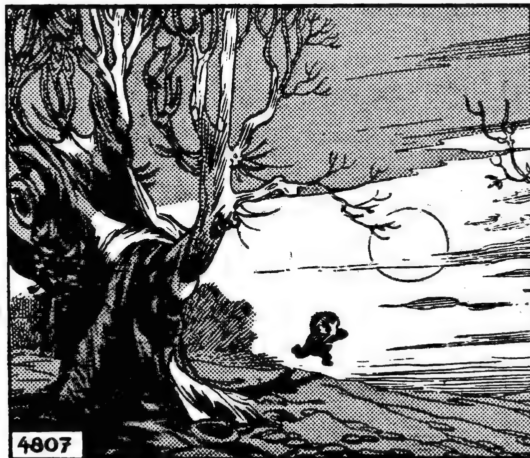

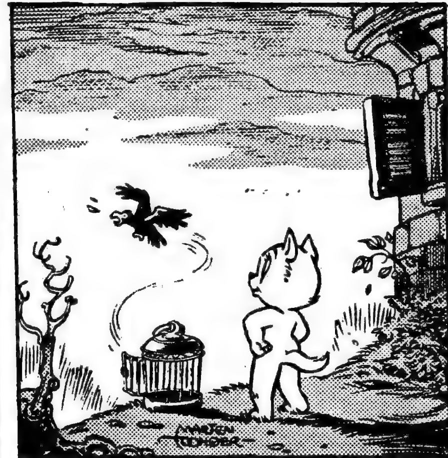

4806. Commissaris Bulle Bas trok zijn opschrijfboekje en stelde zich dreigend voor de haard op. „Je bent er bij, meneer!" sprak hij grimmig. „Uitvluchten zullen je dit keer niet helpen. Onder valse voorwendsels ben je een erkende kliniek binnengdrongen..." „Niet waar!" riep heer Ollie verontwaardigd. „Mijn voorwendsels waren niet vals! Misschien slim, maar vals zijn wij, Bommels, niet. Dat laat ik mij niet zeggen, wat jij, Tom Poes?" „Voorwendsels dus", hernam de politiechef. „Je hebt de hand gehad in de ontsnapping van een monster, dat ter beschikking was gesteld. Je bent medeplichtig aan daden van geweld! Uit! Ik ga je opschrijven. Hoe is je naam?" „Ik heb wel gezegd, dat u last zou krijgen", zei Tom Poes. „Last?" prevelde de beambte met een vreugdeloos lachje. „Dat is een te zwak woord. Bommel, Olivier B., inwoner te dezer stede, zal zó zwaar worden gegrepen, dat iedere schurk er van zal staan te kijken!" Met deze woorden zette hij een streep onder zijn notities en wendde zich tot zijn ingezakte gastheer. „Jij bent er de schuld van, dat er in deze stad een monster rondwaart", vervolgde hij op zachtere toon. „Maar misschien zal je straf worden verminderd wanneer je helpt om het te vangen. Want dat rondwaren is erg, Bommel. Zo lang de grauwe razer hier op prooi loert zal geen burger rustig kunnen slapen". Nu wilde het geval, dat het monster juist een prooi gevonden had. Bij het krieken van de dageraad had het namelijk een kring stuifzwammen en boleten ontdekt onder een oude boom. En knorrend van genoegen deed het zich daaraan te goed.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

4807. De grauwe razer verslond met gretigheid een groot aantal boleten en hij was daar zo in verdiept, dat hij de tijd vergat. Doch toen de zon boven de kim rees en het landschap in een rode gloed zette keek hij gehinderd op. „Puinruwel!” riep hij. „Halfsleet!” Deze ruwe taal had echter geen invloed op het natuurgebeuren, zodat het monster de handen voor de ogen sloeg en begon te rennen. Een bepaalde richting nam het daarbij niet; het enige wat het lichtschuwe wezen zocht was de vochtige schemering die het sinds de kleuterjaren gewend was. Terwijl het zo voortdraafde werd zijn aandacht getrokken door gekras en gefladder - en omdat dat een bekend geluid was gluurde het ventje tussen de vingers door naar de plek waar het vandaan kwam. Daar, voor hem, lag de ruïne van de oude gevangenis, die oplettende lezertjes zich misschien nog zullen herinneren. Een groepje bonte kraaien zweefde om de bouwval - en hoewel deze vogels de kunst van het spreken niet meester waren maakte het geheel toch een vertrouwde indruk op de razer. „Krotshuis!” riep hij verheugd. „Doorgebogen krothuis!” Zo schreeuwende repte hij zich met grote sprongen naar de bouwval en verdween uit het gezicht. Intussen was Tom Poes met de kooi naar de tuin gegaan. „Het is al ochtend”, zei hij, terwijl hij het deurtje opende. „De zaak is een beetje anders gelopen, dan ik gehoopt had, maar misschien kan je je baas ergens vinden. En dan moet je hem een paar goede woorden leren, zodat hij een nuttig lid van de maatschappij kan worden. Begrepen?” „Lieve razer!” riep de vogel wegvliegend. „Lekker thuis! Thuis is het fijn!”

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

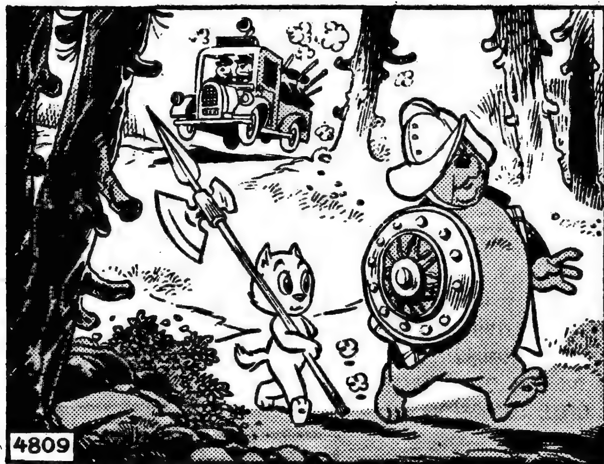

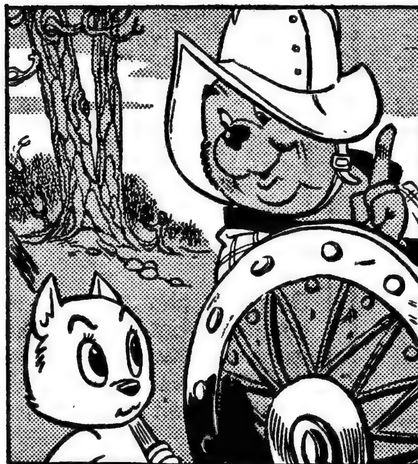

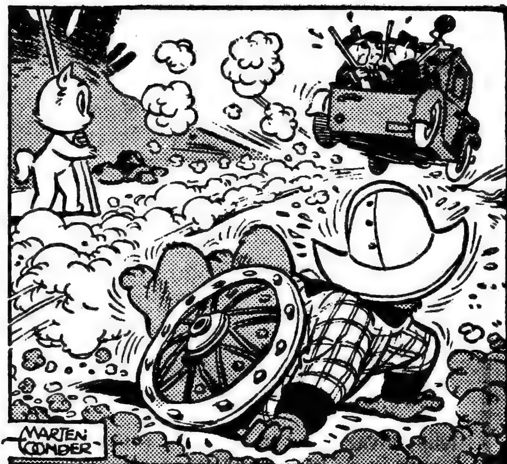

4808. De kraai verhief zich klapperend in de lucht en vloog weg zonder nog een keer om te kijken naar Tom Poes. Toch bleek het, dat diens lessen indruk op de vogel hadden gemaakt. „Mooi weertje", krast hij onder het voortgaan. „Lekkere thee. Zoete razer. Thuis is het fijn". Na enige tijd echter staakte hij zijn gepraat en veranderde van koers. Dat valt te begrijpen, want wanneer men aandachtig toekijkt kan men de ruïne van de oude gevangenis in de verte waarnemen. Dit bouwwerk nu trok de opmerkzaamheid van het dier door het krijsen van zijn soortgenoten, dat er uit opsteeg. Niet lang daarna streek het dan ook neer op een afgebrokkeld vensterkozijn en keek verrast naar beneden. Daar stond de grauwe razer in de schemering van de bouwval tussen de brokstukken. „Kra-kra!" riep het ventje tegen de kraaien, die ongerust om zijn hoofd vlogen. „Kra! Licht krothuis! Mooi licht krothuis!" De vogels hadden echter geen opvoeding genoten en gaven geen verstaanbaar weerwoord. Het was duidelijk, dat dit het monster verdroot. Zijn geroep kreeg een geprikkelde klank en er verscheen een frons tussen zijn wenkbrauwen. Voordat het echter tot woede had kunnen raken streek zijn oude leermeester op zijn schedel neer. „Zoete razer", mompelde het beest schor. Een ogenblik stond de aangesprokene als door de donner getroffen. Toen verspreidde een blijde glimlach zich om zijn afstotende trekken en geroerd herhaalde hij: „Zoete razer! Licht krothuis!" Het zag er naar uit, dat het idee van Tom Poes vrucht begon te dragen. Want in deze vervallen omgeving voelden de beide vreemde wezens zich thuis en al spoedig overstemde hun gesprek het gekras van de inwonende vogels.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

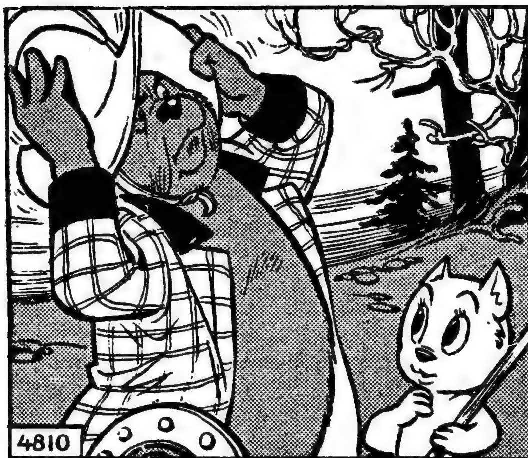

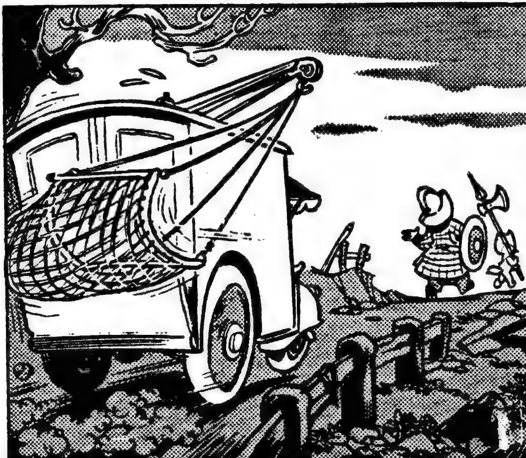

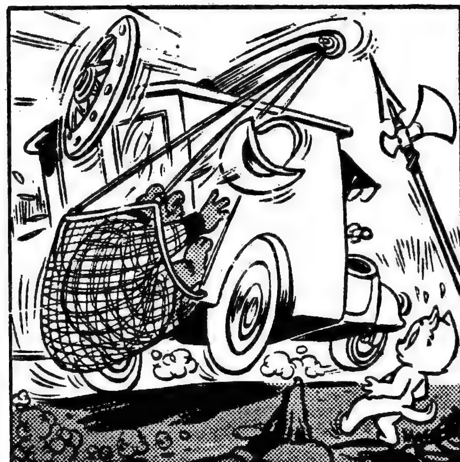
4809. Heer Bommel had zich intussen, na lang en somber peinzen, een helm op het hoofd gezet. Hij voorzag zich van een schild, reikte Tom Poes een hand toe en verliet huis en haard om aan zijn vreugdeloze monsterjacht te beginnen. „Ach", zo sprak hij zuchtend, „ik kan je niet zeggen hoe mij dit tegen de borst stuit. Maar ik heb geen keus, jonge vriend. De grauwe razer moet gevat worden. Ik wil wedden, dat heel Rommeldam op het ventje loert en wanneer het straks zijn geduld verliest en iets doms doet, krijg ik de schuld". „Ja", zei Tom Poes, „dat spreekt". „Er spreekt niets!" riep heer Ollie driftig. „Ik bedoel; ik spreek en jij kunt beter luisteren wanneer een rijper en ervaren iemand aan het woord is. Het monster moet dus gevangen worden, zei ik. Maar het moet ridderlijk gebeuren. Met zacht geweld en een mooi voorbeeld. Dat heb ik nu wel geleerd. Niet het geweld van de moderne tijd, dat heeft reeds zo veel stuk gemaakt in dit jonge leven". Tom Poes zuchtte eens en verschikte de zware lans. „Hm", zei hij. Heer Bommel betrok nog meer, doch zijn woorden werden overstemd door het geronk van een zware automotor.

Het was een overvalwagen van de Rommeldamse politie, die gewapend met geweren en traangasbommen langsraasde; op zoek naar het monster. „Dat bedoel ik nu, als je begrijpt wat ik bedoel!" riep heer Ollie tussen de opdwarrelende stofwolken.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

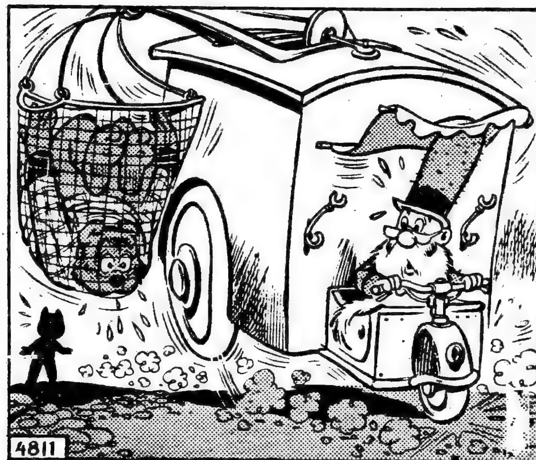

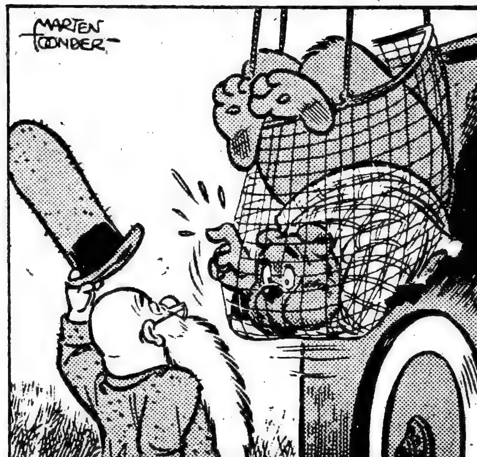

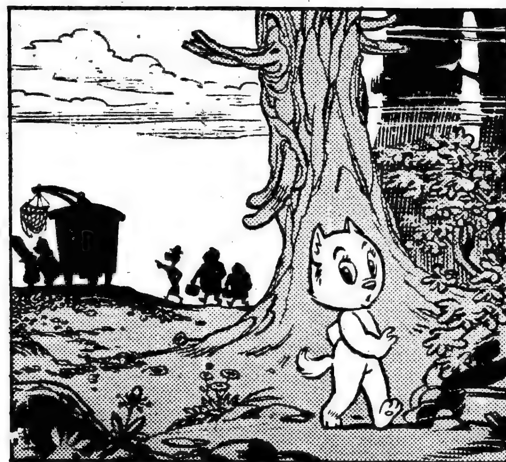

4810. Heer Bommel krabbelde voorzichtig overeind en schoof zijn helm recht. De politieauto was reeds in de verte verdwenen, zodat hij zich moest vergenoegen met een walgende blik op de nadwarrelende stofwolken. „Gruwelijk, dat geweld", zo mompelde hij, terwijl hij zich weer in beweging zette. „Denkt men nu werkelijk, dat men een grauwe razer kan opvoeden met schiettuig en uniformen, jonge vriend?" „Bulle Bas denkt dat wel", zei Tom Poes. „En u denkt, dat u het doen kan met een schild en een lans". „Dat denk ik helemaal niet!" riep heer Ollie uit. „Maar ik weet, dat een mooi voorbeeld héél belangrijk is – en daarom zoek ik het in het ridderlijke. Zelfs een monster zal onmiddellijk het verschil voelen tussen een auto vol geweldenaars en een eenzaam heer met een nobele helm – als je begrijpt wat ik bedoel". „Nee", zei Tom Poes. „Goed", hernam heer Bommel. „Je bent jong en nog dom. Leer dus, dat dit een afschuwelijke wereld is om in te leven, als monster zijnde. Aan de ene zijde loert de wet met traangasbommen om je te onderdrukken – en aan de andere kant probeert de wetenschap om je te vervormen". „Hm", zei Tom Poes. Hij trachtte zijn vriend wat naar de kant te trekken, want een auto kwam hen in snelle vaart achterop. Doch heer Ollie schonk daar geen aandacht aan. „Bah! De wetenschap!" riep hij uit. „Die kletst maar wat. En wanneer je niet oppast raak je verstrikt in een net van praatjes..." „Pas op!" riep Tom Poes nog. Maar het was reeds te laat. Het voertuig passeerde rakelings en een vangnet, dat er op gemonteerd was, schepte de betogende heer in het voorbijgaan.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

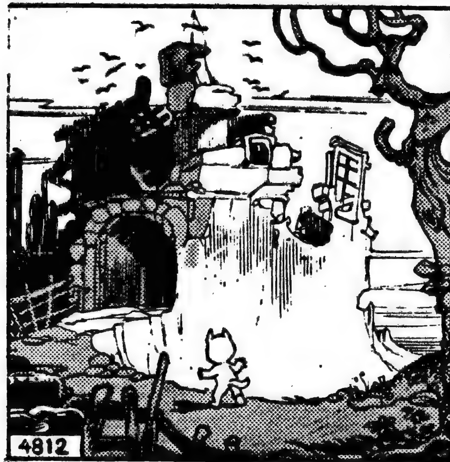

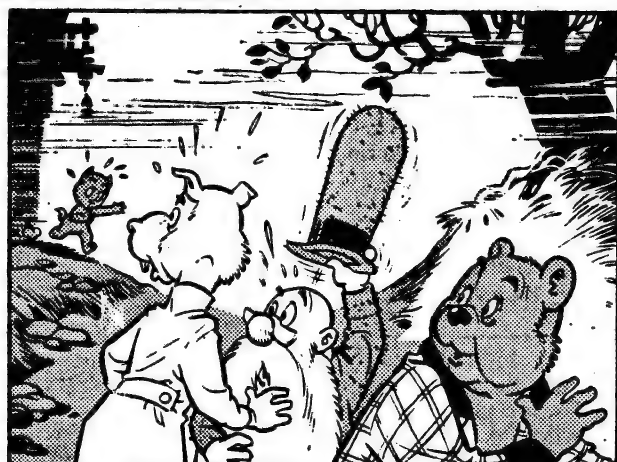

4811. Oplettende lezertjes zullen in het passerende voertuig de automobiel van professor Prlwytzkofsky hebben herkend. De geleerde had zich, zoals te verwachten was, ook voor de monstervangst uitgerust. Daartoe had hij een hijsinrichting op zijn wagentje aangebracht en daar een vangnet aan bevestigd. Zo raasde hij in snelle vaart door het landschap, scherp rondspiedend om een spoor van de grauwe razer te ontdekken. Aan gewone wandelaars schonk hij geen aandacht en daardoor kon het gebeuren, dat hij rechts een vangst deed terwijl hij links de omgeving in het oog hield. „Praw!" mompelde hij toen hij plotseling een kreet hoorde. „Dat was een gans besonderes geluid. Het geeft een monster in der valstrik". Zo sprekende remde hij krachtig en steeg uit, zodat hij oog in oog kwam te staan met de vangst in het slingerende vangnet. „Ach, het is der her Boml!" riep de professor, verrast de hoed lichtend. „Hoe maakt u het?" „Slecht!" riep heer Ollie rood. „U moest zich schamen". Is dit de wetenschappelijke manier om een monster te vangen? Houd me tegen! Laat me er uit, bedoel ik". De onthutste geleerde gehoorzaamde, maar Tom Poes wachtte niet op het verdere verloop; hij had er genoeg van. „Dit wordt niets", sprak hij tot zichzelf. „Op deze manier komen we niet verder. Tenslotte gaat het er om de grauwe razer te vinden en een bruikbare burger van hem te maken. En dat schijnt iedereen te vergeten". Met deze woorden keerde hij zich om en begon te lopen, terwijl achter hem doctor Zielknijper zich met enige assistenten bij het groep je voegde.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

4812. Tom Poes liet de beide wetenschappelijke expedities, die elkander bij Prlwytzkofsky's auto ontmoetten, in de steek en liep alleen verder. Het geval wilde, dat hun tocht hem in de nabijheid van de gevangenisruïne had gebracht. In het voorbijgaan wierp hij een korte blik op de grauwe bouwval en op de rondfladderende kraaien – en misschien zou hij doorgelopen zijn wanneer hij niet een bekend geluid uit de steenmassa had opgevangen. „Lekker thuis!" kraste een stem. „Mooi krothuis!" En een andere riep: „Zoete razer! Heer van stand!" „Hier is hij!" mompelde Tom Poes verrast. „Mijn idee werkt!" Zonder verder nadenken wendde hij zich om en rende terug naar de plek waar hij heer Ollie had achtergelaten. Daar hadden de beide geleerden elkander met een handdruk begroet. „Ik zie, dat u daar een zogenaamd valnet-systeem hebt ontwikkeld", sprak de heer Zielknijper glimlachend. „U richt zich op de dierlijke monstervorm, merk ik. Wij gaan daarentegen van het humane monster uit. Kalmerende poeders en rustgevende injecties zijn ons wapen. Maar wanneer wij de handen ineenslaan zullen we warempel wel slagen, professor!" „Is er dan niemand, die aan mij denkt?" riep heer Ollie, die bezeerd terzijde stond. De opvoedkundige wendde zich om en monsterde hem met een koele blik. „U bent degene, die mijn wetenschappelijke behandeling hebt onderbroken", zei hij. „Het is uw taak om het monster terug te voeren in de armen van de wetenschap. En zolang u niet kunt zeggen waar het beklagenswaardige schepsel is, past u slechts het zwijgen". „Ik weet, waar de grauwe razer is!" riep Tom Poes, die op dat moment naderde. „Hij zit in die gevangenis daar!"

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

4813. De zielkundige richtte de blik op de grauwe ruïne waar de kraaien krassend omheen vlogen en zette grote ogen op. „Zit het beklagenswaardige wezen daar?" riep hij uit. „In de duisternis en in de geur van bederf? Ach, dan moet het geheel zijn ingestort! Maakt uw injectiespuitjes gereed, broeders! Kom professor, wij moeten ons op het ergste voorbereiden". Zo sprekende leidde hij het groepje in de richting van de bouwval en heer Ollie wilde moedeloos volgen. Maar Tom Poes trok hem een andere richting op. „Ik heb een idee", zei hij. „We moeten gauw naar de stad!" „Maar die arme razer dan?" stamelde heer Bommel. „Ik moet hem helpen! Misschien kan ik met geld en goede woorden..." Tom Poes viel hem in de rede. „Als u met geld wilt helpen, moet u in Rommeldam zijn", zei hij. En de goede woorden kan het monster nu misschien zelf wel vinden". Nu, daar leek het wel op. Toen de beide geleerden omzichtig het vervallen pand betreden hadden werden ze getroffen door de klanken van een luid gesprek. En toen ze hun schreden daarnaar richtten werden ze in een ingestort vertrek het monster gewaar. „Praw!" mompelde professor Prlwytzkofsky onthutst. De grauwe razer rees overeind en staarde hem vanuit de schaduwen zwijgend aan. „Broeder Hogel!" riep de doctor met dunne stem. „Houd uw spuitje klaar! H-hij g-gaat aanvallen! Doch nu vergiste de geleerde zich. Het monster haalde diep adem en schreeuwde trots: „Lekker thuis! Oost West – thuis best. Mooi krothuis".

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

4814. „Zoet krothuis", herhaalde het monster trots. „Lekkere thee!" Doctor Zielknijper hield zich aan de deurpost vast, doch de professor stapte naar binnen, lichtte de hoed en ging zitten. „Praw!" sprak hij. „Der zachte inborst breekt baan! Gans aanmoedig. Een tas thee zal smaken. Met een weinig zitroen, bid ik". „Pas toch op!" riep de opvoedkundige in de ingang. Maar de ander liet zich niet storen. „Zitroen", herhaalde hij. „Lekker!" „Lekkere zitroen", prevelde het monster peinzend. Toen haalde het ontmoedigd de schouders op en riep uit: „Krijg de thee!" „Lekkere thee!" vulde de kraai aan. „Mooi krothuis!" „Hier grijpt iets eigenaardigs plaats, sprak Zielknijper tot zichzelf. Hij wendde zich om naar zijn assistenten en gaf opdracht om met de grootste spoed hulp te halen. „Wij kunnen dit niet alleen aan", zei hij met bevende stem. „Ik sta voor een fenomeen, dat het ergste doet vermoeden. Deze zachtmoedigheid is een preambule tot een volledige, razende frenesie.

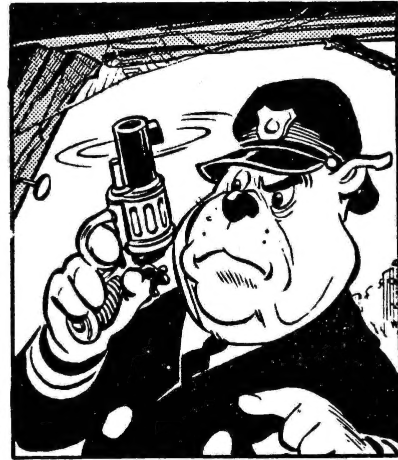
Rept u, broeders". Nu, dat deden de verplegers. Want hoewel ze zeer bedreven waren in verschillende grepen kenden ze de merkwaardige kracht van het monster en ze vonden het prettiger wanneer anderen dit konden behandelen. Het geluk diende hen. Voordat ze ver gelopen hadden kwamen ze de overvalwagen van de politie tegen en een enkel gebaar was voldoende om het wakkere voertuig te doen stoppen.

„Of u in die gevangenis daar wilt komen", sprak broeder Hogel – en zijn collega vulde aan: „Daar zit die razer met een zachte frenesie. De dokter offert zich op voor de wetenschap, maar hij kan het niet rooien".

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

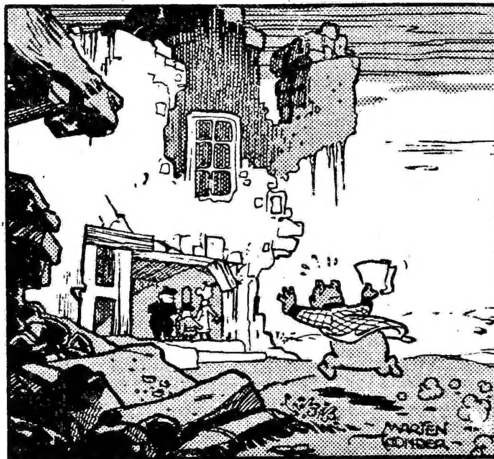

4815. Commissaris Bulle Bas begreep, dat zijn tijd nu gekomen was. Hij gaf een kort bevel tot omsingeling van het verdachte pand, trok zijn revolver en stapte de vervallen deuropening binnen. „Hier ben ik", sprak hij kort. „En daar is de verdachte. Op heterdaad betrapt met zachte frenesie!" „Praw!" prevelde de professor en de doctor fluisterde: „Ssst!" „Gaat u beiden voorzichtig achteruit!" hernam de politiechef. „Als u uit de vuurbaan bent, kunt u springen! Maak geen onverwachte bewegingen waar het monster van zou kunnen schrikken". De beide geleerden wendden zich nu gehinderd naar hem om en legden de vinger op de lippen. „U stoort de wetenschap!" siste de heer Zielknijper. „Er heeft een omwenteling in dit ventje plaatsgevonden. Het begint te communiceren en wij observeren hem". „Het verstaat onzer spraak!" vulde de professor aan. „Een monster dat spraak verstaat kan gans wonderbaar omgesteld worden". „Spraak!" riep het monster. „Mooie spraak! Lieve razer, Heer van Stand, lekkere wetenschap!" Nu kreeg de commissaris er genoeg van. „Niks wetenschap!" snauwde hij overspannen. „Ik heb mijn orders. Dit monster moet worden overmeesterd en ter observatie in de kliniek worden ingesloten!" De grauwe razer kon het gesprokene nog niet goed volgen. Maar hij begreep, dat de politiebeambte onaangenaam gestemd was, terwijl zijn haren overeind rezen begon hij achteruit te schuifelen.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

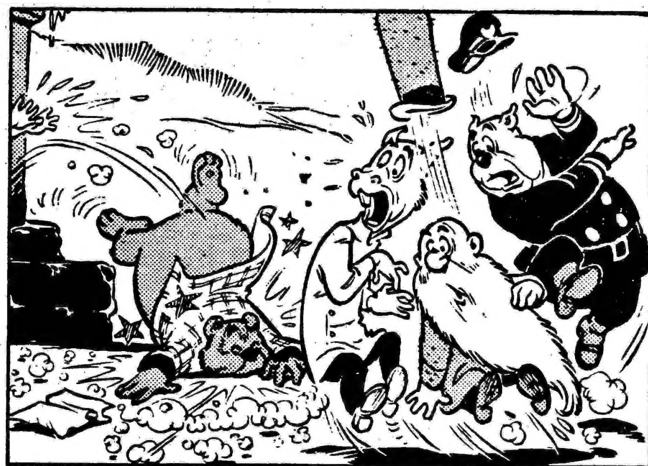

4816. „Houdt u zich vooral rustig, commissaris!" sprak de heer Zielknijper. „Uw ijver is voorbeeldig, werkelijk. Maar u stoort het mooie werk van de wetenschap". „Mooie wetenschap", knorde de razer dreigend op de achtergrond en de kraai kraste: „Lekker krothuis!" „Nah! Ziet u?" riep de professor uit. „Der spraak gaat met sprongen voorderwaarts. Nog een gans kleiner ogenblikje en wij kunnen ons met der monster verstaan!" De politiechef wierp een loerende blik op het ventje, dat met valse ogen terugkeek en bracht zijn fluitje aan de mond. „Ik voel wanneer de zaak scheef gaat", verklaarde hij. „Over een gans klein ogenblikje krijgt deze kleine dondersteen een aanval en dan zitten we in de boot. Ik ga assistentie inroepen om de troep hier op te ruimen". Hij haalde diep adem, maar voordat hij had kunnen blazen klonk buiten het gerucht van naderdravende voetstappen en een heldere stem riep: „Laat razertje met rust, hoor!" „Praw! Der Boml!" mompelde Prlwytzkofsky. Ik zal..." Verder kwam hij niet, want op dat moment begon de grauwe razer te schreeuwen. „Mooi praten!" tierde hij. „Praw! Licht is prettig. Lieve frisse razer. Heer van stand, kleine dondersteen!" „Ziet u?" hernam de professor. „Uitgetekend, wat?" „Niets uitgetekend", snauwde de beambte nerveus. „Hier wordt, in een gemeentelijk gebouw, een gevaarlijk monster gedresseerd. Mijn plicht is duidelijk". „Er uit!" riep heer Ollie, die nu hijgend binnentrad. „Dit is mijn ruïne! Kijk maar; hier is de koopacte! Wat doen jullie in mijn huis? Waarom vallen jullie mijn huisbewaarder lastig?" De heren wendden zich verbaasd om en zetten grote ogen op.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

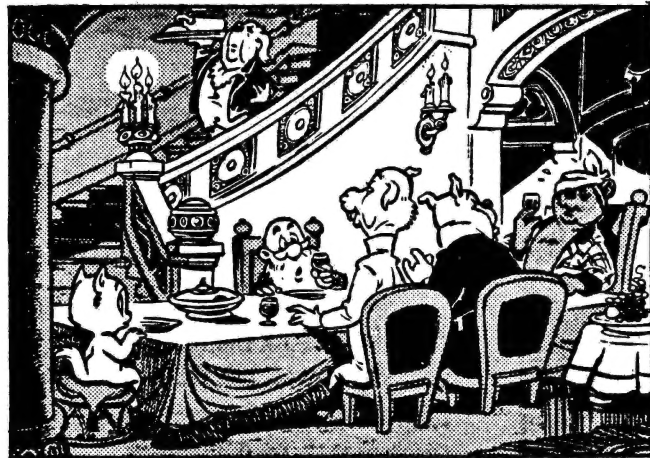

4817. Heer Ollie stelde zich fier in de deuropening op en wees naar buiten. „Nu is het genoeg!" zo sprak hij op strenge toon. „Dit is huisvredebreuk! Verlaat dit pand. Onmiddelijk, of ik roep de politie!" Een ogenblik stond de commissaris als door de donder getroffen. Toen stak hij zijn revolver weg en liep de deur uit. „Een handig spelletje", prevelde hij bitter. „Hier sta ik machteloos. Deze gevangenisruïne kopen terwijl wij hier bezig zijn! Maar het monster moet onschadelijk gemaakt worden en dat zal ik doen!" „Het monster is onschadelijk zolang het hier mag wonen", hernam heer Bommel. „Dat zegt Tom Poes en die heeft soms gelijk!" „Een monster is nooit onschadelijk", riep doctor Zielknijper terwijl hij met de andere heren de bouwval verliet. „In een heldere, lichte omgeving met geschoolde opvoeders zou het misschien een nuttig burger hebben kunnen worden". „Hij is al een nuttige burger!" riep heer Ollie hem na. „Hij is hier huisbewaarder, als u begrijpt wat ik bedoel". „Onzin", gromde de politiechef. „Een huisbewaarder die alleen maar kan razen en tieren is een monster". „Mijn huisbewaarder raast en tiert niet", verklaarde heer Bommel glimlachend. „Dat was vroeger zo; maar door mijn mooi voorbeeld en door de spraaklessen van Tom Poes praat hij nu knapper dan de meesten. En zolang hij hier met rust gelaten wordt, in een prettige, donkere omgeving, zal hij niemand kwaad doen, daar sta ik borg voor!" „Mooi donker krothuis!" riep de huisbewaarder achter hem. „Zoals ik al zei", bevestigde heer Ollie tevreden. Op hetzelfde moment werd hij op krachtige wijze naar buiten geworpen, tot grote schrik van de vertrekkende bezoekers. „Lekker rust!" schreeuwde de grauwe razer hem na.

HEER BOMMEL EN DE GRAUWE RAZER

4818. Tom Poes stond bij de ingang van slot Bommelstein op heer Ollie te wachten. „Misschien had u beter mee kunnen gaan, jonge heer", zei de bediende Joost. „Ik begrijp natuurlijk, als u mij toestaat, dat heer Olivier deze zaak zelf op wilde knappen. Maar ik vertrouw die razer niet, wanneer ik zo vrij mag zijn. En de politie is ons ook niet vriendelijk gezind..." „Je ziet het te somber", zei Tom Poes. „Ik geloof, dat het idee niet slecht is. De politie kan niets doen nu de ruïne van heer Bommel is en hij er voor in staat, dat de razer geen kwaad zal doen. Nu, kwaad doet hij niet zolang hij met rust gelaten wordt". Op dat moment naderde er in snelle vaart een auto van de politie en na enig tobben werd de vervallen gedaante van heer Ollie er uit gedragen. „Hij is door de huisbewaarder uit zijn gevangenis gegooid", verklaarde een der ambtenaren desgevraagd. „Maar hij wil geen aanklacht indienen". „Heel betreurenswaardig", zei de trouwe knecht deelnemend. „Ik vreesde hier reeds voor, met uw welnemen. Maar gelukkig is de maaltijd gereed. En eenvoudig, doch versterkend voedsel doet soms wonderen". Nu, dat was zo. Toen heer Ollie tussen zijn gasten aan tafel zat, sloeg hij moeilijk een blauw oog op en glimlachte mat. „Ziezo", sprak hij met zwakke stem. „Dat heb ik... dat hebben we er weer goed afgebracht, de jonge vriend en ik". „Goed?" vroeg de commissaris bitter. „Het is een troep! Maar als je wilt zullen we die razer alsnog grijpen". „Dat zou goed zijn", viel Zielknijper bij. „In de lichte, ruime omgeving van mijn kliniek..." „Bah!" riep heer Bommel oplevend uit. „Daar zou hij een namaak burger worden, met een monster innerlijk. Men moet een monster met rust laten. Helemaal met rust; dat heeft dit geval mij geleerd. En dat zal ik doen". „Praw", prevelde de professor. „Ik ook. Ik ga niet naar de Himalaya's. Deze monster heeft mijn schoon twee hoedens gekost".

Einde van dit verhaal.